BL-C-6

ಶಿವಾನುಭವ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ ನಂ॥ ೧೬

ಹಡಪದಪ್ಪಣ್ಣನ ವಚನಗಳು

ಸಂಪಾದಕರು

ರಾ॥ ಸಾ॥ ಫ.ಗು.ಹಳಕಟ್ಟಿ

ಬಿ.ಎ.ಎಲ್.ಎಲ್.ಬಿ.

ವಿಜಾಪುರ

೧೯೨೯

820
536

BL-C-6

ಶಿವಾನುಭವ ಗ್ರಂಥಮಾಲೆ ನಂ॥ ೧೬

26

ಹಡಪದಪ್ಪಣ್ಣನ

ವಚನಗಳು.

ಸಂಪಾದಕರು

ರಾ॥ ಸಾ॥ ಫ. ಗು. ಹಳಕಟ್ಟಿ

ಬಿ. ಏ. ಎಲ್. ಎಲ್. ಬಿ. ವಕೀಲ

ವಿಜಾಪುರ.

ಲಿಂಗಾಯತ ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರ ಗ್ರಂಥಾಲಯ
ಆವಕ ಗುರುತು
ಕ್ರಮಾಂಕ 536.
ಶಿವಬಸವ ನಗರ
ಬೆಳಗಾವಿ ೧೦

ಆಣೆಗಳು.

82
536.

ಲಿಂಗಾಯತ ಸಂಶೋಧನ ಕೇ... ಗ್ರಂಥಾಲಯ
ಆವಕ ಸಂಖ್ಯೆ
ಕ್ರಮಾಂಕ
ಶಿವಬಸವ ನಗರ
ನಾಗನೂರ ಶ್ರೀ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಮಠ
536.

ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ.

ಹಡಪದಪ್ಪಣ್ಣನ ವಚನಗಳು ನಮಗೆ ದೊರೆದ ಎರಡು ಪ್ರತಿಗಳ ಆಧಾರದಿಂದ ಸಿದ್ಧಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯು ರಾ॥ ರಾ॥ ಮಂಜಪ್ಪ ಹರ್ಡೇಕರ ಇವರಿಗೆ ಇಂಡೀ ತಾಲೂಕು ಹತ್ತರಕಿ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ದೊರೆತದ್ದು, ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರತಿಯು ರಾ॥ ರಾ॥ ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪ ಮುದ್ದೇಬಿಹಾಳ ಪೆನಶನ್ಡ ಮಾಸ್ತರ ಮು॥ ವಿಜಾಪುರ ಇವರು ನಮಗೆ ತಂದು ಕೊಟ್ಟದ್ದು ಇರುತ್ತವೆ ಈ ಎರಡೂ ಪ್ರತಿಗಳಿಂದ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ರಚಿಸಲಿಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯವಾಯಿತು. ಇವುಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಉಭಯ ಮಹನೀಯರಿಗೆ ನಾವು ಬಹಳ ಆಭಾರಿಯಾಗಿದ್ದೇವೆ.

ಹಡಪದಪ್ಪಣ್ಣನ ವೃತ್ತಾಂತವು ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ತಿಳಿದಿರುವದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಷಟ್‌ಸ್ಥಲದ ತತ್ವಗಳು ಬಹು ಸುಲಭ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಚನಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಿ ವಿವರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವೆ. ಈ ಗ್ರಂಥವು ಎಲ್ಲ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಬಹುದೆಂದು ಎಣಿಸಿ ನಾವು ಇದನ್ನು ಈಗ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈತನ ಹೆಂಡತಿಯಾದ ಲಿಂಗಮ್ಮನೂ ಒಳ್ಳೇ ಪಂಡಿತಳಾಗಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯ ಒಂದು ವಚನವೂ ಉಪಲಬ್ಧವಿದೆ.

ವಿಜಾಪುರ — **ಫ. ಗು. ಹಳಕಟ್ಟಿ**

೯–೭–೨೯ — ಸಂಪಾದಕ.

536
ಶಿವಬಸವ ನಗರ
ಬೆಳಗಾವಿ ೧೦

ಹಡಪದಪ್ಪಣ್ಣಗಳ

ವಚನಗಳು.

ಪರಮಾತ್ಮ.

೧ ಹರಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಕಾಲ ಕಾಮ ದಕ್ಷಾದಿಗಳ ದೇವರೆಂದು ಗಟ್ಟಿಯುತನದೊಳು ಬೊಗಳುವ ಮಿಟ್ಟಿಯ ಭಂಡರು ನೀವು ಕೇಳಿರೋ. ಅವರ ಹುಟ್ಟನರಿಯಿರಿ, ಹೊಂದನರಿಯಿರಿ. ಅವರ ಹುಟ್ಟು ಕೇಳಿರಣ್ಣಾ! ಏನೇನೂ ಇಲ್ಲದಂದು, ಶೂನ್ಯ ನಿಃಶೂನ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಲುಕದ ಘನವು ಕೋಟಿ ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯರ ಬೆಳಗಾಗಿ ಬೆಳಗುತಿಪ್ಪಲ್ಲಿ. ಓಂಕಾರವೆಂಬ ನಿರಕ್ಷರ ಪುಟ್ಟಿತ್ತು. ಓಂಕಾರದಿಂದ ನಕಾರ, ಮಕಾರ, ಶಿಕಾರ, ವಕಾರ, ಯಕಾರವೆಂಬ ಪಂಚಾಕ್ಷರ ಪುಟ್ಟಿದವು. ಆ ಪಂಚಾಕ್ಷರಿಗೆ ಪರಾಶಕ್ತಿ ರೂಪಾದಳು. ಆ ಪಂಚಾಕ್ಷರಕ್ಕು ಪರಾಶಕ್ತಿಗು, ಇಬ್ಬರಿಗು. ಸದಾಶಿವನಾದ. ಆ ಸದಾಶಿವಂಗೆ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿಯಾದಳು. ಆ ಸದಾಶಿವಂಗೆ ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿಯುರಿಬ್ಬರಿಗೂ ಶಿವನಾದ. ಆ ಶಿವಂಗೆ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯಾದಳು. ಆ ಶಿವಂಗು, ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಗು ಇಬ್ಬರಿಗು ರುದ್ರನಾದ. ಆ ರುದ್ರಂಗೆ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಯಾದಳು. ಆ ರುದ್ರಂಗೂ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಗೂ ಇಬ್ಬರಿಗು, ವಿಷ್ಣುವಾದ. ಆ ವಿಷ್ಣು ಪಡೆದ ಸತಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯು. ಆ ವಿಷ್ಣುವಿಂಗೂ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಗು ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಬ್ರಹ್ಮನಾದ. ಆ ಬ್ರಹ್ಮಂಗೆ ಸರಸ್ವತಿಯ ಕೊಟ್ಟು, ಬರೆವ ಸೇವೆಯ ಕೊಟ್ಟ. ಬ್ರಹ್ಮಂಗು ಸರಸ್ವತಿಗೂ ಇಬ್ಬರಿಗು ಮನುಮುನಿ ದೇವರ್ಕಳಾದರು. ಆ ಮನುಮುನಿ ದೇವರ್ಕಳಿಗೆ ಸಕಲ ಸಚರಾಚರವಾಯಿತ್ತು. ಇಹಲೋಕಕ್ಕೆ ನರರು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮನು ಹೋಗಿ, ಹರನಿಗೆ ಬಿನ್ನಹಂ ಮಾಡಲು, ಹರನು ಪರಮ ಜ್ಞಾನದಿಂದ ನೋಡಿ, ತನ್ನ ಶರೀರದಿಂದಲೆ ನಾಲ್ಕು ಜಾತಿಯ ಪುಟ್ಟಿಸಿ, ಇಹಲೋಕಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿದನು. ಆ ಶಿವನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದವರು ಶಿವನನ್ನೇ ಅರ್ಚಿಸಿ, ಶಿವನನ್ನೇ ಪೂಜಿಸಿ, ಶಿವನನ್ನೇ ಭಾವಿಸಿ, ಶಿವನೊಳಗಾದರು. ಆದರಿಂದಾದ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣ್ವಾದಿಗಳು ತಾವು

ತಮ್ಮ ಹುಟ್ಟನರಿಯದೆ, ಹುಟ್ಟಿಸುವಾತ ಬ್ರಹ್ಮ. ರಕ್ಷಿಸುವಾತ ವಿಷ್ಣು. ಶಿಕ್ಷಿಸುವಾತ ರುದ್ರನೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಭ್ರಷ್ಟರ ಮಾತ ಕೇಳಿ ಕೆಟ್ಟಿತ್ತು. ಜಗವೆಲ್ಲ. ಆಗ ಶಿವನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳಿಹಿದ ಮಾಯೆಗೆ ಮರವೆಂಬ ಪಾಶ. ಅವಳು ಕಟ್ಟಿ ಕೆಡಹಿದಳು ಮೂರು ಜಗವೆಲ್ಲವನು, ಇವಳ ಕಟ್ಟಿಗೊಳಗಾದ ಭ್ರಷ್ಟರೆತ್ತ ಬಲ್ಲರೋ ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಸುದ್ದಿಯ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ ?

೨. ಆದಿ ಅನಾದಿ ಅಂತ್ಯವೆಂದು, ನುಡಿದಾಡುವರಲ್ಲದೆ, ಇವರ ಭೇದಾದಿ ಭೇದವನಾರು ಅರಿಯರು. ಆದಿಯಿಂದತ್ತತ್ತಲಾರು ಬಲ್ಲರು? ಅನಾದಿಯಿಂದತ್ತತ್ತಲಾರು ಬಲ್ಲರು ? ಸಾಧಕರಿಗಳವಲ್ಲ. ವೇದ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ಆಗಮ ಪುರಾಣಂಗಳು ಕಾಣದೆ ಹೋದವು. ಅದು ಹೇಗೆಂದರೆ, ಆದಿ ಕೂರ್ಮ ಕರಿ ಸರ್ಪ ಹೊತ್ತಿಪ್ಪವೆಂಬರು. ಅವನಾಗು ಮಾಡಿ, ಅವಕ್ಕೆ ಆದಿಯಾಗಿಪ್ಪವರಾರೆಂದು ಅರಿಯರು. ಅನಾದಿಯೆಂಬ ಆಕಾಶದ ಮೇಲೆ, ದಿಕ್ಪಾಲಕರು, ದೇವರ್ಕಳು, ರುದ್ರ, ಶಿವ, ಸದಾಶಿವ ಉಂಟೆಂಬರು ಅವರ ನಾಗು ಮಾಡಿ, ಅವರಸಿಲಿಸಿಕೊಂಡಿಪ್ಪವರಾರೆಂದು ಅರಿಯರು. ಇಂತೀ ಅಜಾಂಡ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವೆಲ್ಲವು ನಮ್ಮ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣನ ಕಕ್ಷೆಯೊಳು ಇಪ್ಪವು ಕಾಣಿರೋ.

೩. ಅಯ್ಯ ನಾ ಉತ್ತರವನೇರಿ ನೋಡಲಾಗಿ, ಊರೊಳಗಣ ಉಲುಹೆಲ್ಲ ನಿಂದಿತ್ತು. ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕಿಳಿದು ನೋಡಲಾಗಿ, ಪ್ರಾಣನ ಪವನನ ಸುಳುಹು ನಿಂದಿತ್ತು. ಪೂರ್ವವ ಮೆಟ್ಟಿ ನೋಡಲಾಗಿ, ಆರು ನೆಲೆ ಮೂರಾಗಿದ್ದವು. ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ ಬಂದು ನೋಡಲಾಗಿ, ಈರೇಳು ಭುವನವು ಕುಕ್ಷಿಯೊಳಗೆ ನಿಕ್ಷೇಪವಾಗಿದ್ದಿತ್ತು. ಅದು ಹೇಗೆ ಎಂದರೆ, ಇಹಲೋಕವು ತನ್ನೊಳಗೆ, ಪರಲೋಕವು ತನ್ನೊಳಗೆ, ಸಚರಾಚರವೆಲ್ಲವು ತನ್ನೊಳಗೆ, ಶಿವಶಕ್ತಿಯು ತನ್ನೊಳಗೆ, ಭುವನಾದಿ ಭುವನಂಗಳು ತನ್ನೊಳಗೆ, ಅದು ಹೇಗೆಂದರೆ, ಆದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟವ ಹೇಳಿಹೆನು ಬಲ್ಲವರು ತಿಳಿದು, ನೋಡಿ. ಓಂ ಏಕಮೇವ ನ ದ್ವಿತೀಯ ಎಂಬ ಶ್ರುತಿಯ ಕೇಳಿ ಬಲ್ಲರಿ. ಇಂತಪ್ಪ ಘನಕ್ಕೆ ಒಂದಲ್ಲದೆ, ಎರಡುಂಟೆ? ತಾನಲ್ಲದೆ ಅನ್ಯೋನ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಅರಿದ ಮೇಲೆ ತನಗಿಂದ ಮುನ್ನ ಇವೇನಾದರುಂಟೆ? ಇದು ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ದೇವನೊಬ್ಬನೆ. ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣನರಿದಂಗೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎಂಬೆ.

೪. ಆದಿ ಅನಾದಿ ಎಂದು ಗಾದೆಯ ಮಾತು ನುಡಿದಾಡುವರಿಲ್ಲ ಇವೆರಡರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಪ್ಪ ಮಾಯಾ ಪ್ರಪಂಚವನೆ ಅಳಿವುತ್ತ ಸುರಿವುತಿಪ್ಪರಲ್ಲದೆ, ಆದಿಯಿಂದಲತ್ತತ್ತಲಾರು ಬಲ್ಲರು? ಅನಾದಿಯಿಂದತ್ತತ್ತಲಾರು ಬಲ್ಲರು? ಇದರ ಭೇದಾದಿ ಭೇದವ ಮುನ್ನಿನ ಆದ್ಯರು ಬಲ್ಲರಲ್ಲದೆ, ಸಾಧಕರಿಗಳವಲ್ಲ. ವೇದಶಾಸ್ತ್ರಾಗಮ ಪುರಾತರ ವಚನ ಬಹು ಶೃತಿ ಇದಿರಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಕೂಗಿಯಾಡಿ, ಗೋಡೆ ಹಾಯಿಸುವ ಜಡವಾದಿಗಳ ಮಾತ ಮೆಚ್ಚರು ನಮ್ಮ ಶರಣರು ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣಾ.

೫. ಕಾಣಬಾರದ ಘನವೆಂದು, ಜಗವೆಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾಣಬಾರದ ಘನವ ನಾನಾರ ಕೇಳಲಯ್ಯ! ಗುರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ಲಿಂಗ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ಜಂಗಮ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಹೇಗೆ ಎಂದರೆ, ಗುರು ಒಂದು ಲಿಂಗವ ಕೊಟ್ಟು, ತನ್ನ ಅಂಗವ ಕುರಿತು, ಆ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಬೆಲೆಯತಕ್ಕೊಂಡು ಹೋದನಲ್ಲದೆ, ಆ ಕಾಣಬಾರದ ಘನವ ಹೇಳಿದುದು ಇಲ್ಲ. ಇದ ಲಿಂಗವೆಂದು ಪೂಜಿಸಿದರೆ, ಕಂಗಳ ಕಾಮ ಘನವಾಯಿತ್ತಲ್ಲ! ಎರಡರ ಸಂಗ ಸುಖವ ಹೇಳಲರಿಯದೆ, ಜಂಗಮವೆಂದು ಪೂಜೆಯ ಮಾಡಿದರೆ, ಈ ಜಗದೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟಿದ ಪದಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಒಡೆಯನಾದನಲ್ಲದೆ, ಈ ಕಾಣಬಾರದ ಘನವ ಹೇಳಿದುದಿಲ್ಲ. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಆ ಕಾಣಬಾರದ ಘನವ, ತಾನೊಬ್ಬರ ಕೇಳಲು ಬಾರದು. ತಾನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಹೇಳಲು ಬಾರದು. ಏಕೆ? ನಾಮರೂಪಿಲ್ಲವಾಗಿ, ನುಡಿಗಿಲ್ಲ. ಇಂತಪ್ಪ ಘನ ತಾನೆ, ಒಂದು ರೂಪ ತೊಟ್ಟು, ತನ್ನ ಲೀಲೆಯ ಎಲ್ಲ ಶರಣರೊಳು ನಟಿಸಿ, ತನ್ನ ತಾನೆ ಸಾಕಾರ ನಿರಾಕಾರವಾಗಿ, ಏಕವಾದ ಭೇದವನರಿಯದೆ ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೇನು? ಆ ಲೋಕದಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದರೇನು? ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕವು ತಾನೆಯಾದ ಚಿನ್ಮಯನ ಹೇಳಿಹೆನೆಂದರೆ ಎನ್ನಳವಲ್ಲ. ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ ನೀವೆ ಬಲ್ಲಿರಿ.

೬. ಅಂಗಲಿಂಗವೆಂದರಿದಾತಂಗೆ, ಆ ಅಂಗದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯ. ಕಂಗಳು ಲಿಂಗವೆಂದರಿದಾತಂಗೆ, ಕಂಗಳಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯ. ಕರವೆ ಲಿಂಗವೆಂದರಿದಾತಂಗೆ, ಕರದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯ. ಈ ತ್ರಿವಿಧದ ನೆಲೆಯ ಶೃತಿಸ್ಮೃತಿಗಳರಿಯವು. ಎನ್ನ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣನ ನೆಲೆಯ ಶರಣರೆ ಬಲ್ಲರು.

೭. ಹರಿವ ಜಲಧಿಯಂತೆ, ಚರಿಸಿ ಬಹ ಮನವ ನಿಲ್ಲೆಂದು ನಿಲಿಸುವ ಪುರುಷರುಂಟೆ? ಬಿರುಗಾಳಿ ಬೀಸಿದರೆ ಒಲಿಒಲಿದು ಉರಿವ ಬಲುಗಿಚ್ಚಿನ ಉರಿಯು ನೆಲೆಗೆ ನಿಲಿಸುವರುಂಟೆ? ಮಹಾ ಬಯಲೊಳಗಣ ಸಂಚವನರಿದು ಅವಗಡಿಸುವರುಂಟೆ? ಇವ ಬಲ್ಲೆನೆಂಬುರೆಲ್ಲ ಅನ್ನದ ಮದ ಅಹಂಕಾರದ ಮದ, ಕುಲ ಮದ, ಛಲ ಮದ, ಯವ್ವನ ಮದ, ವಿದ್ಯಾ ಮದ, ತಪದ ಮದ, ಆತ್ಮದ ಮದ, ಇಂತೀ ಅಷ್ಟಮದವಿಡಿದು ಬಲ್ಲೆನೆಂಬುವರಲ್ಲದೆ, ದೃಷ್ಟ ನಷ್ಟವಾವುದೆಂದರಿಯದೆ, ಎಲ್ಲರೂ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿ ಹೋದರು. ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ. ನಿಮ್ಮ ನೆಲೆಯನರಿಯದ ಕಾರಣ

೮. ಅಯ್ಯ ಏನು ಏನು ಇಲ್ಲದಂದು, ಧರೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳು ಇಲ್ಲದಂದು, ಸಚರಾಚರ ರಚನೆಗೆ ಬಾರದಂದು, ಅಂದು ನೀವಿಪ್ಪ ಭೇಗವ ಎನಗೆ ತೋರಿದರಾಗಿ, ಅದು ಹೇಗೆಂದರೆ, ನಾನು ಪುಷ್ಪದ ಹಾಗೆ, ನೀವು ಪರಿಮಳದ ಹಾಗೆ, ನಾನಾಲಿಯ ಹಾಗೆ, ನೀವು ನೋಟದ ಹಾಗೆ, ನಾ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಹಾಗೆ ನೀವು ಬಯಲಿನ ಹಾಗೆ, ಒಳಹೊರಗೆ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿಪ್ಪಿರಿಯಾಗಿ, ಆ ಭೇದವನು ಎನಗೆ ನೀವೆ ಅರುಹಿದಿರಾಗಿ, ಉರಿ ಕರ್ಪುರದ ಸಂಯೋಗದಂತೆ ಎರಡು ಒಂದೆ ಎಂಬ ಭೇದವ ಎನ್ನ ಗುರು ತಂದೆ ನೀವು ತೋರಿದಿರಲ್ಲ. ಚನ್ನಮಲ್ಲೇಶ್ವರ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣಾ ನೀನೆನ್ನ ಪರಮಾರಾಧ್ಯರಾದ ಕಾರಣ.

೯. ಶಿವಭಕ್ತರ ಹಾದಿಯ ಕಾಣದೆ, ಹರಗಣಂಗಳೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ಪರಮ ಗುರುವಾಗಿ, ಪರಮಾರಾಧ್ಯರಾಗಿ, ಸುಳಿದಿರಲ್ಲದೆ ನೀವು ಒಡಲುವಿಡಿದಿದ್ದರೆನ್ನಬಹುದೆ? ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಎನ್ನ ಭವವ ಛೇದನೆಯ ಮಾಡಿದುದಕ್ಕೆ ಎನ್ನ ಮನಕ್ಕೆ ಮನವೇ ಸಾಕ್ಷಿ. ಮತ್ತೆ ಚನ್ನಮಲ್ಲೇಶ್ವರ ಸಾಕ್ಷಿ. ಮರವೆಯಿಂದ ಈ ಮರ್ತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಡಲು ವಿಡಿದು ಹುಟ್ಟಿದವರು ಬ್ರಹ್ಮನಾವರೂ ಆಗಲಿ, ವಿಷ್ಣುವಾದರೂ ಆಗಲಿ, ರುದ್ರನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ಶಿವನಾವರೂ ಆಗಲಿ, ಸದಾಶಿವನಾವರೂ ಆಗಲಿ ಮಾಯೆವಿಡಿಸಿ ಕಾಡಿದಲ್ಲದೆ ಮಾಣದು. ಮಿಕ್ಕಿನವರ ಭವಕ್ಕೆ ಕಡೆ ಇಲ್ಲ. ಎನ್ನ ಪರಮಾರಾಧ್ಯರು ಚನ್ನಮಲ್ಲೇಶ್ವರ ಮಾಯೆಯ ಮಂಡೆಯ ಮೆಟ್ಟಿ, ಎನ್ನ ತನು ಮನ ಧನಕ್ಕೆ ಒಡೆಯನಾಗಿ ತನ್ಮಯನಾಗಿ ತಾನೇ ರೂಪಾದನೈಯ್ಯ. ನಾನೆಂಬುದಿಲ್ಲ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ

೧೦. ಎನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕಂದನಪ್ಪ ಶಕ್ತಿಯ ಕೈಯ್ಯಲಿಡೆಗೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ, ಎನ್ನ ಇಲ್ಲಿಗೆ ತಂದು, ಮದುವೆಯ ಮಾಡಿ, ಮುಗ್ಧನಪ್ಪ ಗಂಡನ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿ, ಎನ್ನ ಅತ್ತೆ ಮಾವಿಂದರ ವಾಸಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಎಮ್ಮ ಅತ್ತೆ ಮಾವಿಂದರು ಊರ ಹೊಕ್ಕರೆ, ಕತ್ತಲೆಯಲ್ಲದೆ, ಬೆಳಗಿಲ್ಲ. ಎಮ್ಮ ಅತ್ತೆ ಮಾವಿಂದರ ಮನೆಯ ಹೊಕ್ಕರೆ, ಅತ್ತಿಗೆ ನಾದಿನಿ ಭಾವ ಮೈದುನ ಇವರು ನಾಲ್ವರು ಎನ್ನ ಗಂಡನ ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನೋಡಿಸರು. ಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಪ್ಪ ಶ್ವಾನಕ್ಕೆ ಅಡಿ ಇಟ್ಟು ನಡೆಯಲೀಸರು. ಸುತ್ತಲಿಹ ಆ ಆನೆ ಕುದುರೆ ತೊತ್ತಳಿದುಳಿವುತಿಪ್ಪವು. ಒತ್ತೊತ್ತಿನ ಬಾಗಿಲವರು ಎನ್ನ ಇತ್ತಿತ್ತ ಹೊರಡಲೀಸರು. ಸುತ್ತಲಿಹ ಕಾಲಾಳ ಪಹರಿ ಒತ್ತಿನ ತಳವಾರ ಈ ಮುತ್ತಿಗೆಗೊಳಗಾಗಿ, ನಾ ಸತ್ತು ಹುಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದೇನಯ್ಯಾ! ಆಗ ಎನ್ನ ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ ಬಂದು, ತತ್ವವೆಂಬ ತವರು ಮನೆಯ ಹಾದಿಯ ತೋರಿದರೆ, ಇತ್ತ ತಾನೊಡೆಯುಚ್ಚಿತು. ಎನ್ನ ಚಿಕ್ಕಂದಿನ ಗಂಡನ ನೋಡಿದೆ. ಎಮ್ಮಿಬ್ಬರ ನೋಟ ಬೇಟದಿಂದ ಒಂದು ಶಿಸು ಹುಟ್ಟಿತ್ತು. ಆ ಶಿಸು ಹುಟ್ಟಿದಾಕ್ಷಣ, ಎಮ್ಮಿಬ್ಬರನು ನುಂಗಿತ್ತು. ನುಂಗಿದ ಶಿಸು ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನೋಡಲು, ಎಮ್ಮತ್ತೆ ಮಾವಂದಿರಿಬ್ಬರು ಹೆದರಿ ಬಿದ್ದರು. ಅತ್ತಿಗೆ ನಾದಿನಿ ಭಾವ ಮೈದುನ ಈ ನಾಲ್ವರು ಎತ್ತಲೋ ಓಡಿ ಹೋದರು. ಈ ಹಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಪ್ಪ ಸೊಣಗ ಸುತ್ತಲಿಹ ಆನೆ, ಕುದುರೆ, ಒತ್ತೊತ್ತಿನ ಬಾಗಿಲವರು ಸುತ್ತಲಿಹ ಕಾಲಾಳ ಪಹರೆ ಮೊತ್ತದ ತಳವಾರ, ಹೊತ್ತಿನಿಂದುರಿದು, ಸುತ್ತಿ ನೋಡಿದರು. ಎಲ್ಲಿಯೂ ಬಟ್ಟೆ ಬಯಲಾಯಿತು ಕಾಣಾ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

ಗುರು ಉಪದೇಶ.

೧ ಅಯ್ಯ ಎನ್ನ ಗುರು ಎನಗೆ ಉಪದೇಶವ ಮಾಡಿದ ಭೇದವ ಎಲ್ಲ ಗಣಂಗಳು ಕೇಳಿ. ತ್ರಿವಿಧ ಮಲತ್ರಯಂಗಳ ಹರಿದು, ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯಂಗಳ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯ ಮಾಡಿ, ಕಾಯ ಜೀವ ಪ್ರಾಣ ಈ ತ್ರಿವಿಧವರತು ಭೇದವನರುಹಿಸಿದ. ಉರಸ್ಥಲದ ಪರಂಜ್ಯೋತಿ ಲಿಂಗವ ಎನ್ನ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಗುರು ಕೊಟ್ಟ ಲಿಂಗವೆಂಬ ದರ್ಪಣವ ನೋಡಿ ಎನ್ನ ಮನವೆಂಬ ಸರ್ಪ ಆ ದರ್ಪಣದಲ್ಲಿ ಲೀಯ್ಯವಾಯಿತ್ತು. ಇದು ಕಾರಣ ಎನ್ನ ರೂಪೆಲ್ಲ ಉರಿಯುಂಡ ಕರ್ಪುರದಂತಾಯಿತ್ತು. ಅಲಿ ನುಂಗಿದ ನೋಟದಂತಾಯಿತ್ತು. ಪುಷ್ಪ ನುಂಗಿದ ಪರಿಮಳದಂತೆ, ಬಯಲು ನುಂಗಿದ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಂತೆ, ಅಂಗ ಲಿಂಗ ಸಂಗ ಸಂಯೋಗವಾದ ಭೇದ. ಇದ ಹಿಂಗದೆ ಶರಣ ಸಂಗವ ಮಾಡಿದವರಂಘ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾದೆನಯ್ಯ. ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ. ಇದನು ಕಂಗಳ ಪಟಲ ಹರಿದ ಲಿಂಗೈಕ್ಯರೇ ಬಲ್ಲರು.

೨. ನಿತ್ಯ ಅನಿತ್ಯವೆಂಬುದ ತೋರಿದಿರಿ, ಸತ್ಯ ಅಸತ್ಯವೆಂಬುದ ತೋರಿದಿರಿ. ಆಚಾರ ವಿಚಾರವೆಂಬುದ ತೋರಿದಿರಿ. ಅಯ್ಯ ಸೋಹಂ ದಾಸೋಹಂವೆಂಬುದ ತೋರಿದಿರಿ. ಇದು ಎಂಬುದ ತೋರಿದಿರಿ. ಅಯ್ಯಾ ಮುಕ್ತಿ ಎಂಬುದ ತೋರಿದಿರಿ. ಅಂಗ ಲಿಂಗವೆಂಬುದ ತೋರಿದಿರಿ. ಪ್ರಾಣವೇ ಜಂಗಮವೆಂಬುದ ತೋರಿದಿರಿ. ಪ್ರಸಾದವೇ ಪರವೆಂದು ತೋರಿದಿರಿ. ಇಂತಿವರ ಭೇದಾದಿ ಭೇದವನೆಲ್ಲ ತೋರಿದಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಹಾದಿಯ ಹತ್ತಿಸಿದಿರಿ. ಮೂದೇವರೊಡೆಯ ಚನ್ನಮಲ್ಲೇಶ್ವರ, ನಿಮ್ಮ ಹಾದಿಗೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರ್ದು ನಾನೆತ್ತ ಹೋದೆನೆಂದರಿಯೆನೈಯ್ಯ. ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ ನಾ ಹೋದ ಹಾದಿಯ ನೀವೇ ಬಲ್ಲಿರಿ.

೩. ಭಕ್ತನಾದರು ಆಗಲಿ, ಗುರುವಾದರು ಆಗಲಿ, ಲಿಂಗವಾದರು ಆಗಲಿ, ಜಂಗಮವಾದರು ಆಗಲಿ, ಈ ಮರ್ತ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಡಲು ವಿಡಿದು ಹುಟ್ಟಿದ ಮೇಲೆ ಮಾಯೆಯ ಗೆದ್ದೆನೆಂದರೆ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ ಕೇಳಿರಣ್ಣಾ! ಗೆಲ್ಲಬಹುದು ಮತ್ತೊಂದು ಭೇದದಲ್ಲಿ. ಅದೆಂತೆಂದರೆ, ಭಕ್ತನಾದರೆ ತನುವ ಗುರುವಿಂಗಿತ್ತು, ಮನವ ಲಿಂಗಕ್ಕಿತ್ತು, ಧನವ ಜಂಗಮಕ್ಕಿತ್ತು, ಬೆರೆದರೆ, ಮಾಯಾಪಾಶ ಹರಿಯಿತ್ತು. ಇದರ ಗೊತ್ತು ಹಿಡಿವೆನೆಂದರೆ

ಆತನ ಭಕ್ತನೆಂಬೆ. ಗುರುವಾದರೆ ಸಕಲ ಆಗಮಂಗಳನರಿದು, ತತ್ವ ಮಸಿ ಎಂದು ನಿತ್ಯವ ನೆನ್ನಿ, ತನ್ನ ಒತ್ತುವಿಡಿದ ಶಿಷ್ಯಂಗೆ ಪರತತ್ವವ ತೋರಿ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗವ ಕರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು, ಆ ಲಿಂಗ ಅಂಗವೆಂಬ ಉಭಯ ದೊಳಗೆ ತಾನಡಗಿ, ತನ್ನೊಳಗೆ ಶಿಷ್ಯನಡಗಿ, ನಾನು ನೀನು ಎಂಬ ಉಭಯ ಎರಡಳಿದರೆ, ಆತನ ಗುರುವೆಂಬೆ. ಜಂಗಮವಾದರೆ ಬಾಯಿ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬಾರದೆ ಬಂದು ಆಶ್ರಿತವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಆಸೆಯಳಿದು ಲಿಂಗ ಜಂಗಮವಾಗಿ ನಿರ್ಗಮನಿಯಾಗಿ ಭರ್ಗೋದೇವ ಎಂಬ ಏಕೋದೇವ ನ ದ್ವಿತೀಯವೆಂಬ ಶೃತಿಗೆ ತಂದು ತಾ ಪರಮಾನಂದದಲ್ಲಿ ನಿಂದು ಪರಿಪೂರ್ಣನೆನಿಸಿಕೊಂಡು ಅಣುವಿಂಗಣು ಮಹತ್ತಿಗೆ ಮಹತ್ತು ಘನಕ್ಕೆ ಘನವೆಂಬ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂದು, ತಾ ನಿಂದು ಜಗವನೆಲ್ಲವ ಆಡಿಸುವ ಅಂತರಾತ್ಮಕನಾಗಿ ಅಡಗಿದರೆ ಜಂಗಮವೆಂಬೆ. ಅಂತಾದರೆ ಈ ತ್ರಿವಿಧವು ಏಕವಾದುದನರಿದು, ಈ ಲೋಕದ ಕಾಕುಬಳಕೆಗೆ ಸಿಲ್ಕದೆ ಇಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರೆಲ್ಲ ಇವರೊಳಗೆ ಆದರು. ನಾನು ತ್ರಿವಿಧದ ನೆಲೆಯ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಇವೆಲ್ಲಕ್ಕ ಹೊರಗಾಗಿ ಹೋದೆನ್ನಯ್ಯ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚೆನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ

೪. ದೀಕ್ಷಾಗುರು, ಶಿಕ್ಷಾಗುರು, ಮೋಕ್ಷಾಗುರುವೆಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನುಡಿವಿರಿ ದೀಕ್ಷಾಗುರುವಾದರೆ ತ್ರಿವಿಧ ಮಲತ್ರಯಂಗಳ ತಾ ಮುಟ್ಟದೆ ಆ ಶಿಷ್ಯನ ತಟ್ಟಲೀಯ್ಯದೆ, ಅಂಗಕ್ಕೆ ಆಚಾರವನಳವಡಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಅರಿವ ತೋರಿ ಪ್ರಸಾದ ಕಾಯವ ಮಾಡಿದರೆ, ಆತನೇ ದೀಕ್ಷಾಗುರುವೆಂಬೆ. ಶಿಕ್ಷಾಗುರುವಾದಾತ ಶೂರಧೀರನಾಗಿ ಪಟುಭಟರಾಗಿ ಪರಸಮಯಕ್ಕೆ ಪರಂಜ್ಯೋತಿಯಂತಾಗಿ ಅರಗಳಿಗೆ ಆರ್ಭಟಿಸುವ ಸಿಂಹದಂತಾಗಿ ತನ್ನ ಸ್ವಯಮ್ಮಕ್ಕೆ ಸ್ವಯಂಜ್ಯೋತಿಯಂತೆ ಇರಬಲ್ಲರೆ, ಶಿಕ್ಷಾಗುರುವೆಂಬೆ. ಮೋಕ್ಷಾಗುರುವೆಂತಿರಬೇಕೆಂದಡೆ, ತನ್ನ ನಂಬಿದ ಸಜ್ಜನ ಭಕ್ತರ, ವಿರಕ್ತರ ತನ್ನಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಬುದು, ಅವರ ತನುತ್ರಯ, ಮನತ್ರಯ, ಧನತ್ರಯದ ನೆಲೆಯನರುಹಿ ಇಂತೀ ತ್ರಿವಿಧವನು ತ್ರಿವಿಧಕ್ಕೆ ಮುಖವ ಮಾಡಿ, ತ್ರಿವಿಧರಲ್ಲಿ ತಾನಡಗಿ, ತನ್ನೊಳಗವರಡಗಿದೊಡೆ ಮೋಕ್ಷಾಗುರುವೆಂಬೆ. ಇಂತಾದರೆ ತ್ರಿವಿಧವು ಒಂದಂಗ. ಇಂತೀ ಸ್ಥಲದ ನಿರ್ಣಯವನರಿಯದಿದ್ದರೆ, ಆ ಮೂವರನು ಮುಂದುಗೆಡಿಸಿ ಮೂಗ ಕೊಯ್ದು ಇಟ್ಟಿಗಿಯಲುದ್ದಿ ದರ್ಪಣವ ತೋರಿ, ಅವರ

ದರ್ಪವ ಕೆಡಿಸುವನಲ್ಲದೆ ಅವರ ನುರಿವನಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

ಗುರು ಶಿಷ್ಯ ಸಂಬ

೫. ಗುರುವ ಮುಟ್ಟಿ ಗುರುವಿನಂತಾಗಬೇಡವೆ? ಲಿಂಗವ ಮುಟ್ಟಿ ಪೂಜಿಸಿ ಲಿಂಗದಂತಾಗ ಬೇಡವೆ? ಜಂಗಮವ ಮುಟ್ಟಿ ಪೂಜಿಸಿ ಪಾದೋದಕ ಪ್ರಸಾದವ ಕೊಂಡು ಜಂಗಮದಂತಾಗ ಬೇಡವೆ? ಈ ತ್ರಿವಿಧ ವಿಡಿದು, ತ್ರಿವಿಧವ ಬಿಟ್ಟು, ತ್ರಿವಿಧವ ಮುಟ್ಟಿ, ತ್ರಿವಿಧವನೇಕವ ಮಾಡಿ, ಈ ಭವವ ದಾಂಟಿ ಹೋದವರ ಭಕ್ತರೆಂಬೆ, ಮಾಹೇಶ್ವರ, ಪ್ರಸಾದಿ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿ, ಶರಣ, ಐಕ್ಯರೆಂಬೆ. ಇದನರಿಯದೆ ಮದಮತ್ಸರವ ಬಿಡದೆ, ಕುದಿದು ಕೋಟಲೆಗೊಂಬ, ಬಿನುಗರನೊಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೬. ನುಡಿದರೆ ಗುರುವಾಗಿ ನುಡಿಯಬೇಕು. ನಡೆದರೆ ಪರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಕುಳಿತರೆ ಲಿಂಗವಾಗಿ ಕುಳಿತಿರಬೇಕು. ಇದ್ದರೆ ಜಂಗಮವಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಈ ನಾಲ್ಕರ ಹೊಂದಿಗೆಯನರಿಯದವರು ಎಷ್ಟು ದಿನವಿದ್ದರೂ ಫಲವೇನು ಹೇಳಾ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ?

೭. ಗುರು ಶಿಷ್ಯ ಸಂಬಂಧವೆಂತಿಪ್ಪುದೆಂದಡೆ, ಹೇಳಿಹೆ ಕೇಳಿರೋ, ಅರಿವುರುಳುಗಳಿರಾ. ಕಾಯ ಗುಣವಳಿದುದೇ ಗುರು. ಜೀವ ಗುಣವಳಿದುದೇ ಲಿಂಗ. ಪ್ರಾಣ ಗುಣವಳಿದುದೇ ಜಂಗಮ. ಈ ತ್ರಿವಿಧವನರಿದು ಆ ತ್ರಿವಿಧ ನಿಕ್ಷೇಪವ ನಿರೂಹಿಸಿಕೊಟ್ಟವನೀಗ ಗುರು. ಅಲ್ಲಿ ಉಪದೇಶವ ಕೊಂಡವನೀಗ ಶಿಷ್ಯ. ಹೀಗಿರುವದೀಗ ಗುರು ಶಿಷ್ಯ ಸಂಬಂಧ ಅದಕ್ಕೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎಂಬೆ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

ಗುರು ಮತ್ತು ಭಕ್ತ ಇವರ ವರ್ತನೆ.

೮. ಅಂಗವ ಮಾರಿಕೊಂಡು ಉಂಬಾತನೊಬ್ಬ ಠಕ್ಕ. ಲಿಂಗವ ಮಾರಿಕೊಂಡು ಉಂಬಾತನೊಬ್ಬ ಠಕ್ಕ. ಜಂಗಮವ ತೋರಿಕೊಂಡು ಉಂಬಾತನೊಬ್ಬ ಠಕ್ಕ. ಇವರು ಮೂವರು ಕಂಗಳು ಕಾಲು ಹೋದವರ ಸಂಗದಂತೆ. ಲಿಂಗ ಜಂಗಮಕ್ಕೆ ದೂರ ನಮ್ಮ ಶರಣನ ಸಂಗ ಸುಖಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲರು ನೋಡಾ, ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೯. ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ದೀನಮಾನವನಂತೆ, ಹೀನಾಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ, ಏನನು ಅರಿಯದೆ, ಜ್ಞಾನವು ಇಲ್ಲದೆ, ನಾನು ನೀನೆಂಬ ಉಭಯವು ಅಳಿಯದೆ, ನಾನು ಭಕ್ತ ನಾನು ಜಂಗಮವೆಂಬವರ ನೋಡಿ, ನಾಚಿತ್ತೆನ್ನ ಮನವು. ಅಂಗಕ್ಕೆ ಆಚಾರವಿಲ್ಲ. ಮನಸಿಂಗೆ ಅರುಹಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತು ಇಲ್ಲ. ಭಾವಕ್ಕೆ ಜ್ಞೇಯವಿಲ್ಲದೆ ಇನ್ನಾವ ಬಗೆಯಲ್ಲಿ ಭಕ್ತ ಜಂಗಮವಾದಿರಿ ಹೇಳಿರಣ್ಣ? ಭಕ್ತನಾದರೆ ಎಂತಿರಬೇಕೆಂದರೆ ಮಾಡಿಹೆನೆಂಬುದು ಮನದೊಳಗೆ ತೋಳೆಯದೆ ನೀಡಿಹೆನೆಂಬ ಅರಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಬೇಡುವದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನವೆ ಆ ಜಂಗಮದ ನಿಲುಕಡೆಯನರಿದು ಮಾಡಬಲ್ಲರೆ ಭಕ್ತ. ಮಾಡಿದ ಭಕ್ತಿಯ ಕೈಕೊಂಡು ಆ ಭಕ್ತನ ಕರಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಲಿಂಗವಾಗಿ ಮನಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಅರುವಾಗಿ ಭಾವಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ಜಂಗಮವಾಗಿ ಅಡಗಿದಡೆ ಐಕ್ಯನೆಂಬೆ, ಜಂಗಮನೆಂಬೆ, ಲಿಂಗವೆಂಬೆ, ಗುರುವೆಂಬೆ. ಆ ಭಕ್ತ ಜಂಗಮ ಎರಡಕ್ಕು ಫಲಂ ನಾಸ್ತಿ ಪದಂ ನಾಸ್ತಿ ಭವಂ ನಾಸ್ತಿ. ಆ ನಿಲುವಿಂಗೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎಂದು ಬದುಕಿದೆ ನೀವು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ.

೧೦. ತನ್ನ ತಾ ನರಿಯದೆ ತನ್ನ ತಾ ನೋಡದೆ, ತನ್ನ ತಾ ನುಡಿಯದೆ, ಅನ್ಯರ ಸುದ್ದಿಯ ನುಡಿದಾಡುವ ಕುನ್ನಿಗಳಿಗೆ ಗುರುವಿಲ್ಲ, ಲಿಂಗವಿಲ್ಲ. ಜಂಗಮವಿಲ್ಲ. ಪಾದೋದಕವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸಾದವಿಲ್ಲ. ಅವನು ಸರ್ವಾಪರಾಧಿ. ಅವನ ಮುಖವ ನೋಡಲಾಗದು ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೧. ಮರ್ತ್ಯದಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಕಂಗಳ ಮುಂದಣ ಕತ್ತಲೆಯ ಕಳೆಯದೆ ನಾವು ಗುರು ಜಂಗಮ, ನಾವು ಭಕ್ತರು ಎಂಬ ನುಡಿಗೆ ಏಕೆ ನಾಚರೊ? ಭಕ್ತನಾದರೆ, ಸತ್ತು ಚಿತ್ತಾನಂದವನೊತ್ತಿಮೆಟ್ಟಿ, ತತ್ವಮುಸಿ

ವಾಕ್ಯವೆಂದು ಕಂಡು ಬಿಟ್ಟು, ಲಿಂಗದ ಗೊತ್ತುವಿಡಿದು, ಹಿಂದೆ ಹರಿದು, ಗುರುವಿನ ಗೊತ್ತನರಿದು, ಜಗದೊಳಗಣ ಗುಂಗುದಿಯನೆಲ್ಲವ ಹರಿದು, ಜಂಗಮದ ಗೊತ್ತನರಿದು, ಮುಂದಣ ಮುಕ್ತಿ ಎಂಬುದ ಮರೆದು, ಎಂತಿರ್ದಂತೆ ಬ್ರಹ್ಮವು ತಾನೆ ಎಂಬುದ ನರಿದು, ಪರಿಣಾಮದಲ್ಲಿ ಪರವಶನಾಗಿ ನಿಂದು, ಮತ್ತೆ ಆರನೆಣಿಸಲಿಲ್ಲ ಮೂರು ಮುಟ್ಟಲಿಲ್ಲ ಬೇರೊಂದುಂಟೆನಲಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣನಿಗೆ ಸೂರೆ ಹೋದ ಶರಣನು.

೧೨. ಸಾವಾಗ ದೇವನೆಂದರೆ, ಸಾವು ಬಿಡುವುದೇ? ಇದಾವ ಮಾತೆಂದು ನುಡಿವಿರಿ. ಎಲೆಯಣ್ಣಗಳಿರಾ, ಬಾಳುವಲ್ಲಿ, ಬದಕುವಲ್ಲಿ, ಗುರು ಲಿಂಗ ಜಂಗಮವ ನರಿಯದೆ, ಹಾಳುಹರಿಯ ತಿಂದ ಶುನಕನಂತೆ, ಕಾಲ್ಗೆಡೆದು ಓಡಾಡಿ ಏರಲಾರದೆ, ಬಿದ್ದಾಗ ಶಿವ ಶಿವ ಎಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ದೇವನಿಪ್ಪನೆಂದು ಇದ ನೋಡಿ ನಾಚಿ ನಗುತಿರ್ದ ನಮ್ಮ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೩. ಹಸನ ಮಾಡಿ ಹರಗಿ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಕಸವ ಬಿತ್ತುವ ಮರುಳರಂತೆ, ವಿಷಯ ಸುಖಂಗಳಿಗೆ ಹುಸಿಯನೆ ನುಡಿದು, ಗಸಣಿಗೊಳಗಾಗುವ ಮನುಜರೆತ್ತ ಬಲ್ಲರೊ ಮಹಾಘನಗುರುವಿನ ನೆಲೆಯ? ಮರಣ ಬಾಧೆಗೊಳಗಾದವರು ನಿಮ್ಮನೆತ್ತ ಬಲ್ಲರೊ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ?

೧೪. ಗುರು ಗುರು ಎಂದು ಪೂಜೆಯ ಮಾಡುವರು. ಮತ್ತೆಯಾ ಗುರುವ ನರನೆಂದೆಂಬರು. ಅವರು ಗುರುದ್ರೋಹಿಗಳು. ಲಿಂಗ ಲಿಂಗವೆಂದು ಪೂಜೆಯ ಮಾಡುವರು. ಆ ಲಿಂಗವ ಸಿಲೆ ಎಂಬರು. ಅವರು ಲಿಂಗದ್ರೋಹಿಗಳು. ಜಂಗಮ ಜಂಗಮವೆಂದು ಪೂಜೆಯ ಮಾಡುವರು. ಆ ಜಂಗಮದ ಜಗದ ಹಂಗಿಗರೆಂಬರು. ಇವರು ಜಂಗಮದ್ರೋಹಿಗಳು. ಈ ಮೂರು ಕರ್ತರೆಂದು ಅರಿಯದವಂಗೆ ಕುಂಭೀ ಪಾತಕ ನಾಯಕ ನರಕ ತಪ್ಪದು ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೫. ಲಿಂಗಪೂಜೆಯ ಮಾಡುತ್ತ, ತಮ್ಮಂಗ ಸುಖದ ಸಲುವಾಗಿ ಹಂಪೆಯ ಕಂಗಳರ ಹಾಗೆ ಕೂಗುತ್ತ, ಕೊರಚುತ್ತ, ಅರಚುತ್ತ, ಸತಿಸುತರೊಳಗೆ ಹೊಡೆದಾಡುತಿಪ್ಪರಲ್ಲದೆ, ಆ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ತನಗೆ ಒಡೆಯರಾಗಿದ್ದ ಜಂಗಮ ಬಂದರೆ, ಎತ್ತಲೆಂದರಿಯರು. ಇಂತಪ್ಪ ಕತ್ತಲೆ ಮನುಜರು, ಲಿಂಗವ ಕಟ್ಟಿದರೇನು? ಜಂಗಮಕಿಕ್ಕಿದರೇನು? ಗುರುವಿಂಗೆ

ಶರಣೆಂದರೇನು? ತಮ್ಮ ಮರಣ ಬಾಧೆಯ ಗೆಲುವನಕ. ಹುರುಳಿಲ್ಲ ಹುರುಳಿಲ್ಲ. ಮಾಡಿದ ಭಕ್ತಿ, ಅತ್ತಿಯ ಹಣ್ಣ ಬಿಚ್ಚಿದಂತೆ ಅವರು ಹೊತ್ತಿಪ್ಪ ವೇಷ ದೊಡ್ಡದು. ಎಮ್ಮ ಸಮಯ ನಾನವನರಿದು, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿವರ್ತ ಕ್ತನಾದ ಬಳಿಕ ಈ ಜಗವೇನಾದರೇನಯ್ಯ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೬. ಗುರುಭಕ್ತಿಯ ಮಾಡಿಹೆವೆಂದು ಅಂಗಸೂತಕವ ಮಾಡಿದರು. ಲಿಂಗಭಕ್ತಿಯ ಮಾಡಿಹೆವೆಂದು ಮನಸೂತಕವ ಮಾಡಿದರು. ಜಂಗಮಭಕ್ತಿಯ ಮಾಡಿಹೆವೆಂದು ಜಗದ ಹಂಗಿಗರಾದರು. ಈ ತ್ರಿವಿಧ ಭಕ್ತಿಯ ಮಾಡಿಹೆವೆಂದು ತ್ರಿವಿಧವ ಹಿಡಿದು ತ್ರಿವಿಧ ಮಲ ಸಂಬಂಧಿಗಳಾಗಿ ಹೋದರಲ್ಲದೆ ತ್ರಿವಿಧವನು ತ್ರಿವಿಧಕ್ಕಿತ್ತು ತ್ರಿವಿಧದ ನೆಲೆಯನರಿದು ಈ ಕಲಿಯುಗದ ಭವವ ದಾಂಟಿ ಬಯಕೆಯ ಸವಿದು ಭಾವ ಬಯಲಾಗಿ ಆ ಬಯಲನೆಯ್ದಿ ಹೋಗುವ ಶರಣರ ಪಾದವ ನಂಬಿ ಕೆಟ್ಟು ಬಟ್ಟಬಯಲಾದೆನೈಯ್ಯ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

ಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮದಿಂದ ಮೋಕ್ಷವು.

೧೭. ಸೋಹಂ ಹೊಕ್ಕು ದಾಸೋಹವೆಂಬ ಅಂಜನವ ಹಚ್ಚಿ ಮುಂದೆ ನೋಡಲಾಗಿ ಅರುಹ ಕಂಡೆ, ಆ ಅರುಹಿಂದ ಆಚಾರವ ಕಂಡೆ, ಆಚಾರದಿಂದ ಗುರುವ ಕಂಡೆ, ಗುರುವಿಂದ ಲಿಂಗವ ಕಂಡೆ, ಲಿಂಗದಿಂದ ಜಂಗಮವ ಕಂಡೆ, ಜಂಗಮದಿಂದ ಪ್ರಸಾದವ ಕಂಡೆ, ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ಪರವ ಕಂಡೆ, ಪರದೊಳಗೆ ವಿಪರೀತ ಸ್ವರೂಪವ ಕಂಡೆ, ವಿಪರೀತ ಸ್ವರೂಪದೊಳಗೆ ನಿರ್ಲೇಪವಾದ ನಮ್ಮ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ

೧೮. ಉದಯ, ಮಧ್ಯಾನ್ಹ, ಅಸ್ತಮಯವೆಂಬ ತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ತ್ರಿವಿಧ ಪೂಜೆಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬರು. ಈ ತ್ರಿವಿಧವ ನೆಲೆಯನರಿಯರು. ಲಿಂಗಲಿಂಗವೆಂದು ಲಿಂಗವನೆ ಅರ್ಚಿಸಿ, ಲಿಂಗವನೆ ಪೂಜಿಸಿ, ಅಂಗ ಭಿನ್ನವಾಯಿತ್ತು. ಆರಾರಿಗೆಂದರೆ, ಸ್ವರ್ಗ, ಮರ್ತ್ಯ, ಪಾತಾಳದ ವರೆಗೆ ಮೂರು ಲೋಕವು ಸೆರೆಸೂರೆ ಹೋಯಿತ್ತು. ಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮ ತ್ರಿವಿಧವು ಏಕವಾದ ಭೇದವ ನಿಮ್ಮ ಶರಣರೇ ಬಲ್ಲರಲ್ಲದೆ, ಈ

ಮರಣ ಬಾಧೆಗೊಳಗಾಗುವ ಮರ್ತ್ಯರೆತ್ತ ಬಲ್ಲರು, ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ?

೧೯. ಹಾಕಿದ ಮುಂಡಿಗೆಯ ಎತ್ತುವರಿಲ್ಲ. ಎತ್ತಿದ ಮುಂಡಿಗೆಯ ದೃಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಶ್ರುತದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು, ಇಸಕೊಂಬುವರಿಲ್ಲ. ಈ ಉಭಯದ ಗೊತ್ತನರಿಯದೆ, ಕೆಟ್ಟಿತ್ತು, ನಾವು ಭಕ್ತ ಜಂಗಮರೆಂಬುವರೆಲ್ಲ. ಆದಂತಿರಲಿ. ನಾನು ನೀನು ಎಂಬುಭಯದ ಗೊತ್ತನರಿದು, ದೃಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಶ್ರುತದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಕೊಟ್ಟು, ನ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಜಗವನೊಡಂಬಡಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು, ಆ ಸಿಕ್ಕಿ ಹೋಗುವ ಮುಂಡಿಗೆಯ ಎತ್ತಿಕೊಂಡು, ಸುತ್ತಿ ನೋಡಿದರೆ ಬಟ್ಟ ಬಯಲಾಗಿರ್ದಿತ್ತು. ಆ ಬಟ್ಟಬಯಲ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಲು, ನೆಟ್ಟಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹೋಗಹೋಗುತ್ತ ನೋಡಿದರೆ, ನಾ ಎತ್ತ ಹೋದೆನೆಂದರಿಯೆನಯ್ಯ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ.

ಷಟ್ ಸ್ಥಲಗಳು.

೧. ಭಕ್ತನಾದರೆ ಮುಕ್ತಿಪಥ ಗತಿಗೆ ನಿಲುಕದಂತಿರಬೇಕು. ಮಹೇಶ್ವರನಾದರೆ ಮನದಲ್ಲಿ ಮನ್ಮಥ ಹೊಗದಂತಿರಬೇಕು. ಪ್ರಸಾದಿಯಾದರೆ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣವೇ ಅಗ್ನಿಸ್ವರೂಪವೆಯಾಗಿರಬೇಕು. ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿಯಾದರೆ ಪ್ರಾಣವ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಲಿಂಗಪ್ರಾಣಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಶರಣನಾದರೆ ತನ್ನ ಮರಣ ಬಾಧೆಯ ಗೆಲಿದಿರಬೇಕು. ಐಕ್ಯನಾದರೆ ಅನ್ನಪಾನಾದಿಗೆ ಇಚ್ಛೆ ಇಲ್ಲದಿರಬೇಕು. ನಿರ್ವಯಲಾದರೆ ಸರ್ವರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಯಲು ಬಯಲಾಗಿರಬೇಕು. ಈ ಷಟ್‌ಸ್ಥಲ ಸಂಪನ್ನತೆಯಲ್ಲಿ ಇರಬಲ್ಲಡೆ ಎಮ್ಮ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೨. ಭಕ್ತನಾದರೆ ಪೃಥ್ವಿಸಾರದಲಾದ ಪದಾರ್ಥವ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಕೊಡದ ಭಾಷೆ. ಮಹೇಶ್ವರನಾದರೆ ಅಪ್ಪುವಿನ ಸಾರದಿಂದ ಉದಕವ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಮಜ್ಜನಕ್ಕೆರೆಯದ ಭಾಷೆ. ಪ್ರಸಾದಿಯಾದರೆ ಅಗ್ನಿಯಿಂದಾದ ಕಳೆಯ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ವೇಧಿಸದ ಭಾಷೆ. ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿಯಾದರೆ ವಾಯುವಿನಿಂದಾದ ಧಾನ್ಯವ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ನೋಡದ ಭಾಷೆ. ಶರಣನಾದರೆ ಆಕಾಶದಿಂದಾದ ನೃತ್ಯವ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಮಾಡದ ಭಾಷೆ. ಐಕ್ಯನಾದರೆ ಆತ್ಮದಿಂದಾದ ಅಹಂ ಮಮತೆಯಲಿ, ಲಿಂಗವ ಬಾಧಿಸದ ಭಾಷೆ. ಇಂತೀ ಆರರಿಂದ ಮೀರಿ ತೋರುವ ಘನವು ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೩. ಕೇಳು ಕೇಳಾ. ಭಕ್ತ, ಮಹೇಶ, ಪ್ರಸಾದಿ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿ, ಶರಣ ಐಕ್ಯರೆಂದು ನುಡಿದಾಡುತ್ತಿಪ್ಪಿರಿ. ಇಂತೀ ಷಟ್‌ಸ್ಥಲ ಸಂಪನ್ನತೆ ಎಲ್ಲರಿಗೆ ಎಂತಾಯಿತ್ತಯ್ಯ ಹೇಳಿರಣ್ಣಾ! ಭಾಗ್ಯವುಳ್ಳಾತಂಗೆ ಭಕ್ತಿಸ್ಥಲವಾಗದು. ಮಕ್ಕಳುಳ್ಳಾತಂತೆ ಮಹೇಶ್ವರ ಸ್ಥಲವಾಗದು. ಪರಧನ ಚೋರಂಗೆ ಪ್ರಸಾದಿಸ್ಥಲವಾಗದು. ಇಹಪರವೆಂದು ಕಾಮಿಸುವಾತಂಗೆ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿಸ್ಥಲವಾಗದು. ಪರದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮವನರಿಯದಾತಂಗೆ ಶರಣಸ್ಥಲವಾಗದು. ಹರುಷವೇ ಹರನಲ್ಲಿ ಲೀಯ್ಯವಾದಾತಂಗೆ ಐಕ್ಯಸ್ಥಲವಾಗದು. ನೆರೆದ ದೇಹವು ಕರ್ಪುರ ಉರಿಗೊಂಡಂತೆ ಅಲ್ಲದೆ ನಿರವಯ ಸ್ಥಲವಾಗದು. ಇದು ನಮ್ಮ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೪. ನಾವು ಭಕ್ತ, ಮಹೇಶ್ವರ, ಪ್ರಸಾದಿ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿ, ಶರಣ, ಐಕ್ಯರೆಂದು ನುಡಿವಿರಿ. ಭಕ್ತಸ್ಥಲ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರೆ, ಚಿತ್ತದಲ್ಲಿ ಕರಗುವಿರಿ,

ಕೊರಗುವಿರಿ ಮತ್ತೆ ನಮಗೆ. ಮುಕ್ತಿಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಚಿಂತೆಯ ಮಾಡು ವಿರಿ. ಇಂತೀ ಉಭಯದಿಂದ ಸತ್ಯವಾವುದು ನಿತ್ಯವಾವುದು ಎಂದರಿ ಯದೆ, ಕೆಟ್ಟರಲ್ಲ ಜಗವೆಲ್ಲ. ಜಗದ ವ್ಯಾಕುಳವಳಿದುದೇ ಸತ್ಯ. ನಿರಾ ಕುಳದಲ್ಲಿ ನಿಂದುದೇ ನಿತ್ಯ. ಈ ಉಭಯದ ಗೊತ್ತನರಿದರೆ, ಅದೇ ಐಕ್ಯ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೫. ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಸ್ಥಲವೆಂದು ನುಡಿವಿರಿ. ಆ ಭಕ್ತಸ್ಥಲ ವೆಲ್ಲರಿಗೆಂತಾಯಿತ್ತು ಹೇಳಿರಣ್ಣಾ! ಸತಿಪತಿಸುತರು ಭೃತ್ಯಾಚಾರದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿಯ ಮಾಡಿಹೆನೆಂದಣ್ಣಗಳು ಕೇಳಿರೋ. ಪತಿಯ ಮಾತ ಮೀರು ವಾಕೆ ಸತಿಯಲ್ಲ. ಪಿತನ ಮಾತ ಮೀರುವಾತ ಸುತನಲ್ಲ. ಅತಿ ಕೃಪೆ ಯಿಂದ ದೀಕ್ಷೆ, ಶಿಕ್ಷೆಯನಿತ್ತ ಗುರುವಿನಾಜ್ಞೆಯ ಮೀರುವಾತ ಶಿಷ್ಯನಲ್ಲ. ಇಂತಿವು ಭಕ್ತಸ್ಥಲಕೆ ಸಲ್ಲವು ಕೇಳಿರಣ್ಣಾ! ಆ ಸತಿಗೆ ಪತಿಯೇ ಗುರು ವಾಗಿ, ಆ ಸುತಗೆ ಪಿತನೇ ಗುರುವಾಗಿ, ಆ ಪಿತಗೆ ಅತಿ ಕೃಪೆಯಿಂದ ದೀಕ್ಷೆಶಿಕ್ಷೆಯನಿತ್ತ ಗುರುವೇ ಗುರುವಾಗಿ, ಏಕಪದವಿಲ್ಲಾಗಿ ಭಕ್ತಸ್ಥಲವ ಮಾಡಿಹೆನೆಂಬಣ್ಣಗಳಿರಾ ಕೇಳಿ. ಈ ಒಂದು ಸ್ಥಲವುಳ್ಳವರಿಗೆ ಆರು ಸ್ಥಲವು ಅಡಗಿತ್ತು. ಇಂತಿವು ಏಕಸ್ಥಲವಾದ ಮೇಲೆ ಮುಂದೆಂತೆಂದಡೆ, ಆ ಪತಿಗೆ ಸತಿಯೇ ಗುರುವಾಗಿ, ಆ ಪಿತಗೆ ಸುತನೇ ಗುರುವಾಗಿ, ಅತಿ ಕೃಪೆಯಿಂದ ದೀಕ್ಷೆ ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನಿತ್ತ ಗುರುವೇ ಶಿಷ್ಯನಾಗಿ, ಇಂತಿ ದೀಗ ನಿರ್ಣಯಸ್ಥಲವು. ಇದನರಿಯದೆ, ಅವಳು ಸತಿ ತಾ ಪತಿ ಎಂಬ ಹಮ್ಮಿಂದವೇ ಅವರು ಸುತರು ತಾ ಪಿತನೆಂಬ ಹಮ್ಮಿಂದವೇ ಅವರು ಶಿಷ್ಯರು ತಾ ಗುರುವೆಂಬ ಹಮ್ಮಿಂದವೇ ಇದು ಲಿಂಗ ಪಥಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲದು. ಹಿಡಿದ ವ್ರತಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲದು. ಇದು ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೬. ಆಚಾರಲಿಂಗ ಗುರುಲಿಂಗ ಶಿವಲಿಂಗ ಜಂಗಮಲಿಂಗ ಪ್ರಸಾದ ಲಿಂಗ ಮಹಾಲಿಂಗದೊಳು ಬೆರೆದರೆ, ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣ.

೭. ಸ್ಥಲವಿಟ್ಟು ನಡೆಯಬೇಕೆಂಬರು. ಸ್ಥಲವಿಟ್ಟು ನುಡಿಯಬೇಕೆಂ ಬರು. ಸ್ಥಲದ ನೆಲೆಯನಾರು ಅರಿಯರು. ಕಾಯಸ್ಥಲ, ಕರಸ್ಥಲ, ಭಾವಸ್ಥಲವನರಿದು, ಆ ಕಾಯಸ್ಥಲ ಕರಸ್ಥಲ ಭಾವಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ನಿಲಿಸುವದೆ ಸ್ಥಲ. ಇದನರಿಯದೆ, ಹಿಂದಕ್ಕೆ ನುಡಿದ ವರ ಮಾತು ಕಲಿ

ತುಕೊಂಡು, ಈಗ ನುಡಿವವರ ಮಾತ ಮೆಚ್ಚುವರೆ ನಮ್ಮ ಶರಣರು? ಅದಂತಿರಲಿ, ಇನ್ನು ನೇಮವಾವುದು ಎಂದರೆ, ಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮದ ಪಾದೋದಕ ಪ್ರಸಾದವನರಿದು, ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ತನ್ನ ತನುವನೆ ಪ್ರಸಾದವ ಮಾಡುವದೀಗ ನೆಲೆ. ಈ ಸ್ಥಲದ ನೆಲೆಯ ಬಲ್ಲವರಿಗೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎಂಬೆ. ಇದನರಿಯದೆ ಬರಿಯ ನುಡಿಯ ನುಡಿವವರ ಕಂಡರೆ ಛೀ ಎಂಬೆನು ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೮. ಕಾಯಸ್ಥಲ, ಕರಸ್ಥಲ, ಉರಸ್ಥಲ, ಶಿರಸ್ಥಲ, ಪ್ರಾಣಸ್ಥಲ, ಭಾವಸ್ಥಲವೆಂದು ನುಡಿದಾಡುವರು ಆ ಸ್ಥಲದೊಳಗಣ ಸ್ವಯಸ್ಥಲವನರಿಯರು, ಕಾಣಿರೇ. ಸ್ವಯಸ್ಥಲವೆಂತಿಪ್ಪುದೆಂದರೆ, ಕಾಯಸ್ಥಲವನರಿದರೆ, ಅದು ತಾನೇ ಲಿಂಗವಾಯಿತ್ತು. ಕರಸ್ಥಲವನರಿದರೆ, ಕೈಲಾಸ ಮರ್ತ್ಯ ತನ್ನೊಳಗಾಯಿತ್ತು. ಉರಸ್ಥಲವನರಿದರೆ, ಪರವು ತನ್ನೊಳಗಾಯಿತ್ತು. ಶಿರಸ್ಥಲವನರಿದರೆ ಶಿವನೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಾಣಸ್ಥಲವನರಿದರೆ, ಭಯ ಮರಣಾದಿಗಳಿಲ್ಲ. ಭಾವಸ್ಥಲವನರಿದರೆ, ಇನ್ನಾವುದು ನೆನಹಿಲ್ಲ. ಇದರ ಭೇದವನರಿಯದ ಸ್ಥಲನೆಲೆಯುಂಟೆಂಬಿರಿ. ಅದರ ಭೇದವ ನೀವು ಅರಿಯಿರಿ, ಕಾಣಿರೋ. ಸ್ಥಲವೆಂದರೆ, ಅಂಗ. ನೆಲೆಯೆಂದರೆ ಪ್ರಾಣ. ಇದನರಿಯದೆ ತಲೆ ಕೆಳಗಾಗಿ ಹೋದರು. ಆರು? ದೇವದಾನವರು. ನಿಮ್ಮ ಪಾಡೇನೋ ನರಗುರಿಗಳಿರಾ? ಇದನರಿದು ಇನ್ನಾದರು ನಮ್ಮ ಶರಣರಿಗೆರಗಿ ಬದುಕಿರೋ ನಮ್ಮ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

ಭಕ್ತಸ್ಥಲ.

ನೀತಿಯಿಂದಿರುವುದು.

೧. ಅಂಗಲಿಂಗವೆಂದರಿದಕ್ಕೆ ಕುರುಹು ಎಂತಿಪ್ಪದೆಂದರೆ, ಕರಣರಸಭರಿತವಾಗಿಪ್ಪುದೇ ಕುರುಹು. ಕಂಗಳು ಲಿಂಗವೆಂದರಿದಕ್ಕೆ ಕುರುಹು ಎಂತಿಪ್ಪುದೆಂದರೆ, ಕಾಮಾದಿಗಳ ಸೃಜಿಸದುದೇ ಕುರುಹು. ಕರವೇ ಲಿಂಗವೆಂದರಿದುದಕ್ಕೆ ಕುರುಹು ಎಂತಿಪ್ಪುದೆಂದರೆ, ಇಹಪರ ಮೋಕ್ಷವ ಬಯಸದಿಪ್ಪುದೇ ಕುರುಹು. ಈ ತ್ರಿವಿಧವು ಏಕವಾದರೆ ಎಮ್ಮ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಮಹಾಲಿಂಗೈಕ್ಯವು.

೨. ಅಯ್ಯಾ, ಶಿವಭಕ್ತರು ನುಡಿವಲ್ಲಿ ಜಾಣತನದಿಂದ ನುಡಿವರು. ನೀಡುವಲ್ಲಿ ಭೇದದಿಂದ ನೀಡುವರು. ಕೊಡುವಲ್ಲಿ ಸತ್ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಡುವರು. ಬಿಡುವಲ್ಲಿ ಶರಣಗೋಷ್ಠಿಯ ಬಿಡುವರು. ಪೊಡವಿಯೊಳಿವರ ಭಕ್ತರೆನ್ನಬಹುದೆ? ಅದಂತಿರಲಿ, ಎನ್ನೊಡೆಯ ಬಸವಪ್ರಿಯನಡಿಗಳ ನೆನೆವ ಶರಣ ಲಿಂಗೈಕ್ಯರು ಮೆಡುವ ಪಡುಗ ಪಾದರಕ್ಷೆಯ ಕಾಯ್ದಿರಿಸಯ್ಯ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೩. ತಾನೆನಬೇಡ, ಮನ ಮುಗ್ಧನೆನಬೇಡ. ಮುನ್ನವರ ಬೇಡ ಬೇಡ, ತನುಜರೊಳ್ನುಡಿ ಬೇಡ, ಕಂಡೆನೆಂದು ಉಲಿಯ ಬೇಡ. ಉಣ್ಣೆನೆಂದು ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಡ, ಬಂಡು ಮಾಡಿಕೊಳಬೇಡ, ಚಂಡ ವಿಕ್ರಮ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ.

೪. ಕತ್ತಲೆ ಬೆಳಗೆನ ಬೇಡ, ಸತ್ಯ ತಾನೆನಬೇಡ, ಚಿತ್ತವ ಸುಯಿಧಾನವ ಮಾಡಿ ಮೊತ್ತಾದ ಹೆಣ್ಣು ಹೊನ್ನು ಮಣ್ಣು ಗೆದ್ದರೆ, ನಿರ್ಮುಕ್ತ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ.

೫. ವಂದನೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಡ, ನಿಂದೆಗಂಜಿ ಓಡಲಿಬೇಡ, ಹಿಂದು ಮುಂದು ಆಡಲಿಬೇಡ. ಸಂದೇಹ ಗೊಳಲಿಬೇಡ. ದ್ವಂದ್ವ ಬುದ್ಧಿಯ ಕಳೆದು ನಿಂದರೆ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ.

೬. ಕಾಡಬೇಡ ಕಂಡವರ. ಬೇಡಬೇಡ ನರರುಗಳ. ಆಡಬೇಡ ಅನೃತವ. ನೋಡಬೇಡ ಪರಸ್ತ್ರೀಯರ. ಗಾಢಗಂಭೀರ ಲಿಂಗಾರೂಢವಾದ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೭. ಕಟ್ಟಬೇಕು ಮನವ. ಮೆಟ್ಟಬೇಕು ಮದವ. ಸುಟ್ಟುರುಹಬೇಕು ಸಪ್ತವ್ಯಸನಗಳ. ಆ ತೊಟ್ಟಿಲ ಮುರಿದು ಕಣ್ಣಿಯ ಹರಿದು ಆ ಬಟ್ಟಬಯಲಲ್ಲಿ ನಿಂದಿರೆ, ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೮. ಕರಿದೈದು ಬಿಳಿದೈದು ಭಾಸುರವೈದು ಹವಿನೈದು ಬಗೆಯ ಕರಣವ ಸುಟ್ಟು, ಸುರತ ಸುಗ್ಗಿ ಕಾಲ ಕಾಮಾದಿಗಳೈವರ ಗೆದ್ದರೆ, ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೯. ಇಂದು ನಾಳೆ ಎಂಬ ಸಂದೇಹವ ಬಿಟ್ಟು, ನಿಂದ ನಿಜಾನಂದದಿಂದ ನೋಡಿ, ಹಿಂದು ಮುಂದು ಕುಂದು ಹೆಚ್ಚು ದಂದುಗ ಧಾವತಿಯ ಕೊಂದು ನಿಂದರೆ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೦. ಆಗುತಿವೆ ಉದಯ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಅಸ್ತಮಾನ. ಹೋಗುತಿವೆ ದಿನ ವಾರ ಮಾಸ ಸಂವತ್ಸರವು. ಸಾವುತಿವೆ ಆಯುಷ್ಯ ಭಾಷೆ. ಇವರೊಳು ಬೇಗದಿ ತಿಳಿದು ನೀಗಿ, ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯಾದರೆ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೧. ವಾದಿಗೆ ಜೂಜನಾಡುವಾತನೊಬ್ಬ ಪಾತಕ. ಪರರ ಹಾದಿಯ ಹೋದಾತನೊಬ್ಬ ಪಾತಕ. ಪಶುವಧೆಯ ಮಾಡುವಾತನೊಬ್ಬ ಪಾತಕ. ಇವರು ಮೂವರು ಹೋದ ಹಾದಿಯಲಿ ಹೋಗಲಾಗದು. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಅವರು ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯರುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕ ನರಕದಲ್ಲಿಪ್ಪುದು ತಪ್ಪದು ಕಾಣಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೨. ದಾಸಿಯ ಸಂಗ ಎರಡನೆಯ ಪಾತಕ. ವೇಶಿಯ ಸಂಗ ಮೂರನೆಯ ಪಾತಕ. ಮೀಸಲಳಿದು ಪರಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಂಗ ಪಂಚ ಮಹಾಪಾತಕ. ಇನಿಸು ಶಿವಭಕ್ತರಿಗೆ ಸಲ್ಲವು. ಇವನರಿದರಿದು ಮಾಡಿದನಾದರೆ, ಯಮಪಟ್ಟಣವೆ ವಾಸವಾಗಿಪ್ಪರಲ್ಲದೆ, ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮರಳಿ ಬರಲಿಲ್ಲ ನೋಡಾ. ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೩. ಹೊನ್ನ ಗಳಿಸಿದರೇನಯ್ಯ ಹೊಲೆಯರ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ? ಹೆಣ್ಣ ಗಳಿಸಿದರೇನೈಯ್ಯ, ವೇಶಿಯರ ಮನೆದಾಸಿಯಾಗಿದ್ದರೆ? ಮಣ್ಣ ಗಳಿಸಿದರೇನೈಯ್ಯ, ಉಣ್ಣದಾಹಾರವನುಂಡರೆ? ಹೋಗುವ ಹಾಳುಗೇರಿಯಾಗಿರದೆ, ಇದನರಿದು ಮಹಾಘನವನೆ ಮರೆದು, ಮತ್ತೆ ಹೊನ್ನು ಹೆಣ್ಣು ಮಣ್ಣು ತನ್ನದೆಂಬರು. ಕಣ್ಣಗಾಣದ ಕುರುಡರಂತಾದರು ಕಾಣಾ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೪. ಹೊತ್ತಾರೆಯಿಂದ ಅಸ್ತಮಯತನಕ ಸುತ್ತಿರ್ದ ಮಾಯಾ ಪ್ರಪಂಚನೆ ಆವುತ್ತ ಸುರಿವುತ್ತಲಿರ್ದು, ಕತ್ತಲೆಯಾದರೆ, ಕಾಳುವಿಷ ಯದೊಳಗೆ ಮುಳುಗಿತ್ತು. ಸತ್ತು ಹುಟ್ಟಿತ್ತು. ಮತ್ತೆ ಬೆಳಗಾಗಿರ್ದು, ನಾನು ತತ್ವವ ಬಲ್ಲೆನೆಂದು ನುಡಿವ ಕತ್ತಲೆ ಮನುಜರು ಅತ್ತ ಹೊದ್ದದೆ, ಇತ್ತಲೆ ನಿಂದು ನಾಚಿ ನಗುತಿರ್ದ ನಮ್ಮ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೫. ಮಾತು ಮಾತಿಗೆ ಮಥನವ ಮಾಡುವಾತನೆ ಜಾತ. ಮಾತಿನ ಮೊದಲ ಕಂಡಾತನೆ ಅಜಾತ. ಕಾತರಕ್ಕೆ ಕಂಗೆಟ್ಟು, ಕಳವಳಿಸದಿಪ್ಪನೆ ಪರಮಾತ್ಮ. ನೀತಿ ನಿಜನೆಲೆಗೊಂಡಾತನೆ ಜಗನ್ನಾಥ. ಇವೇತರೊಳಗು ಸಿಕ್ಕದಿಪ್ಪಾತನೆ ಗುರುನಾಥ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೬. ಕಂಡುದ ಹೇಳಿಹೆನೆ? ಸಮಯಕ್ಕೆ ದೂರ ಎನ್ನ ಇರವ ನರಿಯರು. ಲೆಂಡನೆಂಬರು, ಸುಮ್ಮನಿಪ್ಪೇನೆ. ಇವರೆನ್ನ ಆರೈದು ಕಂಡುದ ನುಡಿವರು. ಎನ್ನ ಮುಟ್ಟಿದವರ ಎನ್ನಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಬೆ. ಎನ್ನ ಅರಿಯದವರ ಹಾದಿಯ ಹೋಗೆ. ಎನ್ನನರಿತ ಜಂಗಮದ ಸಂಗವ ಮಾಡುವೆ. ಜಗದ ಸಂಗವನೊಲ್ಲೆ. ನಿಗಮಾಗಮ ಶಾಸ್ತ್ರವನೊಲ್ಲೆ. ಅವೆಲ್ಲವು ಸ್ಥಲ ನೆಲೆ ಇಟ್ಟು ಹೇಳುವವು. ಎಮ್ಮ ಶರಣರ ನುಡಿದ ಶಾಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ಥಲನೆಲೆ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಿವೆಲ್ಲವ ಬಲ್ಲೆನಾಗಿ, ಎನ್ನಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಭವವಿಲ್ಲ. ಬಂಧನವಿಲ್ಲ. ಅದೇಕೆಂದರೆ ಲಿಂಗವೆಂಬ ಕಾರಣ. ನಾನೆಂಬುದಿಲ್ಲ, ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೭. ಹೊತ್ತು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಲಿಂಗಪೂಜೆಯ ಮಾಡಿಯೂ, ಮತ್ತೆಯು ಸತ್ಯವಾವುದು, ನಿತ್ಯವಾವುದೆಂದರಿಯದೆ, ಕೆಟ್ಟರೆಲ್ಲ ಜಗವು. ಸತ್ಯವಾಗಿ ನುಡಿವ ಶರಣರ ಕಂಡರೆ, ಕತ್ತೆ ಮಾನವರೆತ್ತಬಲ್ಲರೊ? ಅಸತ್ಯವನೆ ನುಡಿದು, ಹುಸಿಯನೆ ಬೋಧಿಸುವ ಹಸುಕರ ಕಂಡರೆ, ಇತ್ತ ಬನ್ನಿ ಎಂಬರು. ಇಂತಪ್ಪ ಅನಿತ್ಯ ದೇಹಿಗಳ ಭಕ್ತರೆಂದು ಜಂಗಮವೆಂದು ನೋಡಿದರೆ, ನುಡಿಸಿದರೆ, ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ನೀಡಿದರೆ, ಅಘೋರ ನರಕವೆಂದು ನಮ್ಮ ಆದ್ಯರ ವಚನ ಸಾರುತಿದೆ, ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೮. ಸತಿಸುತ ಮಾತಾಪಿತರಂಬದಿ ಮೋಹದಲಿ ಮನ ಮಗ್ನವಾದರೆ, ಅವನಿಗೆ ಲಿಂಗವಿಲ್ಲ, ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ತಾನಿಲ್ಲ. ಅದೇನು ಕಾರಣ

ವೆಂದರೆ ಆತನ ಧ್ಯಾನ ಸತಿಯ ಮೇಲೆ, ಸುತರ ಮೇಲೆ, ಮಾತಾಪಿತರ ಮೇಲೆ ಇಪ್ಪುದಲ್ಲದೆ, ಲಿಂಗದ ಮೇಲಿಲ್ಲ. ಅದು ಕಾರಣ ಆತ ಕಟ್ಟಿದುದು ಲಿಂಗವಲ್ಲ. ತೊಟ್ಟದುದು ವಿಭೂತಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯಲ್ಲ. ಅದು ಕಾರಣ ಆತನಾಚಾರಕ್ಕೆ ದೂರ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ.

೧೯. ಊರ ಮೇಲೆ ಊರ ಕಂಡೆ. ನೀರ ಮೇಲೆ ನೀರ ಕಂಡೆ. ಮರನ ಮೇಲೆ ಮರನ ಕಂಡೆ. ಗಿರಿಯ ಮೇಲೆ ಗಿರಿಯ ಕಂಡೆ. ಉರಿಯ ಮೇಲೆ ಉರಿಯ ಕಂಡೆ. ಈ ಭಾರವ ತಾಳಲಾರದೆ, ಆ ಉರಿ ಎದ್ದು ಊರು ಬೆಂದಿತ್ತು. ಮರನು ಬೆಂದಿತ್ತು. ಗಿರಿಯು ಬೆಂದಿತ್ತು. ನೀರು ಬೆಂದಿತ್ತು. ಆ ಉರಿಯೇ ಉಳಿಯಿತ್ತು. ಆ ಉರಿಯನರಿದು ನೀರೆಯ ಸೆಳೆದು ಪರಮ ಸುಖ ಪರಿಣಾಮದೊಳೋಲಾಡುತ್ತ ನಿಮ್ಮ ಬರವ ಹಾರುತ್ತಿರ್ದೆನಯ್ಯ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ.

೨೦. ಆಡುವ ಹಾಡುವ ನಡೆವ ನುಡಿವ, ಬೆಡಗಬಿಡದೆ, ಒಡಲ ದುರ್ಗುಣಗಳ ಕೆಡದೆ, ಪೊಡವಿಯೊಳು ನುಡಿಯ ನುಣ್ಣನೆ ನುಡಿದುಕೊಂಡು ಒಡಲ ಹೊರೆವ ಅಣ್ಣಗಳಿರಾ, ನೀವು ಭಕ್ತಮಾಹೇಶ್ವರರೆಂದು ನುಡಿದುಕೊಂಬಿರಿ. ಅಂತಲ್ಲ ಕೇಳಿರಣ್ಣಾ ನೋಡುವ ಕಣ್ಣು ನುಡಿವ ನಾಲಿಗೆಯ ನುಂಗಿತ್ತು. ಕೇಳುವ ಕಿವಿ ವಾಸಿಸುವ ನಾಸಿಕವ ನುಂಗಿತ್ತು. ಕೊಡುವ ಕೊಂಬುವ ಕೈ ಅಡಿ ಇಡುವ ಕಾಲ ನುಂಗಿತ್ತು. ಇವನೊಡಬಿಡದೆ ಕೊಂಬ ತನುವ ನುಂಗಿತ್ತು. ತಲೆಯುಷ್ಟೆಯುಳಿದು, ಆ ತಲೆಯ ನೆಲವಿಡಿದು, ಘನವ ನಂಬಿದವರ ಭಕ್ತ ಮಹೇಶ್ವರರೆಂಬೆ ಕಾಣಾ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೨೧. ಅಯ್ಯ, ಎನ್ನ ಬಾಳುವೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳದೆ ಕೇಳದೆ, ಒಬ್ಬ ಕಾಳ ರಕ್ಕಸಿ ನುಂಗಿದಳೈಯ್ಯ. ಆ ಬಾಳುವೆಗೋಸುಗ ಕಾಳ ರಕ್ಕಸಿಯ ಬಾಯೊಳಗೆ ಸಿಲ್ಕಿದೆನಯ್ಯ. ಆ ಕಾಳ ರಕ್ಕಸಿ ಆವಾಗೆ ಅಗಿದಾಳೆಂದರಿಯೆ. ಆವಾಗ ಹುಗಿದಾಳೆಂದರಿಯೆ. ಆ ಕಾಳ ರಕ್ಕಸಿಯ ಬಾಯಿಂದವೆ ಹೊರಟು ಆ ಬಾಳುವೆಯನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಆ ಕಾಳ ರಕ್ಕಸಿಯ ಬಾಯಿಂದಲೆ ಹೊರವಂಟು, ಆ ಮಹಾ ಜಾಣನಾಳುವ ಪುರವ ಹೊಕ್ಕೆ. ಆ ಜಾಣನಾಳುವ ಪುರದೊಳಗೆ, ಕಾಣಬಾರದುದನೆ ಕಂಡೆ. ಕೇಳಬಾರದುದನೆ ಕೇಳಿದೆ. ಕದಳಿಯನೆ ದಾಂಟಿದೆ. ಜ್ಞಾನ ಜ್ಯೋತಿಯ ಕಂಡೆ.

ತಾನು ತಾನಾಗಿಪ್ಪ ಮಹಾ ಬೆಳಗಿನೊಳು ನಾನು ಓಲಾಡುತಿಪ್ಪೆನಯ್ಯ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

ಶರಣರೊಡನೆ ಅನುಭಾವ.

೨೨. ಭಕ್ತನಾದರೆ ಎಂತಿರಬೇಕೆಂದರೆ, ಉಲುಹಡಗಿದ ವೃಕ್ಷದಂತಿರಬೇಕು. ಶಿಶು ಕಂಡ ಕನಸಿನಂತಿರಬೇಕು. ಗಲಭೆಗೆ ನಿಲ್ಲದ ಮೃಗದಂತಿರಬೇಕು. ತಾಯ ಹೊಲಬುದಪ್ಪಿದ ಎಳೆಗರುವಿನಂತೆ, ತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿಯು ಲಿಂಗವನೆ ನೆನೆವ ಶರಣರ ಎನಗೊಮ್ಮೆ ತೋರಯ್ಯ ಶಿವನೆ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗನ ಬಸವಣ್ಣಾ.

೨೩. ಅನುಭಾವ ಅನುಭಾವವೆಂದು, ನುಡಿದಾಡುತಿಪ್ಪಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ತನುವಿನಿಚ್ಛೆಗೆ ಅನುವಿಗೆ ಬಂದಂತೆ, ಬಿನುಗರ ಮುಂದೆ ಬೊಗಳಿಯಾಡುವ ನಿನಗಂದೆ ದೂರ. ಅನುಭಾವವೆಂತೆಂದರೆ, ತಮ್ಮ ಹಿಂದನರಿದು ಮುಂದೆ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ನೋಡುವ ಶರಣರ ಅಂಗವ ಸೋಂಕಿ ನಾ ಬದುಕಿದೆ ಕಾಣಾ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೨೪. ಉಟ್ಟರೆ ತೊಟ್ಟರೇನೈಯ್ಯ? ನಟ್ಟುವರಂತೆ. ಕೊಟ್ಟರೆ ಕೊಂಡರೇನೈಯ್ಯ? ವೇಶಿಯರಂತೆ. ಬಿಟ್ಟರೆ ಕಟ್ಟಿದರೇನೈಯ್ಯ? ಬೈರೂಪನಂತೆ. ಇವಾವಂಗವ ಮಾಡಿದರೇನೈಯ್ಯ? ಮುಟ್ಟಿ ನಮ್ಮ ಶರಣರೊಡನೆ ಒಡವೆರೆಯದಿದ್ದವರು ಉಟ್ಟಿದ್ದರೇನು, ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೇನು ಹೇಳಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೨೫. ಕರಕನಿಷ್ಟ ಕಬ್ಬಿಣವ ನೆರಹಿರೆ, ಪರುಷ ಮುಟ್ಟಲು ಚಿನ್ನವಾಗದೆ? ಗುರುಕಾರುಣ್ಯ ಪಡೆವರು ಇಂದು ಶರಣರೊಳು ಬೆರೆದರೆ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೨೬. ಅಂಗ ಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧವಾದ ಬಳಿಕ ಮನ ಹಿಂಗದಿಪ್ಪುದು. ತನುವನು ಬಿಟ್ಟು, ಸಂಗಸುಖದ ಶರಣರ ಗೋಷ್ಠಿಯೊಳು ಇಪ್ಪಾತ ಮಂಗಳಾತ್ಮಕ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೨೭. ಕೀಡೆ ತುಂಬಿಯು ಬಿಡದೆ ನೆನೆಯೆ, ನೋಡಲಾಕ್ಷಣ ತುಂಬಿಯಾಗಹುದು. ರೂಢಿಯೊಳು ಅಗಮ್ಯ ಶರಣರ ಪಾದವೇ ಗೂಡಾಗಿ ನಿಂದಿರೆ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗನ ಬಸವ.

೨೮. ನಂಬುವುದು, ಶರಣರನೇ ನಂಬುವುದು. ಕೊಂಬುವುದು, ಶರಣರ ಪ್ರಸಾದವನೆ ಕೊಂಬುವುದು. ಕೊಡುವುದು, ಶರಣರಿಗೆ ಕೊಡುವುದು. ಉಡುವುದು, ಶರಣರುಟ್ಟ ನೈಲಿಗೆಯನೆ ಉಡುವುದು. ಇಂತಪ್ಪ ಶರಣರ ಬರವ, ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣದ ಬರವು. ಅವರ ಹೋಕ್ಕೆ ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣದ ಹೋಕ್ಕು. ಇಂತಪ್ಪ ಶರಣರ ಸಂಗವ ಮಾಡಿದ ಕಾರಣ ಏಕವಾಗಿ ಹೋದೆ ಅವರ ಪಾದದಲ್ಲಿ. ಇನ್ನು ಬೇಕು ಬೇಡೆಂಬ ಸಂದೇಹ ಹುಟ್ಟಿದರೆ, ಇಹಲೋಕಕ್ಕು ಅಲ್ಲ. ಪರಲೋಕಕ್ಕು ಅಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನೀವೇ ಸಾಕ್ಷಿ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೨೯. ವಜ್ರದ ಮನೆಯೊಳಗಿರ್ದು, ಗೊರಲೆ ಮುಟ್ಟಿತೆಂಬ ಸಂದೇಹವೇಕೆ? ಭದ್ರಗಜದ ಮೇಲೆ ಬರುತಿರ್ದು ಕೆಳಗಿರ್ದ ಗುಜ್ಜನಾಯಿ ಮುಟ್ಟಿತ್ತೆಂಬ ಸಂದೇಹವೇಕೆ? ಸಂಜೀವನ ಕೈಯ್ಯ ಸಾರಿದ್ದು ಇಂದಿಗೆ ನಾಳಿಗೆಂಬ ಸಂದೇಹವೇಕೆ? ಸಜ್ಜನ ಸದ್ಭಕ್ತರ ಸಂಗದೊಳಗಿರ್ದು, ಸತ್ತೆನೋ ಬದುಕಿದೆನೋ ಎಂಬ ಸಂದೇಹವೇಕೆ? ಹತ್ತರಡಿಯು ಬಿದ್ದ ಹಾವು ಸಾಯದೆಂದು ಗಾದೆಯ ಮಾತ ನುಡಿವರು. ನಿತ್ಯರಪ್ಪ ಶರಣರ ಸಂಗದೊಳಗಿರ್ದು ಮತ್ತೊಂದು ಉಂಟೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ನೋಡುವ ಕತ್ತೆ ಮನುಜರತ್ತ ಹೊದ್ದದೆ, ಇತ್ತಲೆ ನಿಂದು ನಾಚಿ ನಗುತಿರ್ದ ನಮ್ಮ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೩೦. ಹುಟ್ಟಲೇಕೊ ನರರ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ? ಕಟ್ಟಲೇಕೊ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವ? ಕಟ್ಟಿಯೂ ಕಾಣದೆ, ತೊಟ್ಟನೆ ತೊಳಲಿ, ಅರಸಲೇಕೊ ಧರೆಯ ಮೇಲೆ? ಅರಸಿಯೂ ಕಾಣದೆ, ಸತ್ತು ಮುಟ್ಟಿ ಮುಟ್ಟಿ ಹೂಳಿಸಿಕೊಳಲೇಕೋ? ಇದನರಿದರಿದು, ಹುಟ್ಟು ಹೊಂದಳಿದ ಶರಣರ ನಿತ್ಯ ನಿತ್ಯ ನೆನೆದು ಬದುಕಿದೆ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೩೧. ಉದಯ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ, ಅಸ್ತಮಯ, ಕತ್ತಲೆ ಬೆಳಗು ದಿನ ವಾರ ಲಗ್ನತಿಥಿ, ಮಾಸ ಸಂವತ್ಸರ, ಹೋಗುತ್ತ ಬರುತ್ತಲಿವೆ. ಇವ ನೋಡಿದವರೆಲ್ಲ ಇದರೊಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತ ಬರುತ್ತ ಇದ್ದಾರೆ. ಜಗಕ್ಕೆ ಇವೀಗ ಇಷ್ಟವಾಗಿಪ್ಪವು. ಎನ್ನ ದೇವಂಗೆ ಇವೊಂದು ಅಲ್ಲ. ದಿನಕಾಲ

ಯುಗಜುಗ ಪ್ರಳಯಕ್ಕೆ ಹೊರಗಾದ ಆ ದೇವನ ಅಂಗವಿಸಿ ಮುಟ್ಟಿ ಹಿಡಿದ ಕಾರಣ ಎಮ್ಮ ಶರಣರು ಪ್ರಳಯಕ್ಕೆ ಹೊರಗಾದರು. ಇದನರಿದು ಅಂತಪ್ಪ ಶರಣರ ಪಾದವ ನಂಬಿ ಕೆಟ್ಟು ಬಟ್ಟಬಯಲಾದೆನಯ್ಯ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣ.

೩೨. ಅಪರನಕ ಕೂಳ ಇಡಿದ ಒಡಲಿಗೆ, ಅದೆದು ಕುದಿದು, ಕೋಟಲೆ ಗೊಂಬುತಿದ್ದರು. ಈ ಹದನನರಿಯದೆ ಕೆಡುತಿದ್ದೆಯಲ್ಲ, ಎಂದು ತುದಿ ಹಿಡಿದು, ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾತ ಚನ್ನಮಲ್ಲೇಶ್ವರನಯ್ಯ. ಆ ಒಡಲ ಗುಣವ ಕೆಡಿಸುವದಕ್ಕೆ ಪ್ರಸಾದವೆಂಬ ಮದ್ದನಿಕ್ಕಿ ಸಲಹಿದಾತ ಚನ್ನಮಲ್ಲೇಶ್ವರನಯ್ಯ. ಅಂಗಕ್ಕೆ ಆಚಾರ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅರುಹು, ಕಂಗಳಿಗೆ ಲಿಂಗವ ತೋರಿದಾತ ಚನ್ನಮಲ್ಲೇಶ್ವರನಯ್ಯ. ಇಂತು ಎನ್ನ ಭವವ ಕೊಂದಿಹೆನೆಂದು ಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮ ಈ ತ್ರಿವಿಧ ವಾಗಿಯು ಸುಳಿದಾತ ಚನ್ನಮಲ್ಲೇಶ್ವರನಯ್ಯ. ಇಂತಪ್ಪ ಚನ್ನಮಲ್ಲೇಶ್ವರನ ಶ್ರೀ ಪಾದವಿಡಿದು ಕೆಟ್ಟು ಬಟ್ಟಬಯಲಾದೆನಯ್ಯ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣಾ ಇಂತಪ್ಪ ಚನ್ನಮಲ್ಲೇಶ್ವರನ ಪಾದವ ಮುಟ್ಟಿ ಹುಟ್ಟುಗೆಟ್ಟು ಹೋದೆನಯ್ಯ.

ಮಹೇಶ್ವರ ಸ್ಥಲ.

ದೇವರು ಒಬ್ಬನೇ ಇದ್ದಾನೆ.

೧. ಹರನಲ್ಲದೆ ದೈವವಿಲ್ಲೆಂದು ಶ್ರುತಿ ಸಾರುತಿರ್ದುವೆ, ವೇದಂಗಳು ಪೊಗಳುತಿರ್ದುವೆ, ನರರು ಸುರರು ಅರಿದಿರ್ದುವೆ, ಅರಿಯದೆ, ಹರಿಯು ದೈವ, ಬ್ರಹ್ಮನು ದೈವ, ಸುರಪನು ದೈವ, ಮನು ಮುನಿ ತ್ರಿವಿಧ ದೇವರ್ಕಳು ದೈವವೆಂದು, ಚಂದ್ರ, ಸೂರ್ಯರು ದೈವವೆಂದು, ಆರಾಧಿಸುವಿರಿ. ಪತಿವ್ರತೆಯಾದವಳಿಗೆ ತನ್ನ ಪುರುಷನ ನೆನೆವಲ್ಲದೆ, ಅನ್ಯರ ನೆನೆವಳೆ? ವೇಶಿಯಂತೆ ಹಲಬರು ನಂಟರೇ? ಇವರೆಲ್ಲರ ಸಂತವಿಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಶಿವನೇ ಎಂಬ ಶಿವದ್ರೋಹಿಗಳು ಕೇಳಿರೋ. ಹರಿ ದೈವವೆಂದು ಆರಾಧಿಸುವರೆಲ್ಲ ಮುಡುಹು ಸುಡಿಸಿಕೊಂಡು, ಮುಂದಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆರ ಹಹೊತ್ತರು. ಬ್ರಹ್ಮನೇ ದೈವನೆಂದು ಆರಾಧಿಸುವರೆಲ್ಲ ಹೆಮ್ಮೆಯ ನುಡಿದು ಹೋಮವನಿಕ್ಕಿ ಹೋತನ ಕೊಂದು ತಿಂದು ಪಾತಕಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದರು. ಸುರಪ ದೈವವೆಂದು ಆರಾಧಿಸಿದವರೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಸಿರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಶಿವನಲ್ಲಿಗೆ ಸಲ್ಲದೆ ಹೋದರು. ಮನುಮುನಿದೇವರ್ಕಳು ದೈವವೆಂದು ಆರಾಧಿಸಿದವರೆಲ್ಲ ಇಹಪರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲದೆ ಹೋದರು. ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯರ ಆರಾಧಿಸಿದವರೆಲ್ಲ ಹಿಂದು ಮುಂದಾಗಿ, ಅಡ್ಡ ಬಿದ್ದು ಅವರು ಬಂದ ಭವಕ್ಕೆ ಕಡೆ ಇಲ್ಲ. ಇದನೆಲ್ಲ ಅರಿದು ಮತ್ತೆ ಇವರೇ ದೈವವೆಂದು, ಆರಾಧಿಸುವ ವಿಪರಗೆಟ್ಟ ಭವಭಾರಿಗಳ ನುಡಿಯ ಕೇಳಲಾಗದು. ಅವರೊಡನೆ ನುಡಿಯಲಾಗದು. ಅವರ ನಡೆಯ ಕಂಡರೆ ಛೀ ಎಂಬರು ನಿಮ್ಮ ಶರಣರು ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೨ ಜಗದಗಲ ಮುಗಿಲಗಲ ಪಾದ ಪಾತಾಳದಿಂದತ್ತತ್ತ. ಮಕುಟ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದಿಂದತ್ತತ್ತ. ವಿಶ್ವ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವನು, ತನ್ನ ಕುಕ್ಷಿಯೊಳು ನಿಕ್ಷೇಪವ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿಪ್ಪ ದೇವನೀಗ ಎನ್ನ ದೇವ. ಆ ದೇವನೊಳಗೆ ನಾನಡಕ. ನನ್ನೊಳಗೆ ಆ ದೇವನಡಕ. ಇಂತಪ್ಪ ದೇವನ ನಂಬಿ, ನಾ ಕೆಟ್ಟು ಬಟ್ಟಬಯಲಾದೆ. ಈ ದೇವನನರಿಯದೆ ಜಗವೆಲ್ಲ ಕಲ್ಲ ದೇವರು, ಮಣ್ಣದೇವರು, ಮರ ದೇವರು ಎಂದು, ಇವನಾರಾಧಿಸಿ, ಕೆಟ್ಟರಲ್ಲ ಸ್ವರ್ಗ ಮರ್ತ್ಯ ಪಾತಾಳದವರೆಲ್ಲರು. ಎನ್ನ ದೇವನನರಿದು ಅರ್ಚಿಸಲಲ್ಲ, ಪೂಜಿಸಲಿಲ್ಲ, ಭಾವಿಸಲಿಲ್ಲ. ಇದುಕಾರಣ ಆವ ಲೋಕದವರಾ

ದರು ಆಗಲಿ, ಎನ್ನ ದೇವನನಂದರೆ, ಭವವಿಲ್ಲ, ಬಂಧನವಿಲ್ಲ. ನರೆ ನಂಬಿದರೆ ನಮ್ಮ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೩. ಕಲ್ಲದೇವರ ನಂಬಿದವರೆಲ್ಲ ಕಲಿಯುಗದ ಕತ್ತಲೆಯೊಳಗಾಗಿ ಕತ್ತೆಗಳಾಗಿ ಹೋದರು. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ತಮ್ಮ ದೇವರು ಇಕ್ಕಿದ ಓಗರವನುಣ್ಣಲೊಲ್ಲದೆ, ಒಡನೆ ಮಾತಾಡದು. ಗುಡಿಯು ಕಲ್ಲು ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದರೆ ಒಡೆದು ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂತಪ್ಪ ಕಲ್ಲ ಪೂಜಿಸಿ, ಸಲ್ಲದೆ ಹೋದರು. ಅದಂತಿರಲಿ, ಮಣ್ಣದೇವರು ಎಂದು ಪೂಜಿಸಿ, ಮಜ್ಜನಕ್ಕೆ ನೀಡಲಮ್ಮದೆ ಲಜ್ಜೆಗೆಟ್ಟ ನಾಯಾಗಿ ಬೊಗುಳಿ ಹೋದರು. ಅದಂತಿರಲಿ. ಮರನ ದೇವರೆಂದು ಪೂಜಿಸಿ ಧೂಪ ದೀಪವ ಮುಂದಿಡಲಮ್ಮರು. ಆದೊಂದು ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ, ತಾಪತ್ರಯಕ್ಕೆ ಸಿಲ್ಕಿ ಪಾಪಿಗಳಾಗಿ ಸತ್ತು ಹೋದರು. ಸಲ್ಲದು ಶಿವನಲ್ಲಿ. ಎಮ್ಮ ಭಕ್ತಂಗೆ ಈ ಪರಿಯಲ್ಲ ಕೇಳಿರಣ್ಣಾ. ಇದೆಲ್ಲ ಪಾಪಿಗಳ ಹಾಗೆ, ಎನ್ನ ದೇವ ನಡೆವ, ನುಡಿವ. ಇಕ್ಕಿದರುಂಬ, ಕೊಟ್ಟರೆ ತಕ್ಕೊಂಬ, ಪೂಜಿಸಿದರೆ ಪೂಜೆಗೊಂಬ, ಅನೇಕ ಪೂಜೆಯಲ್ಲಿ. ತನ್ನ ನಂಬಿದ ಭಕ್ತರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿಯ ಹೇಳುವ, ಶುದ್ಧಾತ್ಮನ ತೋರುವ. ತಾ ಮುದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಸಜ್ಜನ ಸದ್ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಇಲ್ಲದಂತಿಪ್ಪ. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜಂಗಮ ಲಿಂಗವ ಪೂಜಿಸಿ, ಸ್ವಯಲಿಂಗಿಗಳಾದರು ಎಮ್ಮ ಶರಣರು. ಅವರು ಹೋದ ಹಾದಿಯ ನೋಡಿದರೆ, ಎನಗೊಂದು ಹಾದಿ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಆ ಹಾದಿಗೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅವರ ಪಾದವ ಕಂಡು, ಕೆಟ್ಟು ಬಟ್ಟಬಯಲಾದೆನೈಯ್ಯ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೪ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಲಿಂಗ ದರುಶನಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ಕರ್ಮವ ಹಿಂಗಿಸಿಕೊಂಡೆನೆಂಬ ಭಂಗಿತರ ಮಾತ ಕೇಳಲಾಗದು. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ತೀರ್ಥವಾವುದು ಯಾತ್ರೆಯಾವುದು ಬಲ್ಲರೆ ನೀವು ಹೇಳಿರೆ. ಮಹಾಘನ ಗುರುಪಾದ ತೀರ್ಥದಿಂದ ವೆಗ್ಗಳ ತೀರ್ಥ ಉಂಟೆ? ಜಗತ್ಪಾವನ ಜಂಗಮ ದರುಶನದಿಂದ ಬೇರೆ ಯಾತ್ರೆ ಉಂಟೆ? ಇಂಗಿತವನರಿದ ಬಳಿಕ ತನ್ನ ಅಂಗದ ಮೇಲಿರ್ಪ ಲಿಂಗವಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಲಿಂಗ ಉಂಟೆ? ಇದನರಿಯದೆ ಇನ್ನು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ಲಿಂಗ ದರುಶನ ಉಂಟೆಂಬ ಅಂಗ ಹೀನರ ಮುಖವ ನೋಡಲಾಗದು ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ.

ದುಶ್ಶೀಲಗಳನ್ನು ಬಿಡುವುದು.

೫. ತನುವಿನಿಚ್ಛೆಗೆ ಶೀಲವ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಬರು ಲಕ್ಷೋಪಲಕ್ಷ ಉಂಟು. ಮನದಿಚ್ಛೆಗೆ ಶೀಲವ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಬವರು ಅಪೂರ್ವ ನೋಡಾ. ತನುಮನವೆರಡು ಏಕವಾಗಿ, ಧನದಾಸೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು, ಮನ ಮಹದಲ್ಲಿ ನಿಂದುದೆ ಶೀಲ ಸಂಬಂಧ. ಇನಿತಲ್ಲದ ದುಃಶ್ಶೀಲರ ಎನಗೊಮ್ಮೆ ತೋರದಿರು ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೬. ಶೀಲವಂತರು, ಶೀಲವಂತರು ಎಂದೇನೋ? ಶೀಲವಂತಿಕೆಯ ನಾರು ಬಲ್ಲರು? ಶೀಲವಾದರೆ, ಶಿವನೊಳಃ ಬೆರವುದೆ ಶೀಲ. ಶೀಲವಾದರೆ ಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮವ ತನ್ನೊಳಗರಿವುದೆ ಶೀಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಿಗಿಲಾದ ಶೀಲವಾದರೆ, ಹಸಿವು ತೃಷೆ ನಿದ್ರೆ ವಿಷಯವ ಕೆಡಿಸುವದೇ ಶೀಲ. ಅದಕೆ ತುರೀಯಾತೀತ ಶೀಲವಾದರೆ ಬಾಲನಾಗಿ ತನ್ನ ಲೀಲಾ ವಿನೋದವ ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ, ನಟಿಸುವದೇ ಶೀಲ. ಇದನರಿಯದೆ ಶೀಲಶೀಲವೆಂದು ಮನೆಮನೆಗೆ ಶೀಲವಲ್ಲದೆ ತನ್ನ ತನಗೆ ಕಾಯಕೃತ್ಯವಲ್ಲದೆ, ಇದನರಿದು ಮೋಹ ಘನವನೆ ಮರೆದು, ಮನವನೆ ಬಳಲಿಸಿ, ಘನವ ಮಾಡಿ, ತನುವ ಹೊರೆದೆನೆಂಬ ಬಿನುಗರ ನುಡಿಯ ಮೆಚ್ಚುವನೆ ನಮ್ಮ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ?

೭ ಶೀಲವಂತರು, ಶೀಲವಂತರು ಎಂಬರು. ಶೀಲವಂತಿಕೆಯ ನಾರು ಬಲ್ಲರು ಹೇಳಾ? ನೆಲಕೆ ಶೀಲ ಶೀಲವೆಂಬೆನೆ? ಹೊಲೆ ಹದಿನೆಂಟು ಜಾತಿ ನಡೆ ನುಡಿವುದಕ್ಕೆ ಒಂದೆಯಾಯಿತ್ತು. ಜಲಕೆ ಶೀಲವೆಂಬೆನೆ? ಮೀನು ಮೊಸಳೆಗಳು ಖಗಮೃಗಂಗಳು ನಿಂದೆಂಜಲು. ಬೆಳೆಗೆ ಶೀಲವೆಂಬೆನೆ? ಎತ್ತು ಕತ್ತೆ ತಿಂದು ಮಿಕ್ಕ ಎಂಜಲು. ಹೊನ್ನಿಗೆ ಶೀಲವೆಂಬೆನೆ? ಉರ ಹೊರೆಯಾಗಿಪ್ಪುದು. ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಶೀಲವೆಂಬೆನೆ? ಕಣ್ಣುಗೆಡಿಸಿ ಕಾಡುತಿಪ್ಪುದು. ಇನ್ನಾವುದು ಶೀಲ ಹೇಳಿರಣ್ಣಾ? ಇದಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದವರೆಲ್ಲ ದುಃಶೀಲರು. ಇದ ಹಿಡಿದು ಹಿಡಿಯದೆ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡದೆ ತನ್ನ ಮನಕ್ಕೆ ಶೀಲವಾಗಿಪ್ಪುದೆ ಅಚ್ಚಶೀಲ ಕಾಣಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೮. ಸೀಮೆ ಭೂಮಿ ಎಂದೇನೊ? ಹೋಮವನುರುಹಿದವಂಗೆ ಕಾಮದ ಕತ್ತಲೆ ಎಂದೇನೊ? ಕಾಲನ ಗೆಲಿದವಂಗೆ ನೇಮನಿತ್ಯವೆಂದೇನೊ?

ತಾನು ತಾನಾದವಂಗೆ ಶೀಲ ಶೀಲವೆಂದೇನೊ, ನಿಃಶೂನ್ಯನಾದ ಮಹಾ ಮಹಿಮಂಗೆ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ?

೯. ಹೊತ್ತಾರೆ ಎದ್ದು ಹೂವು ಪತ್ರೆ ಉದಕವ ತಂದು, ಅಷ್ಟ ವಿಧಾರ್ಚನೆ ಷೋಡಶೋಪಚಾರವ ಮಾಡಿಹೆನೆಂದು, ಸೊರಟೆಯ ಮೊರಟೆಯ ಹರಡಿ ಕೈಕಾಲ ಮುಖವ ತೊಳೆದು, ವಿಭೂತಿಯ ಧರಿಸಿ, ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯ ತೊಟ್ಟು, ತನು ಶುದ್ಧವ ಮಾಡಿ, ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಮಜ್ಜನಕ್ಕೆರೆಯಬೇಕೆಂಬಿರಿ. ಈ ಮೊದಲು ತಂದ ಪತ್ರೆ ಪುಷ್ಪ ಉದಕವೆ ದೇವರೊ? ಈ ಹರಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಸೊರಟೆ ಮೊರಟೆಗಳೆ ದೇವರೊ? ಈ ತೊಳೆದುಕೊಂಬ ಕೈಕಾಲು ಮುಖವೇ ದೇವರೊ? ಈ ಧರಿಸಿದ ವಿಭೂತಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯೇ ದೇವರೊ? ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪುದೇ ದೇವರೊ? ನೀವೇ ದೇವರೊ? ಇವರೊಳಗೆ ಆವುದು ದೇವರೆಂಬಿರಿ? ಅರಿವುಳ್ಳವರು ನೀವು ಹೇಳಿರೋ. ದೇವರು ದೇವರು ಎಂದು ಒಂದಲ್ಲದೆ, ಎರಡುಂಟೆ? ಇಂತಿದನರಿಯದೆ, ಬರಿಸೂರೆ ಹೋದಿರಲ್ಲ. ಇನ್ನಾದರು ಅರಿದು ಬದುಕಿರೋ. ನಾನೊಂದ ಹೇಳಿದೆನು. ಇವೆಲ್ಲವನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೀಗ ಲಿಂಗ. ಮಾಡುವದೀಗ ಜಂಗಮ. ಲಿಂಗ ಜಂಗಮವೆಂದರೆ ಒಂದೇ ಅಂಗ ಭೇದವು ನಮ್ಮ ಶರಣರು ಬಲ್ಲರಲ್ಲದೆ ಮರಣಬಾಧೆಗೊಳಗಾಗುವ ಮರ್ತ್ಯದ ಮನುಜರು ಅರಿಯರು ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

ಪ್ರಸಾದಿಸ್ಥಲ.

ಪ್ರಸಾದದ ಸ್ವರೂಪು.

೧. ಅನ್ನ ಉದಕವ ಕೊಂಡಿಹೆನೆಂದರೆ, ಭೂಮಿಯ ಹಂಗು. ಹೊನ್ನ ಹಿಡಿದಿಹೆನೆಂದರೆ, ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಹಂಗು. ಹೆಣ್ಣು ಹಿಡಿದಿಹೆನೆಂದರೆ ಕಾಮನ ಹಂಗು. ಹಾಲು ಕೊಂಡಿಹೆನೆಂದರೆ ಹಸುವಿನ ಹಂಗು. ಹಣ್ಣು ಫಲಾದಿಗಳ ಕೊಂಡಿಹೆನೆಂದರೆ ತರುಮರದ ಹಂಗು. ತರಗೆಲೆಯ ಕೊಂಡಿಹೆನೆಂದರೆ ವಾಯುವಿನ ಹಂಗು. ಬಯಲ ಆಪೋಷಣ ಕೊಂಡಿಹೆನೆಂದರೆ ಆಕಾಶದ ಹಂಗು. ಇದನರಿದು, ಇವೆಲ್ಲವನು ಕಳೆದು, ವಿಶ್ವಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಕ್ಕೆ ನಡೆ ನುಡಿ ಚೈತನ್ಯವಾದ ಜಂಗಮದ ಪಾದವಿಡಿದು, ಅವರು ಬಿಟ್ಟ ಪ್ರಸಾದ, ಉಟ್ಟ ಮೈಲಿಗೆ, ಉಗುಳ್ದ ತಂಬುಲ, ಈ ತ್ರಿವಿಧವ ಕೊಂಡು ಎನ್ನ ಭವ ನಾಸ್ತಿಯಾಯಿತ್ತು. ಮರ್ತ್ಯಲೋಕದ ಮಹಾಗಣಂಗಳ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ, ದೇವಲೋಕದ ಗಣಂಗಳ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ, ನಾ ನಿಜಮುಕ್ತನಾದೆನಯ್ಯ ನೀವು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೨. ಬ್ರಹ್ಮನ ಹುಟ್ಟು, ವಿಷ್ಣುವಿನ ಸ್ಥಿತಿ, ರುದ್ರನ ಲಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾದ ಮನುಜರೆಲ್ಲ ತಾವು ಪ್ರಸಾದಿ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿಗಳೆಂದು ನುಡಿದುಕೊಂಬಿರಿ. ಪ್ರಸಾದಿ ಸ್ಥಲ ಎಲ್ಲರಿಗೆಂತಾದುದಣ್ಣಾ? ಪ್ರಸಾದಿಸ್ಥಲ ಪರಮಸುಖ ಪರಿಣಾಮ. ಮನ ಮೇರೆದಪ್ಪಿ ತನುವನೆ ಪ್ರಸಾದವ ಮಾಡುವದೀಗ ಪ್ರಸಾದ. ಇದನರಿಯದೆ ಸದಮದವಾಗಿ ಮುಡಿ ನೋಡಿ ಒಡಲ ಕೆಡಿಸಿಕೊಂಬ ಜಡ ಮನುಜರ ನುಡಿಯ ಕೇಳಲಾಗದು ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೩. ಕಾಯ ಕರಣಾದಿಗಳ ಏಕವ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಸಾದಿ, ಪ್ರಾಣನಿಃಪ್ರಾಣವನೇಕವ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಸಾದಿ, ಭಾವ ನಿರ್ಭಾವವನೇಕವ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಸಾದಿ, ಮನಬುದ್ಧಿಚಿತ್ತಹಂಕಾರವನೇಕವ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಸಾದಿ, ಸಪ್ತಧಾತು ಷಡುವರ್ಣವನೇಕವ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಸಾದಿ, ಇಂತಿವೆಲ್ಲವನೇಕವ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಸಾದಿ. ಈ ಪ್ರಸಾದವ ಕಂಡು, ಎನ್ನ ಭವ ನಾಸ್ತಿಯಾಯಿತ್ತು ಕಾಣಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣಾ.

೪. ಆದಿಯು ತೋರಿದ, ಅನಾದಿಯು ತೋರಿದ, ಭಾವವ ತೋರಿದ. ಅದು ಹೇಗೆ ಎಂದರೆ, ಆದಿ ಲಿಂಗವೆಂದು ಅರುಹಿದಿರಿ. ಅನಾದಿ ಶರಣನೆಂದು ಅರುಹಿದಿರಿ. ಈ ಎರಡರ ಭಾವವೇ ಜಂಗಮವೆಂದು ಅರುಹಿದಿರಿ. ಈ ತ್ರಿವಿಧ ಪರಿಣಾಮವೆ ಪ್ರಸಾದವೆಂದರುಹಿದಿರಿ. ಇಂತೀ ಚತುರ್ವಿಧವು ಏಕವೆಂದು ತೋರಿದ ಲೋಕಾರಾಧ್ಯರು ಚನ್ನ ಮಲ್ಲೇಶ್ವರನ ಸಾಕಾರವೇ ರೂಪಾಗಿ, ನಾ ಬದುಕಿದೆನೈಯ್ಯಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೫ ಹಿಂದನರುಹಿ ಹಿಂದ ಹರಿದಿರಿ. ಮುಂದನರುಹಿ ಮುಕ್ತನ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಸಂದು ಸಂಶಯವನಳಿದಿರಿ. ಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮವ ಒಂದೇ ಎಂದು ತೋರಿದಿರಿ. ಪ್ರಸಾದವೇ ಪರವೆಂದರುಹಿದಿರಿ. ಇಂತಿವರ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಯವ ಕಳೆದು ಎನಗೆ ಏಕವ ಮಾಡಿ ತೋರಬೇಕಾಗಿ, ನೀವು ಒಂದು ಸಾಕಾರವ ತಾಳಿ ಬಂದಿರಿ. ಇದು ಕಾರಣ ನಿಮ್ಮ ಲೋಕಾರಾಧ್ಯರೆಂದು ನೆರೆನಂಬಿ ಸಲೆಸಂದು ನಿಮ್ಮ ಪಾದದೊಳು ಏಕವಾದೆನೈಯ್ಯ ಚನ್ನಮಲ್ಲೇಶ್ವರ. ಇದ ನಿಮ್ಮ ನರಿದ ಶರಣರೇ ಬಲ್ಲರು ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೬. ಆಸೆಯನುಳಿದು ನಿರಾಸೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂದು, ವೇಷವ ಮರೆದು, ಜಗದ ಹೇಸಿಯಾಟವ ತೊರೆದು, ವಿಲಾಸಲಾಗಿದ್ದ ಮನವನೆ ಲಿಂಗವ ಮಾಡಿ, ಗಾಸಿಗೊಳಗಾಗುವ ತನುವನೆ ಗುರುವ ಮಾಡಿ, ಇವಿಷ್ಟಕ್ಕು ಕರ್ತನಾಗಿರುವ ಪ್ರಾಣವನೆ ಜಂಗಮವ ಮಾಡಿ, ಈ ತ್ರಿವಿಧವನು ಏಕವ ಮಾಡುವ, ಆ ಭಾವವನೆ ಭಾವರುಚಿ ಪ್ರಸಾದಪ ಮಾಡುವೆ. ಈ ತ್ರಿವಿಧವನರಿದು ಅಂಗವಿಸಿದವನೆ ಎನ್ನ ದೇವನೆಂದು ಕಾಂಬೆ ಕಾಣಾ, ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ ನೀವು ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ.

೭. ಅಂಗದ ಲಯ ಲಿಂಗದೊಳಗೆ, ಲಿಂಗದ ಲಯ ಅಂಗದೊಳಗೆ, ಇವೆರಡರ ಸಂಗ ಸುಖ ಜಂಗಮದೊಳಗೆ, ಏಕವಾಯಿತ್ತು. ಅಂದೆ ಪ್ರಸಾದದಿಂದ ರೂಪಾಯಿತ್ತು. ಮುಂದೆ ಪ್ರಸಾದದಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಯಿತ್ತು. ಇದರಂದವ ಬಲ್ಲ ಶರಣರಿಗೆ ಎನ್ನ ತಂದೆಗಳಾಗಿಪ್ಪರು ಕಾಣಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೮. ಉರಗನ ಫಣಾಮಣಿಯ ಬೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ನಿಂದ ಪ್ರಸಾದಿ, ಕರಿಯ ಕೊಂದ ಹರಿಯ ಬೆಳಗಿನೊಳಗೆ ನಿಂದ ಪ್ರಸಾದಿ, ಶಿರದ ಮೇಲೆ ನಿಂದ ಗಂಗೆಯ ಬೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ನಿಂದ ಪ್ರಸಾದಿ, ಉರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಪ್ಪ ಪರಂಜ್ಯೋತಿಯ ಬೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ನಿಂದ ಪ್ರಸಾದಿ, ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮ ಏಕವಾದ ಬೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ನಿಂದ ಪ್ರಸಾದಿ, ಇಂತೀ ಘನವನೆಲ್ಲವನೊಳಗೊಂಡು, ಮಹಾ ಬೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ನಿಂದ ಪ್ರಸಾದಿ. ಚನ್ನಮಲ್ಲೇಶ್ವರನ ಪ್ರಸಾದವ ಕೊಂಡು ನಾ ಉರಿಯುಂಡ ಕರ್ಪುರದಂತಾದೆನಯ್ಯಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೯. ನಾನೊಂದು ಸುಖವ ಕಂಡು, ಸುಯಿಧಾನಿಯಾಗಿ ನಿಂದೆ. ಸುಖವೆನಗೆ ಸುಖವಾಸನೆಯಾಗಿ ವೇಧಿಸಿತ್ತು. ಆ ವೇಧಿಸಿದ ಸುಖವ ನೋಡಲಾಗಿ, ಅದು ತಾನೆ ಬ್ರಹ್ಮನಾಗಿ ನಿಂದಿತ್ತು. ಆ ಬ್ರಹ್ಮದ ನೆಲೆಯ ನರಿದವರಿಗೆ ಹಮ್ಮು ಬಿಮ್ಮು ಮನ ನಾಸ್ತಿ ಅವರು ಸುಮ್ಮಾನದ ಸುಖಿಗಳು. ಒಮ್ಮನವಾಗಿ ನಿಮ್ಮನೆ ನೋಡಿ, ನಿಮ್ಮನೇ ಕೂಡಿದರೈಯ್ಯಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

ಪ್ರಸಾದದ ವಿಧಗಳು.

೧೦. ಶುದ್ಧ, ಸಿದ್ಧ, ಪ್ರಸಿದ್ಧ, ಪ್ರಸಾದವೆಂದು ಹೆಸರಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಚನ್ನಾಗಿ ನುಡಿವಿರಿ. ಶುದ್ಧವಾದ ಮುಖ, ಸಿದ್ಧವಾದ ಮುಖ, ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಮುಖ, ಅರಿದರೆ ನೀವು ಹೇಳಿರೋ. ಅರಿದು ಅರಿಯದೆ, ಅರಿಮರುಳುಗಳಿರಾ ನೀವು ಕೇಳಿರೊ. ಕಾಯಕರಣಾದಿಗಳ ಗುಣವಳಿದುದೆ ಶುದ್ಧ. ಜೀವನ ದೃಶ್ಯ ಕೆಟ್ಟು, ಜಗದ ವ್ಯಾಕುಳವಳಿದು, ನಿರಾಕುಳದಲ್ಲಿ ನಿಂದುದೆ ಸಿದ್ಧ. ಪ್ರಾಣದ ಭಯ ಮರಣದ ಭಯ ಮರಣಾದಿಗಳ ಹಿಂಗಿ ಭಾವವಳಿದು ಭವಕ್ಕೆ ಸವಿದುದೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧ. ಈ ತೆರನನರಿಯದೆ, ಎತ್ತರತೆತ್ತರನಾಗಿ ನುಡಿವಿರಿ. ಬಲ್ಲವರೆನಿಸಿಕೊಂಡಿಹೆವೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಬಲ್ಲತನ ಹಾಳಾಯಿತ್ತು. ನೀವು ಬರಿಸೂರೆಯ ಹೋಗುವುದನರಿಯದೆ, ಬರಿದೆ ಏಕೆ ಅರಚಾಡಿ ಸತ್ತಿರಿ ನೆರೆ ಮೂರು ಲೋಕವೆಲ್ಲ? ಇದನರಿದಾದರೂ

ಆರಿಗೂ ಕೊಡಬೇಡ, ಕೊಳಬೇಡ. ಮನಮುಟ್ಟಿ ಎರಗಿ ಬದುಕಿರಿ, ನಮ್ಮ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೧. ಗುರುಪ್ರಸಾದ, ಲಿಂಗಪ್ರಸಾದ, ಜಂಗಮಪ್ರಸಾದ, ಅಚ್ಚ ಪ್ರಸಾದ, ಅರ್ಪಿತಪ್ರಸಾದ, ಸಹಭೋಜನ, ಆರರಲ್ಲಿ ಅರ್ಪಿತ, ಮೂರರಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತವೆಂದು ಊರೆಲ್ಲರ ಮುಂದೆ ದೂರಿಯಾಡುವ ನಾಯಿ ಮನುಜರಿರಾ, ಹೀಗೇಕೆ ದೂರುವಿರಿ? ಗುರುವೆಷ್ಟು, ಲಿಂಗವೆಷ್ಟು, ಜಂಗಮವೆಷ್ಟು ಪ್ರಸಾದವೆಷ್ಟು, ಅರ್ಪಿತವೆಷ್ಟು, ಇದರ ಅವಧಾನವನರಿದ, ಶರಣಂಗೆ, ಒಂದಲ್ಲದೆ ಎರಡುಂಟೆ? ಅವು ಒಂದೆಂಬುವನಕ ಬಂಧನವು. ತತ್ವಾರ್ಥಕ್ಕೆ ಇದಿರಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿಪ್ಪನಲ್ಲದೆ, ಅರಿದ ಶರಣಂಗೆ ಒಂದೆಂಬುದು ಸಂದೇಹ. ಈ ರೀತಿಯನರಿಯದೆ ತೂತು ಬಾಯೊಳಗೆ ಮಾತಿಗೆ ತಂದು ನುಡಿದಾಡುವ ಪಾತಕರ ಮೆಚ್ಚುವನೇ ನಮ್ಮ ಶರಣ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ?

ಪ್ರಸಾದಿಯ ವರ್ತನೆ.

೧೨. ಹಸಿವಿನಾಸೆಗೆ ಅಶನವ ಕೊಂಬರು. ವಿಷಯದಾಸೆಗೆ ಹುಸಿಯ ನುಡಿವರು. ಹಸನಾಗಿ ವ್ಯಸನವ ಹೊತ್ತು, ಭಸಿತವ ಹೂಸಿ ವಿಶ್ವವ ತಿರುಗಿದರು. ಈ ಹುಸಿಯ ಬಿಟ್ಟು, ಮಾಯೆಯ ಮುಸಕವ ಮಾಣ್ದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣನ ಕೂಡಾ.

೧೩. ಹಾಲ ಕಂಡ ಬೆಕ್ಕು ಮೆಲ್ಲನೆ ತೆಗೆದು ಕುಡಿವುತ್ತಿರಲು, ಬಾಲನಿಗಿರ್ದ ಹಾಲ ಬೆಕ್ಕು ಕುಡಿವುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾರಿ ಕಂಡು, ಗುದಿಗೆಯಲಿ ಹೊಡೆದರೆ, ಏಳುತ್ತ ಬೀಳುತ್ತ ಕಾಲ್ಗೆಡೆದು ಓಡುವಂತೆ, ಏನ ಹೇಳುವೆಯಯ್ಯ? ಮರ್ತ್ಯದ ಮನುಜರು ಕರಣಂಗಳ ಹರಿಯ ಬಿಟ್ಟು, ತಮ್ಮ ಬಾಳುವೆಯ ಮರೆದು, ಕಾಲನ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಅಳುತ್ತ ಮುಳುಗುತ್ತಲಿಪ್ಪುದನಾರು ಅರಿಯರು ನೋಡಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ?

೧೪. ತನುವಕೊಟ್ಟು ಭಕ್ತರಾದೆವೆಂಬರು. ಮನವಕೊಟ್ಟು ಭಕ್ತರಾದೆವೆಂಬರು. ಧನವ ಕೊಟ್ಟು ಭಕ್ತರಾದೆವೆಂಬರು. ತನು, ಮನ, ಧನವನೆಂತು ಕೊಟ್ಟರಿ ಹೇಳಿರಣ್ಣಾ? ನಿಮ್ಮ ಒಡವೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಅದು ಹೇಗೆಂದರೆ ಬಲ್ಲವರು ನೀವು ಕೇಳಿ. ತನುವ ನೀವು ಕೊಟ್ಟರೆ ನೀವು ರೂಪಾಗಿ ಇರುವದಕ್ಕೇನು? ಮನವ ನೀವು ಕೊಟ್ಟರಿ ನೀವು ನಿಮಗೆ ನಡೆನುಡಿ ಚೈತನ್ಯವೇನು? ಧನವ ನೀವು ಕೊಟ್ಟರೆ ಕ್ಷುತ್ತಿಂಗೆ ಭಿಕ್ಷ ಸೀತಕ್ಕೆ ರಗಟಿ ಏನು? ಅಂತಲ್ಲ ಕೇಳಿರಣ್ಣಾ! ತನುವ ಕೊಟ್ಟುದಾವುದೆಂದರೆ, ಹಾಸಿ ಹೋದರೆ ಉಟ್ಟೆನು, ತೊಟ್ಟೆನೆಂಬ ಗುಣವಳಿದರೆ, ತನುವೆ ಗುರುವಾಯಿತ್ತು. ಮನವ ಕೊಟ್ಟುದಾವುದೆಂದರೆ, ವ್ಯಾಕುಳವನೆಲ್ಲ ಅಳಿದು ನಿರಾಕುಳವಾಗಿ ನಿಂದುದೆ ಮನವೇ ಲಿಂಗವಾಯಿತ್ತು. ಧನವ ಕೊಟ್ಟೆಹೆನೆಂಬುದಾವುದೆಂದರೆ, ಇಂದಿಗೆ ನಾಳಿಗೆ ಎಂಬ ಸಂದೇಹದ ಭಾವಕ್ಕೆ ಭಯಕ್ಕೆ ಭವವಳಿವುದುದೇ ಜಂಗಮವಾಯಿತ್ತು. ಇಂತಿದೀಗ ನಮ್ಮ ಮುನ್ನಿನ ಆದ್ಯರ ನಡೆನುಡಿ, ಮಾಟಕೂಟ. ಇದನರಿಯದೆ ಏನೊಂದು ಮಾಡಿದರೂ, ನೀಡಿದರೂ, ಕೊಟ್ಟರೂ, ಕೊಂಡರೆಯೂ, ವಾಯಕ್ಕೆ ವಾಯು ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ,

೧೫. ಆಟದಲಿ ಕೆಲ ಹೊತ್ತುಗಳೆದು, ಕೂಟದಲಿ ಕೆಲ ಹೊತ್ತುಗಳೆದು, ನೋಟದಲಿ ಕೆಲ ಹೊತ್ತುಗಳೆದು, ಊಟದ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಲಿಂಗವ ಕೂಡಿಹೆನೆಂಬವನೊಬ್ಬ ಊಟ ಮಾಟ ಕೂಟದಲಿ ಕೋಟಲೆಗೊಳುತ್ತಿದ್ದೆನೆಂಬುವನೊಬ್ಬ ಪೋಟ. ಇವರಿಬ್ಬರ ನೋಟ ಬೇಟಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ದಾಂಟಿ ಹೋದನು ನಮ್ಮ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೬. ಮಿಸಲು ಸೂಸಲಾಗಿ, ದೋಸೆ, ಕಡುಬ ಹೊಯ್ದು, ಹಬ್ಬವ ಮಾಡಿಹೆನೆಂಬ ಹೇಸಿಗಳ ಮಾತ ಕೇಳಲಾಗದು. ಅದೇಕೆ ಎಂದರೆ, ಲಿಂಗ ಜಂಗಮದ ಬಾಸೆಗೆ ಸಲ್ಲದಾಗಿ ಇನ್ನು ಮಿಸಲಾವುದೆಂದರೆ, ಬಾಸೆಗೇರಿಸಿದ ತನುವೆ ಅಡ್ಡಣಿಗೆ, ಘನವೇ ಪರಿವಾಣ, ಮನ ಮಿಸಲೋಗರ. ಈ ಅನುವನರಿದು, ಮಹಾಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿತವ ಮಾಡುವನೆ ಸದ್ಭಕ್ತನು ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೭. ಹುತ್ತಕೆ ಹಾಲು ತುಪ್ಪವನೆರದು, ಕೊಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ಕೂಳ ನಿಕ್ಕಿ, ಒತ್ತಿ ಮಡಲದುಂಬಿ, ಆ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂಳ

ಹಾಕಿ, ಕಟ್ಟಿ, ಬಡಿದುಕೊಂಡು, ಅಳುವ ಲೊಟ್ಟಿಗಳ ಹಟ್ಟಿಯು ಮೆಟ್ಟ ಲಾಗದು. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಅವರು ನಿತ್ಯ ನಿತ್ಯ ವ್ಯತ್ಯವಾ ರಿಯು ಬಾಯತುತ್ತಹರೆಂದು ಎಮ್ಮ ಆದ್ಯರ ವಚನ ಸಾರುತಿಪ್ಪವು ನೋಡಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯು ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೮. ಅನ್ನವನಿಕ್ಕಿದರೇನು? ಹೊನ್ನ ಕೊಟ್ಟರೇನು? ಹೆಣ್ಣು ಕೊಟ್ಟ ರೇನು? ಮಣ್ಣು ಕೊಟ್ಟರೇನು? ಪುಣ್ಯ ಉಂಟೆಂಬರು. ಅವರಿಂದಾದೊ ಡವೆ ಏನು ಅವರೀವುದಕ್ಕೆ? ಇದಕ್ಕೆ ಪುಣ್ಯವಾವುದು, ಪಾಪವಾವುದು? ನದಿಯು ಉದಕವ ನದಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ, ತನ ತನಗೆ ಪುಣ್ಯ ಉಂಟೆಂಬ ಬಡ ಹಾರುವರಂತೆ ಸದಮಳ ಶಾಶ್ವತ ಮಹಾಘನಲಿಂಗವನರಿಯದೆ, ಇವೇನ ಮಾಡಿದರು ಕಡೆಗೆ ನಿಷ್ಫಲವೆಂಬಾತ ನಮ್ಮ ಬಸವ ಪ್ರಿಯು ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೯. ಅಯ್ಯಾ, ಹುಟ್ಟಿದ ಮನುಜರೆಲ್ಲ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊಟ್ಟೆ ಎಂದು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಸಿದು, ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಕುದಿದು, ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹೊರೆದು, ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ತುಂಬಿ, ತಾವು ಬಂದ ಬಟ್ಟೆಯನೆ ಅರಿಯದೆ ಕೆಟ್ಟಿತ್ತು ಜಗವೆಲ್ಲ. ಅದಂತಿರಲಿ. ಇನ್ನು ಆ ಶರಣರ ಮತವೆಂತೆಂದರೆ, ಹೊಟ್ಟೆ ಎಂಬುದನೆ ಮೆಟ್ಟಿಟ್ಟು. ತೂರಿ, ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರ್ದ ಪ್ರಸಾದವನೆ ಊಟವೆಂದು ಹಿಡಿದು, ಮುಟ್ಟಿ ನಿಮ್ಮೊಳೊಡವೆರೆದು, ಬಟ್ಟಬಯಲಾದರು ಕಾಣಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯು ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

ಪ್ರಸಾದಿಯ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ.

೨೦. ಒಳಗೆ ತೊಳೆದು, ಹೊರಗೆ ಮರೆದ ಪ್ರಸಾದಿ, ಕಳೆನೊಳೆಯು ನೊಂದು ಮಾಡಿದ ಪ್ರಸಾದಿ, ಅಳಿಯ ಬಣ್ಣದ ಮೇಲಿದ್ದ ಅಮೃತವ ನುಂಡ ಪ್ರಸಾದಿ, ಕಳೆಯ ಬೆಳಗಿನ ಸುಳುಹಿನ ಸೂಕ್ಷ್ಮದಲ್ಲಿ ನಿಂದ ಪ್ರಸಾದಿ, ಇಂತಪ್ಪ ಪ್ರಸಾದಿಯ ಒಕ್ಕು ಮಿಕ್ಕಿದ ಕೊಂಡ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾನೆತ್ತ ಹೋದೆನೆಂದರಿಯೆನಯ್ಯ. ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ. ನೀವೆ ಬಲ್ಲಿರಿ.

೨೭. ನಮ್ಮಂತುವ ತಿಳಿದು, ನೋಡಿದರೆ ಹೇಳಿಹೆನು. ಅದೆಂತೆಂದರೆ, ಮೇಲು ಕೀಳಾಯಿತ್ತು. ಕೀಳು ಮೇಲಾಯಿತ್ತು. ನಿರಾಳ ಆಳವಾಯಿತ್ತು. ಆಳ ನಿರಾಳವಾಯಿತ್ತು. ಉತ್ತರ ಪೂರ್ವವಾಯಿತ್ತು. ಪೂರ್ವ ಉತ್ತರವಾಯಿತ್ತು. ಗುರುವು ಶಿಷ್ಯನಾಯಿತ್ತು. ಶಿಷ್ಯ ಗುರುವಾಯಿತ್ತು, ಅರ್ಪಿತ ಅನರ್ಪಿತವಾಯಿತ್ತು. ಅನರ್ಪಿತ ಅರ್ಪಿತವಾಯಿತ್ತು. ಇಂತಪ್ಪ ಘನವ ವೇಧಿಸಿ ನುಡಿಯ ಬಲ್ಲರೆ ಆತನೇ ಭಕ್ತ, ಮಹೇಶ್ವರ, ಪ್ರಸಾದಿ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿ, ಶರಣ, ಐಕ್ಯ; ಆತ ಸರ್ವಾಂಗಲಿಂಗಿ, ಆತನಿರ್ದುದೇ ಕೈಲಾಸ, ನಡೆದುದೆ ಬಟ್ಟೆ, ನುಡಿದುದೆ ತತ್ವ, ಇಂತಪ್ಪ ಸರ್ವಾಂಗ ಪ್ರಸಾದಿಯು ಪ್ರಸಾದವ ಕೊಂಡು ಸರ್ವಾಂಗ ಶುದ್ಧವಾಯಿತ್ತು. ನಾ ನಿಮ್ಮ ಪಾದದೊಳು ನಿರ್ಮುಕ್ತನಾಗಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲದಂತಾದೆನಯ್ಯಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೨೮. ಹೊತ್ತು ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಿತ್ಯರ ಸಂಗವ ಮಾಡಿ, ಕರ್ತೃವೆಂಬುದನರಿದೆ. ನಾ ಭೃತ್ಯನೆಂಬುದನರಿದೆ. ಸತ್ಯವೆಂಬುದನರಿದು, ಸದಾಚಾರವಿಡಿದು ತುದಿ ಮೊದಲು ಕಡೆನಡುವೆ ಆದಿಅನಾದಿಗೆ ನಿಲುಕದ ಘನವೇದ್ಯ ಲಿಂಗವ ಕಂಡೆ. ಆ ಲಿಂಗವ ಸೋಂಕಲೊಡನೆ ಲಿಂಗದಂತಾದೆ. ಜಂಗಮವ ಮುಟ್ಟಿ ಪೂಜಿಸಲೊಡನೆ ಜಂಗಮದಂತಾದೆ. ಪ್ರಸಾದವ ಕೊಳ್ಳಲಾಗಿ, ಆ ಪ್ರಸಾದದಂತಾದೆ. ಇನ್ನು ಪರವಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಸಾದದಲ್ಲಿಯೇ ತಲ್ಲಿಯ್ಯವಾದೆ. ಇದ ಬಲ್ಲವರು ನೀವು ಕೇಳಿ. ಎನ್ನ ಹಮ್ಮು ಬಿಮ್ಮು ಉಂಟೆನ್ನಬೇಡ. ಇದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟವ ಹೇಳಿಹೆ ಕೇಳಿರಣ್ಣಾ! ಕೀಡಿ ತುಂಬಿಯು ಸ್ನೇಹಿಪ ಹಾಗೆ. ಶರಣನಾದರೆ ಜ್ಯೋತಿ ಜ್ಯೋತಿಯು ಮುಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ. ದರ್ಪಣ ದರ್ಪಣದೊಳಗೆ ಅಡಗಿದ ಹಾಗೆ. ಇದರೊಪ್ಪವ ಬಲ್ಲವರು ತಪ್ಪದೆ ಎನ್ನಂಗ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೨೯. ಇಂತಪ್ಪ ಘನವ ನಗಲಿಸಿದ ಮಹಾಪ್ರಸಾದಿಯು ನಿಲವೆಂತಿಪ್ಪುದೆಂದರೆ, ಉರಿಯುಂಡ ಕರ್ಪೂರದಂತೆ, ಶರಧಿಯು ಬೆರೆದ ಸಾರದಂತೆ, ನೀರೊಳಗೆ ಬಿದ್ದ ಆಲಿಯಂತೆ, ಉರಿಯು ಗಿರಿಯು ನೆಚ್ಚ ಅರಗಿನ ಬಾಣದಂತೆ, ಪರಿಮಳವನುಂಡ ಹರಿಯಂತೆ. ಇದರ ವಿವರವನರಿದರೆ, ಪರವ ಬಲ್ಲವ, ತನ್ನ ಬಲ್ಲವ, ಎಲ್ಲವ ತನ್ಮಯನಾಗಿರುವ. ಇಂತಪ್ಪ ಅಣುವಿಂಗಣುವಾಗಿ ನಿಂದ ಮಹಾ ಪ್ರಸಾದವ ನಾನೆತ್ತ ಬಲ್ಲೆನಯ್ಯಾ? ಇದ ಬಲ್ಲ ಪ್ರಸಾದಿ

ಗಳ ಸೊಲ್ಲಿನೊಳಗೆ ನಾನಡಗಿದೆನಯ್ಯಾ ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೨೪. ನಾ ಹುಟ್ಟಿದಂದಿಂದ, ಎನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಕಾಣದೆ, ಮೂರು ವಟ್ಟೆಯನೆ ಕಾದಿರ್ದ್ದೆನೈಯ್ಯಾ. ಹೊಟ್ಟೆಯ ಒಡೆಯರು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹೊಡೆದು ಹೋದರೆ ಎನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬಿತ್ತು. ಹೊಟ್ಟೆಯ ಒಡೆಯರು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹೊಡೆದು ಹೋದರೆ, ಎನ್ನ ಹೊಟ್ಟೆ ಏಕೆ ತುಂಬಿತ್ತೆಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆ ಬಯಲಾಗಿರ್ದ್ದಿತ್ತು ಕಾಣಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿಸ್ಥಲ.

ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿಯ ಸ್ವರೂಪು.

೧. ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿ ಎಂದು ನುಡಿದಾಡುತಿಪ್ಪಿರಿ. ಪ್ರಾಣಲಿಂಗದ ನೆಲೆಯನಾರು ಬಲ್ಲರು? ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿಯಾದರೆ ವಾಯು ಪ್ರಾಣವನಿಲಿಸಿ, ಲಿಂಗ ಪ್ರಾಣವಾಗುವದೀಗ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗ. ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿಯಾದರೆ, ಗುರುಲಿಂಗಜಂಗಮದ ಪಾದೋದಕ ಪ್ರಸಾದವ ತನ್ನೊಳರಿದು ಮೈಮರೆದು ಪರವಶನಾಗಿ, ಲಿಂಗದೊಳಗೆ ಬೆರಸುವದೀಗ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿ. ಇದನರಿಯದೆ ವಾಯು ಪ್ರಾಣವಾಗಿ, ಬಾಯನುಡಿಯ ಬಲ್ಲಿದರಾಗಿ, ಬೊಗುಳಿಯಾಡುವ ಜಾವಳರ ಮಾತ ಮೆಚ್ಚುವನೆ, ನಮ್ಮ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ?

೨. ಅಯ್ಯಾ, ಎನ್ನಂಗದಲಿಪ್ಪ ಅರಿವ ಕಂಡು ತೆಗೆದೆನ್ನ ಅಂಗಕ್ಕೆ ಹೊದಿಸಿದೆ. ಆ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿಪ್ಪ ಅರಿವ ಕಂಡೆನ್ನ ಕಂಗಳು ನುಂಗಿತ್ತು. ಆ ಕಂಗಳೊಳಗಣ ತಿಂಗಳ ತಿರುಳ ಮಂಗಳದ ಮಹಾ ಬೆಳಗಿನ ಶೃಂಗಾರದೊಳು ನಾನೋಲಾಡುತಿಪ್ಪೆನಯ್ಯಾ. ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೩. ಅಂಗ ಲಿಂಗವೆಂದರಿದ ಬಳಿಕ, ಲಿಂಗ ಅಂಗವೆಂದರಿದ ಬಳಿಕ, ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗ ಉಂಟೆಂದು ಏಕೆ ಅರಸುವಿರಯ್ಯಾ? ಸಂಗ ಉಂಟೆಂಬನಕ, ಕಂಗಳ ಪಟಲ ಹರಿದುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಮರವೆಗೆ ಬೀಜ. ಈ ಮರಹಿಂದಲಿ ನೆರೆ ಮೂರುಲೋಕವೆಲ್ಲ ಬರಿ ಸೂರೆ ಹೋಯಿತು. ಅರಿದ ಶರಣಂಗೆ ಅಂಗ ಲಿಂಗಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಅಂಗ ಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧವಳಿದ ಬಳಿಕ ಪ್ರಾಣ ಲಿಂಗಸಂಬಂಧ. ಲಿಂಗ ಪ್ರಾಣಿ ಇವನರಿದರೆ ಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧಿ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೪. ಅಂಗಲಿಂಗವಾಯಿತ್ತೆಂಬಿರಿ, ಲಿಂಗಅಂಗವಾಯಿತ್ತೆಂಬಿರಿ. ಅಂಗಲಿಂದ ಸಂಬಂಧ ಎಲ್ಲಿಂಗೆ ಎಂತಾಯಿತ್ತು ಹೇಳಿರಣ್ಣಾ. ಅಂಗಲಿಂಗ ಸಂಬಂಧವಾದರೆ, ಗುರುವಿನಲ್ಲಿ ಶುದ್ಧನಾಗಿರಬೇಕು. ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧನಾಗಿರಬೇಕು. ಜಂಗಮದಲ್ಲಿ ಅವಧಾನಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಇವ ಮೂರರಲ್ಲಿ ದೂರಾಗಿಪ್ಪರ ಎನಗೊಮ್ಮೆ ತೋರದಿರಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣಾ.

೫. ಲಿಂಗ ನಯನದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತ, ಲಿಂಗ ಜಿಹ್ವೆಯಲ್ಲಿ ನುಡಿವುತ್ತ, ಲಿಂಗ ಹಸ್ತದಲ್ಲಿ ಮುಟ್ಟುತ್ತ, ಲಿಂಗ ನಾಸಿಕದಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತ, ಲಿಂಗಸ್ತ್ರೋತ್ರವ ಕೇಳುತ್ತ, ಲಿಂಗ ಪಾದದಲ್ಲಿ ನಡೆವುತ್ತ, ಸರ್ವಾಂಗ ಲಿಂಗಮಯವಾದ ಶರಣ ಸಂಗ ಸುಖದೊಳಗೆನ್ನನಿರಿಸಯ್ಯಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೬. ಅಂಗ ಗುಣಂಗಳನೆಲ್ಲ ಅನಲಂಗಿಕ್ಕಿ ಲಿಂಗ ಗುಣವನೆ ಗಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಕಂಗಳು ಲಿಂಗ ಕರಸ್ಥಲ ಜಂಗಮದ ಇಂಗಿತವನರಿದರೆ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೭. ಭಕ್ತನೊಂದು ಕುಲ ಭವಿಯೊಂದು ಕುಲವೆಂಬರು. ಭಕ್ತನೆಂತಿಪ್ಪ, ಭವಿಯೆಂತಿಪ್ಪನೆಂದರೆ, ಆರು ಅರಿಯರು. ಇದು ಬಲ್ಲವರು ತಿಳಿದು ನೋಡಿ. ಭಕ್ತನೆಂದರೆ ಅಂಗ, ಭವಿ ಎಂದರೆ ಲಿಂಗ. ಈ ಎರಡರ ಸಕೀಲ ಸಂಬಂಧವನರಿದರೆ, ಆತನೆ ನಮ್ಮ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೮. ಆವಿರಳ ಲಿಂಗವ ಕಂಡಿಹೆನೆಂದು ಆವರಿವರಲ್ಲಿನ್ನೇನ ಕೇಳುವಿರಿ? ಭವ ವಿರಹಿತ ಗುರಲಿಂಗಜಂಗಮದೊಳು ತಾವೆ ಬೆರೆಯೆ ತಲ್ಲೀಯವಾಗಿಪ್ಪಲ್ಲಿಗೆ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೯. ಮರದೊಳಗಣ ಕಿಚ್ಚು ಮರನ ಸುಡುತಿದ್ದಿತ್ತೈಯ್ಯಾ. ಮರ ಬೆಂದು ನಿಂದುರಿಯಿತ್ತು. ಮಣ್ಣು ಜರಿದು ಬಿಸ್ಸಿತ್ತು. ಉರಿ ಹೋಗಿ ನಂದಿತ್ತು. ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿಪ್ಪ ಎಲೆ ಉಳಿಯಿತ್ತು. ಉರಿ ಬಂದು ಎನ್ನ ಕರಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿತ್ತು. ಇದ ಕಂಡು ನಾ ಬೆರಗಾಗಿ ನೋಡುತಿರ್ದೆನೈಯ್ಯಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೦. ಆದಿಅನಾದಿ ಎಂದು ನೀವು ಗಾದೆಯ ಮಾತ ನುಡಿದಾಡುವಿರಿ. ಇದರ ಭೇದ್ಯಾದಿ ಭೇದವ ಬಲ್ಲಿರೆ ನೀವು ಹೇಳಿರೋ. ಅಂಗವನೆ ಆದಿಯ ಮಾಡಿ, ಸಂಗತ್ವನೆ ಅನಾದಿಯ ಮಾಡಿ, ಈ ಎರಡರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿಪ್ಪ ಲಿಂಗವ ಸ್ಥಾಪ್ಯವ ಮಾಡಬಲ್ಲವರಾರೋ? ಅಲ್ಲಿ ಮಾಂಗಲ್ಯಕ್ಕೆ ಮಂಗಲ್ಯವಾದ ಶೃಂಗಾರವ ಸಿಲಿಸಿದವರಾರೋ? ಅಲ್ಲಿಗೆರಡು ಕಂಗಳ ಧವಳಾರವ ಹೂಡಿದವರಾರೋ? ನೀಗ ಈ ಕರಗಳ ಧವಳಾರವದಿಂದ ನೋಡಿದವರು ಹೆರೆಹಿಂಗಲಾ

ರದೆ, ಆ ಲಿಂಗಗೂಡಾದರು ಕಾಣಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ.

೧೧. ಅಯ್ಯ ಎನ್ನ ಹಲ್ಲ ಮರೆಯಲ್ಲಿಪ್ಪ ಬೆಲ್ಲವ ಕಂಡು, ಎಲ್ಲರು ಮೆಲ್ಲ ಬಂದರು. ಈ ಬೆಲ್ಲಗಳಿದ್ದರೆ ನಿಲ್ಲಲೀಸದೆ, ಎನ್ನ ಕಾಡುತಿದ್ದರೆಂದು ಆ ಬೆಲ್ಲವನಲ್ಲಿಯೆ ನುಂಗಿದರೆ, ಆ ಹಲ್ಲು ಮುರಿದು, ಮೆಲ್ಲ ಬಂದವರೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿಯೆ ಬಯಲಾದರು. ನಾ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೂಡಿ ಸಖಿಯನಾಗಿದ್ದೆನಯ್ಯ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೨. ರಾಗ ರಚನೆಯ ಬಲ್ಲೆನೆಂಬ ವ್ಯಂಗಿ ಮನುಜರಿರಾ, ನೀವು ಕೇಳಿ. ರಾಗವಾವುದು ರಚನೆಯಾವುದು, ಬಲ್ಲರೆ ನೀವು ಹೇಳಿರೋ. ಕಾಮ ಕ್ರೋಧ ಲೋಭ ಮೋಹ ಮದ ಮತ್ಸರ ಈ ರಾಗದ್ವೇಷವ ಹಿಡಿದು, ಕೂಗಿಡುವುದೆಲ್ಲವು ರಾಗವೇ? ವೇದಪುರಾಣಾಗಮಶಾಸ್ತ್ರವನೋದಿ ಕಂಡವರ ಬೋಧಿಸುವದೆಲ್ಲ ರಚನೆಯೆ? ಅಲ್ಲ. ಇನ್ನು ರಾಗವಾವುದು ಎಂದರೆ ಝೇಂಕಾರದ ಪ್ರಣಮದ ನಾದವನರಿಯ ಬಲ್ಲರೆ ರಾಗ. ಇನ್ನು ರಚನೆಯಾವುದು ಎಂದರೆ, ಯೋಗಿ, ಜೋಗಿ, ಶ್ರವಣ, ಸನ್ಯಾಸಿ, ಕಾಳಾಮುಖಿ, ಪಾಶುಪತ ಷಡುದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಶೃತವ ತೋರಿ ನುಡಿದು ದೃಷ್ಟವ ತೋರಿ ನಡೆದು ಅಲ್ಲದಿರ್ದ್ದರೆ ನೀತಿಯ ತೋರಿ ಮೆರೆವುದೀಗ ರಚನೆ. ಇದನರಿಯದೆ ನಾನು ರಾಗ ರಚನೆಯ ಬಲ್ಲೆನೆಂದು ನುಡಿವ ಮೂಗು ಹೋದ ಮೂಕೊರೆಯರ ಮೆಚ್ಚುವನೇ ನಮ್ಮ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ?

೧೩. ಆಣವಮಲ, ಮಾಯಾಮಲ, ಕಾರ್ಮಿಕಮಲದೊಳಗಣ, ಅಟ್ಟಿಕೋಟಲೆ ಅಡಗದೆ, ಕಂಡ ಕಂಡವರೊಳಗಣ ನುಡಿ ನೋಟಹಿಂಗದೆ, ಮಾಟಕೂಟ ಜಪ ಕೋಟಲೆಯಿಂದ ನಟಿಸಿ ಲಿಂಗವ ನೋಡಿ ಕೂಡಿಹೆನೆಂಬುವರ ಬದುಕೆಂತಾಯಿತೆಂದರೆ, ಮೋಟಗಂಡನ ಮೂಕೊರತಿ ಹೆಂಡತಿ, ಬೇಟವ ಮಾಡಿದಂತಾಯಿತ್ತು ಕಾಣಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೪. ಕೂಟವಿಲ್ಲದ ಮಾಟ, ಬೇಟವಿಲ್ಲದ ನೋಟ, ಅರಿವಿಲ್ಲದ ಕೂಟ, ಓಟವಿಲ್ಲದ...ನಾಲ್ಕರ ಅನುವನರಿಯದೆ ನುಡಿವುದೆ ಜಗದಾಟ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೫. ಜಪ ತಪ ನೇಮ ನಿತ್ಯದಿಂದ ನಿಶ್ಚಿಂತ ರೂಪನ ಕಂಡೆ. ಏನೆಂಬೆಂ? ಆ ಪರಾತ್ಪರದೊಳಗಾಡುವ ಶರಣರ ಪಾದ ನಖದೊಳ್ಪಿರೆಯೆ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೬. ಆಟ ಕೋಟಲೆ ಎಂಬ ರಾಟವಾಳವ ಮುರಿದು, ನೋಟ ನುಡಿಗಳೆಂಬುವ ಸೂತ್ರವರಿದು, ದಾಟ ಸಪ್ತಸಮುದವೆಂಟು, ನೋಟ ಬೇಟದೊಳು ಲಿಂಗದೊಳು ಬೆರೆದಿದ್ದರೆ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೭. ಅಯ್ಯ ಎನ್ನಂಗದ ಮೇಲಿಪ್ಪಲಿಂಗವು ಕರ್ಪೂರದಂತಾಯಿತ್ತು. ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣದ ಮೇಲಿಪ್ಪ ಲಿಂಗವು ಪರಂಜ್ಯೋತಿಯಂತಾಯಿತ್ತು. ಎನ್ನ ನಿಃಪ್ರಾಣದ ಮೇಲಿಪ್ಪ ಲಿಂಗವು ನಿರಂಜನದಂತಾಯಿತ್ತು. ಈ ತ್ರಿವಿಧವು ಏಕವಾದ ಭೇದವ ಹೇಳಿಹೆನು ಕೇಳಿರಣ್ಣಾ! ಎನ್ನ ಅಂಗದ ಮೇಲಿದ್ದ ಕರ್ಪೂರದಂತಿರ್ದ ಲಿಂಗ, ಪ್ರಾಣದ ಮೇಲಿಪ್ಪ ಪರಂಜ್ಯೋತಿ ಲಿಂಗವ ಬೆರೆಯಿತ್ತು. ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣದ ಮೇಲಿಪ್ಪ ಪರಂಜ್ಯೋತಿ ಲಿಂಗ, ನಿಃಪ್ರಾಣದ ಮೇಲಿಪ್ಪ ನಿರಂಜನ ಲಿಂಗವ ಬೆರೆಯಿತ್ತು. ಈ ತ್ರಿವಿಧವು ಏಕವಾದ ಮೇಲೆ, ಒಂದಲ್ಲದೆ ಎರಡುಂಟೆ? ಇದಕ್ಕೆ ಸಂದೇಹ ಬೇರಿಲ್ಲವಯ್ಯ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

ಮನಸ್ಸಿನ ಏಕಾಗ್ರತೆ.

೧೮. ಒಳಹೊರಗೆಂಬೆರಡು ಬಟ್ಟೆಗಳೊಳು ಸುಳಿದು ಸೂಸುವ ಬೆಳಗನೆ ಕಂಡು ತಳುವಿಲ್ಲದೆ ಮನವನೆ ನೋಡಿ ಆ ಬೆಳಗಿನೊಳ್ಬೆರೆದರೆ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೯. ಈಯುನುವನರಿದು ಲಿಂಗವ ನೋಡಿ ಕೂಡಿಹೆನೆಂದರೆ ಮನ ವನೆಲ್ಲವ ನಿಲಿಸಿ ಇರಬೇಕು. ಈ ಘನ ಪರಾಕ್ರಮವುಳ್ಳ ಭಕ್ತರ ತನುವೆ ಲಿಂಗ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೨೦. ಆಶೆರೋಷವೆಂಬ ದ್ವೇಷವ ಬಿಟ್ಟು, ದೋಷ ದುರಿತವ ಬಿಟ್ಟು, ಕ್ಲೇಶವ ಹರಿದು, ಸಾಸಿರ ಮುಖದೊಳು ಸೂಸುವ ಮನವ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ನಿರಾಶಿಕನಾಗಿ ನಿಂದರೆ, ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ.

೨೧. ಹರಹರ ಎಂದು ಹತ್ತು ಬಾರಿ ಎನಬಹುದಲ್ಲದೆ ಹರಿವ ಮನವ ಮೆಟ್ಟಿ ಮನವ ಲಿಂಗದೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಿಂದಿರಲರಿಯದು ನೋಡಾ! ಇದು ಕಾರಣ ತನುವ ಗುರುವಿಂಗಿತ್ತು, ಮನವ ಲಿಂಗಕ್ಕಿತ್ತು, ಧನವ ಜಂಗಮಕ್ಕಿತ್ತು, ತ್ರಿವಿಧವನು ತ್ರಿವಿಧ ಕಿತ್ತಬಳಿಕ, ಒಂದಲ್ಲದೆ ಎರಡುಂಟೆ? ಇದು ಮುಂದೆ ಆವನಾನೊಬ್ಬ ಭಕ್ತನು ನೋಡಿ ನಡೆವುದಕ್ಕೆ ಇದೆ ಸಾಧನ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ.

೨೨. ಮನವೆ ಮಾರುತನ ಒಡಗೂಡಿದ್ದು, ತನುವೆ ವಿಕಾರದೊಳಗಿದ್ದು, ಮನವೆಂತು ಕಂಡಿತ್ತೆಂಬಿರಿ? ಎಲೆ ಅಣ್ಣಗಳಿರಾ, ಘನವೆಂತಿಪ್ಪುದೆಂದರೆ, ಈ ತನುವ ಮರೆದು, ಹರಿವ ಮನವ ಲಿಂಗದಲಿ ನಿಲಿಸಿ, ಈ ಜನಿತಕ್ಕೆ ನಾನಿನ್ನಾರೆಂದು ತ್ರಿಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಎಮ್ಮ ಶರಣರಿಗೆ ನೆನೆವನೇ ನಿತ್ಯನು ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

ಶಿವಯೋಗ.

೨೩. ಹಾಲಸಾಗರದೊಳು ತೇಲಾಡುತಿದ್ದು ಚಿಲುಮೆಯ ನೀರಿಗೆ ಹರಿದಾಡಬೇಡ. ಮೇಲುಗಿರಿ ಶಿಖರದ ಪಶ್ಚಿಮದಿ ತೇಲಾಡುತಿರೆ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ.

೨೪. ಈಡಾಪಿಂಗಳ ಸುಷುಮ್ನನಾಳದ ಗಾಢ ಅಗಮ್ಯವನರಿದು ನೋಡೆ, ಬ್ರಹ್ಮರಂಧ್ರವ ತಟ ಹಾಯ್ದು ಕೂಡಾಡಿ ಪಶ್ಚಿಮದೋಳ್ಪೆರೆದರೆ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ.

೨೫. ಹಳಿಯ ಹುತ್ತದೊಳಗೆ ಒಂದು ಎಳಿಯ ಸರ್ಪನ ಕಂಡೆ. ಆ ಎಳಿಯ ಸರ್ಪ ಹೊರಟು, ಬೆಳಗು ಕತ್ತಲೆ ಎರಡ ನುಂಗಿತ್ತು. ಆ

ಎಳೆಯ ಸರ್ಪನ ಕಂಡು, ಅಲ್ಲಿರ್ದ ತಳಿರ ಮರನ ನುಂಗಿತ್ತು. ಆ ತಳಿರ ಮರನ ಕಂಡು, ಬೆಳಗು ನುಂಗಿತ್ತು. ಆ ಬೆಳಗ ಕಂಡು ನಾ ಒಳಗೆ ಹೊರಗೆ ಹೊಕ್ಕು ನೋಡಿದಡೆ, ಒಳಹೊರಗೆ ತೊಳತೊಳಗಿ ಬೆಳಗು ತಿರ್ದೆನೈಯ್ಯ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ.

೨೬. ಆಧಾರದ ಕುಂಡಲಿ ಸರ್ಪನ ಮಂಡೆಯ ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಲಲು, ಗಂಡಾಳು ಕಾಲ ಕಾಮರಿಬ್ಬರು ಹತವಾದರು. ಅವರ ಹೆಂಡಿರುಗಳು ಮುಂಡೆ ಮುಚ್ಚಿದರು. ದಂಡೆಯ ಮುಡಿದರು. ತೊಂಡಿಲ ಹರಿದರು. ತಮ ಗಂಡರ ಕೂಡ ಸಮಾಧಿಯ ಹೊಕ್ಕರು. ಇವರ ಕಂಡು ನಾಚಿ ಬೆರಗಾಗಿ ಮುಂದೆ ನೋಡಲು, ಒಂದೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸಂದು ಸಂಶಯ ಮಳಿಯಲು, ಹೊಂದದ ಬಟ್ಟೆಯನೆ ಹೊಂದಿದೆ. ಬಂದ ಬಟ್ಟೆಯನೊಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮವರ ಚರಣದಲ್ಲಿ ಒಂದಿದೆನಯ್ಯ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ. ಇದ ರಂದವ ತಿಳಿದು ನೋಡಿದ ಶರಣರೇ ಬಲ್ಲರು.

೨೭. ಹುತ್ತದ ಮೇಲೊಂದದು ಕಸ್ತೂರಿಯ ಮೃಗವ ಕಂಡೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉದಯ ಅಸ್ತಮಯವಿಲ್ಲ. ಒದವಿದ ಅಮೃತವನುಂಬುದು. ಸದಮಲ ವಾಸನೆಯ ತೀಡುವುದು. ಆ ವಾಸನೆಯ ಬೆಂಬಳಿ ವಿಡಿದು, ನಾನು ಆ ವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ, ದೇಶದ ಹಂಗು ಮರೆದು, ಸಾಸಿರ ಮುಖವಾಗಿಪ್ಪ ಈಶನೊಳು ಲೇಸಿಂದ ಬೆರೆದು, ಮಿಸಲಳಿಯದೆ ಐಕ್ಯವಾದೆನೈಯ್ಯ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೨೮. ಬಯಲೇ ರೂಪಾಯಿತ್ತು. ನಿರ್ವಲೇ ನಿರೂಪಾಯಿತ್ತು. ಸರ್ವಾಂಗದೊಳು ಉರಿ ವೇಧಿಸಿತ್ತು. ಅಲ್ಲೊಂದು ಸದಮದ ಗಜ ಹಯನಾಯಿತ್ತು. ಅಮೃತವನೆ ಉಂಡಿತ್ತು. ಮಧುರಸವನೇ ಉಂಡಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣನ ಕೂಡಿತ್ತು.

೨೯. ಅಂಗಕ್ಕೆ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಪೊಂಗೆ ಪರಿಮಳದ ಶೃಂಗಾರದ ಹಾರ. ಕಂಗಳ ಬೆಳಗಿನಲ್ಲಿ ಮಂಗಳದ ಮಹಾ ಬೆಳಗಿರುತಿರಲು, ಇದ ಅಂಗ ವಿಸಿ ನೋಡಿ, ಎರಡರ ಸಂಗಸುಖವನೊಂದುಗೂಡಿ ತಾನೇ ಬೇರೆ ಲಿಂಗ ವಾಗಿ ನಿಂದು ಅಂಗವಳಿಯದೆ, ಬಿಂದು ತುಳುಕದೆ, ನಂದಿ ಮುಂದು ಗೆಡದ ಮುನ್ನ, ನಿಮ್ಮೊಳು ಒಂದಾದ ಲಿಂಗೈಕ್ಯವನರಿದು ಕಣ್ದೆರೆದು,

ಕರಗಿ ಅಲಿ ನೀರಾದಂತಾದೆನಯ್ಯ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸ ವಣ್ಣಾ.

೩೦. ಅಶನ ವ್ಯಸನಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಪಶುವು ಹುಟ್ಟಿತ್ತು. ತನ್ನ ಸುಖವನರಿಯಲಾಗಿ, ತನಗೊಂದು ಶಿಸು ಹುಟ್ಟಿತ್ತು. ಆ ಶಿಸುವಿನ ಮೇಲಣ ಮೋಹದಿಂದ, ಮೊಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಮೃತ ಪುಟ್ಟಿತ್ತು. ಅಮೃತವ ಸೇವಿಸಿ, ಆ ಶಿಸುವು ನಲಿದಾಡುವದ ಕಂಡು, ನಾನದರ ಬೆಂಬಳಿವಿಡಿದು ಹೋಗಿ, ಅದು ಕೊಂಬ ಅಮೃತವ ನಾ ಕೊಳ್ಳಲಾಗಿ, ಪರಮ ಸುಖ ಪರಿಣಾಮ ತಲೆದೋರಿತ್ತು, ಅದರ ನೆಲೆವಿಡಿದು, ತಲೆಹೊಲನಗನೇರಿ ನೋಡ ಲಾಗಿ, ಉಲುಹು ಅಡಗಿತ್ತು. ಪುರದಗಲಕೆ ನಿಂದಿತ್ತು. ಇಳಿದು ಬರು ವುದಕ್ಕೆ ನಾ ಹಾದಿಯ ಕಾಣದೆ, ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ನಾ ನಿರ್ಮುಕ್ತನಾದೆ ನೈಯ್ಯ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೩೧. ಅಯ್ಯ ಆರು ಇಲ್ಲದ ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ನಾನಡಿ ಇಟ್ಟು ನಡೆ ವುತಿರ್ದೆನ್ನೈಯ್ಯ! ಮುಂದೆ ಒರ ಒರ ಮಹಾ ಸರೋವರವ ಕಂಡೆ. ಆ ಸರೋವರದೊಳಗೊಂದು ಹಿರಿಯ ಮೃಗವ ಕಂಡೆ. ಆ ಮೃಗಕ್ಕೆ ಕೊಂಬುಂಟು. ತಲೆ ಇಲ್ಲ. ಬಾಯುಂಟು. ಕಣ್ಣಿಲ್ಲ. ಕೈಯ್ಯುಂಟು. ಬೆರ ಳಿಲ್ಲ. ಕಾಲುಂಟು ಹೆಜ್ಜೆ ಇಲ್ಲ. ಒಡಲುಂಟು ಪ್ರಾಣವಿಲ್ಲ. ಇದ ಕಂಡು, ನಾ ಹವ್ವನೆ ಹಾರಿ ಹೆದರಿ ಬಿದ್ದೆನೈಯ್ಯ. ಆಗ ಎನ್ನ ಹೆತ್ತ ತಾಯಿ ಬಂದು ಎತ್ತಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಚಿತ್ತ ಮೂಲಾಗ್ನಿಯ ಒತ್ತಿ ಉರುಹಿದರೆ, ಎಲ್ಲವು ಸುಟ್ಟು ಬಟ್ಟಬಯಲಾದವು. ಬಟ್ಟಬಯಲೊಳಗೆ ಅಡಿ ಇಟ್ಟು ನಡೆವಾಗ, ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಡಿಯ ಬಾಗಿಲೊಳಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮೃಗವ ಕಂಡೆ. ತಲೆಯುಂಟು. ಕೊಂಬಿಲ್ಲ. ಕಣ್ಣುಂಟು. ಬಾಯಿಲ್ಲ. ಹಸ್ತವುಂಟು. ಕೈಯ್ಯಿ ಲ್ಲ. ಹೆಜ್ಜೆಯುಂಟು. ಕಾಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಣವುಂಟು. ಒಡಲಿಲ್ಲ. ಇದನು ಕಂಡು ನಾನಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳ ಹೋದರೆ, ಮುಟ್ಟದ ಮುನ್ನವೆ ಎನ್ನನೆ ನುಂಗಿತ್ತು. ನುಂಗಿದ ಮೃಗ ಮಹಾಲಿಂಗದಲ್ಲಿಯೆ ಅಡಗಿತ್ತು ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣಾ.

೩೨. ಅಯ್ಯಾ ಹಾಳೂರೊಳಗೊಂದು ಹಗೆಯ ಕಂಡೆನೈಯ್ಯ. ಆ ಹಗೆಯುದ ಮೇಲೊಂದು ಬಾವಿ ಹುಟ್ಟಿತ್ತು. ಆ ಹಗೆಯುದ ಬಾವಿಯ ನಡುವೆ ವಡಬಾಗ್ನಿ ಎಂಬ ಕಿಚ್ಚು ಹುಟ್ಟಿತ್ತು. ಆ ಹಗೆಯುದ ಧಾನ್ಯವಂ

ತೆಗೆದು, ಬಾವಿಯ ನೀರ ಮೊಗೆಮೊಗೆದು ವಡಬಾಗ್ನಿ ಎಂಬ ಕಿಚ್ಚಿನೊಳಗೆ ಅಡಿಗೆಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಉಂಡುಂಡು ಬಂದರು. ಹಲಬರು ಕೆಲಬರು ಉಂಡುಟ್ಟಾಡಿ ಗಂಡು ಗೆಲುವುದ ಕಂಡು ತಾಳಲಾರದೆ, ಕುಂಡಲಿಯ ಅಗ್ನಿಯನೆ ಎಬ್ಬಿಸಿ, ಉರುಹಿದರೆ ಇವರೆಲ್ಲ ದಹನವಾದರು. ಆ ಹಗೆಯು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಬಾವಿಯು ಬತ್ತಿತ್ತು. ವಡಬಾಗ್ನಿ ಎಂಬ ಕಿಚ್ಚು ಕೆಟ್ಟಿತ್ತು. ಇದ ಕಂಡು ನಾನು ನಿರ್ಮೋಹಚಿತ್ತಿದಂತಿರ್ದೆನಯ್ಯಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೩೩. ಅತ್ತಿಗೆ ಸತ್ತಳು. ನಾದಿನಿಗೆ ಮೊರೆ ಇಲ್ಲ. ಅತ್ತೆಯ ಕಣ್ಣು ಆರಯಿತ್ತು. ಮಾವನ ಕಾಲು ಮುರಿಯಿತ್ತು. ಭಾವನ ಸಂದು ಸಂದುವೆಲ್ಲ ಮುರಿದವು. ಮೈದುನನ ಮೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಉರಿಯಿತ್ತು. ಹಿತ್ತಿಲ ಗೋಡೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಪಶ್ಚಿಮದ ಬಾಗಿಲು ಬಯಲಾಯಿತ್ತು. ಇದ ನೋಡಿ ಕೂಡಿ, ನಾ ನಿಶ್ಚಿಂತ ನಿಜಲಿಂಗೈಕ್ಯನಾದೆನೈಯ್ಯ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣಾ.

೩೪. ಉತ್ತರ, ದಕ್ಷಿಣ, ಪೂರ್ವ, ಪಶ್ಚಿಮ ನಾಲ್ಕು ಪಥವನು ಏಕವ ಮಾಡಿ, ಊರ್ಧ್ವಮುಖವ ಮಾಡಿ, ಈಡಾ ಪಿಂಗಳ ನಾಳವಂ ಕಟ್ಟಿ, ಸುಷುಮ್ನ ನಾಳವಂ ಎತ್ತಿ, ಮನಪವನ ಬಿಂದು ಒಡಗೂಡಿ, ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯ ಶಿಖಿಯರುಂ ಮುಪ್ಪುರಿಯ ಮಾಡಿ, ಒಡಗೂಡಿ ಏಕವಾಗಿ ಹುರಿಗೂಡಿ ಮರ್ತ್ಯಲೋಕವ ಬಿಟ್ಟು, ದೇವಲೋಕವ ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಂದು, ಭಾವ ಬಯಲಾಗಿ, ಬಯಕೆ ಸವದು ಇನ್ನು ಈ ಲೋಕದೊಳಗೆ, ಬಂದು ಬದುಕಿದೆನೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಹ್ಯೇಯ ಹುಟ್ಟಿ, ಇದಾವುದನೂ ಒಲ್ಲದೆ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೩೫. ಶೃಂಗಾರದ ಊರಿಗೆ ಒಂಬತ್ತು ಬಾಗಿಲು, ಐದು ದಿಡ್ಡಿ, ಎರಡು ತೋರಗಂಡಿ, ಐವರು ತಳವಾರರು, ಮೂವರು ಪ್ರಧಾನರು, ಇಬ್ಬರು ಶಾನಭೋಗರು, ಒಬ್ಬ ಅರಸು, ಅರಸಿಂಗೆ ಐವರು ಸೂಳೆಯರು. ಅವರ ಬಾಗಿಲ ಕಾವರು ಹತ್ತು ಮಂದಿ, ಅವರ ಮಾರಿಪಡ ಕಳೆದವರು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಮಂದಿ, ಅವರ ಭಂಡಾರ ಬೊಕ್ಕಸ, ಅಟ್ಟುಮಣಿಹ ಹರಿಮಣಿಹ, ಕಟ್ಟಿಗೆಯವರು ಭೋ ಹೋ ಎಂದು ಕೊಂಡಾಡುವರು. ಮುವತ್ತಾರು ಮಂದಿ ಚೂಣಿಯರು. ಹುಯ್ಯಲ ಕಾಲಾಳುಗಳು

ನೂರನಾಲ್ವತ್ತೆಂಟು. ಈ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ಆ ಮನವೆಂಬ ಅರಸು ಸುಖ ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರಲು, ಇತ್ತ ಶರಣ ತನ್ನ ತಾನೆ ಎಚ್ಚತ್ತು ನೋಡಿ, ಪಶ್ಚಿಮ ದ್ವಾರದ ಕದವ ಮುರಿದು, ಒಳಹೊಕ್ಕು ಒಳಗೆ ತೊಳಗಿ ಬೆಳಗುವ ಜ್ಯೋತಿರ್ಮಯಲಿಂಗವನೆ ಕಂಡು, ಆ ಲಿಂಗದ ಅಂಘ್ರಿಯನೆ ಹಿಡಿದು ಸಂಗ ಸುಖದೊಳಗೆ, ಒಂಬತ್ತು ಬಾಗಿಲಿಗೆ ಲಿಂಗ ವನೆ ಸ್ಥಾಪ್ಯವ ಮಾಡಲಾಗಿ, ಮನವೆಂಬ ಅರಸು ಒಳಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ ಆ ದಳ ಮುರಿದು ಬರುತ್ತಿರಲು, ದಾರಿಯ ಕಾಣದೆ ಕಣ್ಣುಗೆಟ್ಟು ಹೋದರು. ಮನವೆಂಬ ಅರಸನ ಹಿಡಿದು ಕಟ್ಟಿ, ತನ್ನ ಸೂಳೆಯರೈವರು, ಪ್ರಧಾನ ರೈವರು, ಶಾನಭೋಗರು, ಪಾರಿಪಡಕಳದವರು ಚಾ ಹೋ ಎಂದು ಉಘ್ಘಡಿಸುವರು. ಆನೆ ಕುದುರೆ ಇವರೆಲ್ಲರನು ಹಿಡಿಕಟ್ಟು ಮಾಡಿ ಕೊಂಡು, ಮಹಾಲಿಂಗವೆಂಬ ಅರಸಿಂಗೆ ತಂದೊಪ್ಪಿಸಿದೆನು. ಆ ಲಿಂಗವ ಕಂಡವರೆಲ್ಲ ಲಿಂಗದಂತೆ ಆದರು. ಇದು ಕಾರಣ ಶರಣಂಗೆ ಅಂಗ ಭೋಗವೆಲ್ಲ ಲಿಂಗಭೋಗವಾಯಿತ್ತು. ಲಿಂಗಭೋಗವೇ ಅರ್ಪಿತವಾ ಯಿತ್ತು. ಅರ್ಪಿತವೇ ಪ್ರಸಾದವಾಯಿತ್ತು. ಪ್ರಸಾದದೊಳಗೆ ಪರಿಣಾ ಮಿಯಾದ. ಇದು ಕಾರಣ ಪರವಿಲ್ಲೆಂದು ಅರಿಯಲಾಗಿ ಎನ್ನ ಗುಣಂಗಳೆಲ್ಲ ಉರಿ ಉಂಡ ಕರ್ಪೂರದಂತಾಯಿತ್ತಯ್ಯ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣಾ.

೩೬. ಆಧಾರ, ಸ್ವಾಧಿಷ್ಠಾನ, ಮಣಿಪೂರಕ, ಅನಾಹತ, ವಿಶುದ್ಧಿ, ಆಜ್ಞಾಚಕ್ರವೆಂಬ ಷಡಾಧಾರ ಚಕ್ರವನರಿದು, ಏರಿ ಏರಿ ಇಳಿದು ಆದಿಯ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಆದಿ ಅನಾದಿ ಎಂಬ ಭೇದವ ನೋಡಿ, ಶೋಧಿಸಿ, ಸಪ್ತ ಧಾತುವಿನ ನೆಲೆಯ ಕಂಡು, ಮನಬುದ್ಧಿಚಿತ್ತವ ಏಕಹುರಿಯ ಮಾಡಿ, ಉತ್ಪತ್ತಿಸ್ಥಿತಿಲಯವೆಂಬ. ಕಾಲಮೂಲಾದಿಗಳ ಸುಟ್ಟು, ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ನಿಂದು, ಅಂಗಲಿಂಗಹಸ್ತ, ಮುಖ ಅರ್ಪಿತ ಅವಧಾನವೆಂಬ ಷಟ್‌ಸ್ಥ ಲವ ಮೆಟ್ಟಿನಿಂದು, ಆರರಿಂದ ಮೀರಿ ತೋರುವ ಬೆಳಗ ಕಂಡು, ನಾನು ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡಲಾಗಿ ಒಳಹೊರಗೆ ತೊಳತೊಳಗಿ ಬೆಳಗುತ್ತ ಇಳೆ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ತಾನೆಯಾಗಿರ್ದ ನಮ್ಮ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣಾ.

೩೭. ಒಂದು ಹುತ್ತಕ್ಕೆ ಒಂಬತ್ತು ಬಾಯಿ, ಅಲ್ಲಿಪ್ಪ ಸರ್ಪ ನೊಂದೆ, ತಪ್ಪದೆ ಹತ್ತು ಬಾಯಲು ತಲೆಯ ಒಡೆವುದು. ಅಂಜಿ

ನೋಡಿದವರಿಗೆ ಸರ್ಪನಾಗಿಪ್ಪುದು. ಅಂಜದೆ ನೋಡಿದವರಿಗೆ ಒಂದೆ ಸರ್ಪನಾಗಿರುವುದು. ಇದುಕಾರಣವಾಗಿ ಸಂಜೆ ಮುಂಜಾನೆ ಎಂಬ ಎರಡಳಿದ ಶರಣಂಗೆ ಒಂದಲ್ಲದೆ ಎರಡುಂಟೆ? ಮೂರು ಲಿಂಗ ಆರು ಲಿಂಗ, ಮೂವತ್ತಾರು ಲಿಂಗ, ಬೇರೆ ಇನ್ನೂರು ಹದಿನಾರು ಲಿಂಗ ಉಂಟೆಂದು ಸಂತೆಯೊಳಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಸಾರುತ್ತಿಪ್ಪರು. ಇದ ನಾನರಿಯೆ ನಾನರಿಯೆ. ಹೇಳುವದಕ್ಕೆ ಎನ್ನ ದೂರ ಕೇಳೈಯ್ಯ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೩೮. ನಾನೊಂದು ಊರಿಗೆ ಹಾದಿಯ ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರಲಾಗಿ, ಮುಂದೆ ಅರಣ್ಯದೊಳಗೆ ಮೂರು ಬಟ್ಟೆ ಆಯಿತ್ತು. ಎರಡು ಪಥವ ಬಿಟ್ಟು ಒಂದು ಪಥವ ಹಿಡಿದು ಬರುತಿರಲು ಮುಂದೆ ಮೂರು ಬಟ್ಟೆಯು ಒಂದಾದವು. ಆ ಮೂರು ಬಟ್ಟೆಯ ಕೂಡಿದ ಬಳಿಯ ಒಂದು ಬೆಟ್ಟ ಹುಟ್ಟಿತ್ತು. ಆ ಬೆಟ್ಟವನಾರು ಏರಬಾರದು, ಇಳಿಯಬಾರದು. ಈ ಬೆಟ್ಟವ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೆ, ಎನಗೆ ಪಥವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸುತ್ತ ನೋಡಲಾಗಿ ಆರು ಮೆಟ್ಟಿನದೊಂದು ಏಣಿಹಾಕಿರುವದ ಕಂಡೆ. ಆ ಏಣಿಯ ಮೆಟ್ಟಮೆಟ್ಟಿ ಆ ಬೆಟ್ಟದ ತುಟ್ಟತುದಿಯನೇರಿದೆ. ಆ ತುಟ್ಟ ತುದಿಯನೇರಿ ನೋಡಲಾಗಿ ಬಟ್ಟಬಯಲಾದ್ದಿತು. ಆ ಬಟ್ಟ ಬಯಲೊಳಗೆ ಹೋಗುತಿರಲಾಗಿ ನಾ ಎತ್ತ ಹೋದೆನೆಂದರಿಯೆನಯ್ಯ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೩೯. ಮೂರು ಮಣಿಗೆ ಒಂಬತ್ತು ದ್ವಾರ. ಬೇರೆ ಆರು ಸ್ಥಲಗಳು ಇರುತಿಹವು ನೋಡಾ. ಈರಾರು ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಮೀರಿ ತೋರುವ ಧನ ಒಂದು ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೪೦. ಷಡಾಧಾರ ಚಕ್ರದ ಗಡಣೆಯ ನರಿದು ಷಡಕ್ಷರವನೇಕಾಕ್ಷರವ ಮಾಡಿ, ಒಡನಿಹ ಲಿಂಗವೆಂದೆಂಬುದನರಿದರೆ ದೃಢಭಕ್ತರೊಳಗಧಿಕ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

ಶರಣಸ್ಥಲ.

ಶರಣನ ಲಕ್ಷಣಗಳು.

೧. ಜಂಗಮಲಿಂಗ ಎಂತಿಹನು ಎಂದರೆ, ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಅರಿವು, ಬಹಿರಂಗದಲ್ಲಿ ಶಮೆ, ದಮೆ, ಸರ್ವಶಾಂತಿ ಎಡೆಗೊಂಡು, ತನ್ನ ನಂಬಿದ ಸಜ್ಜನ ಸದ್ಭಕ್ತರಿಗೆ, ಭಾವಕ್ಕೆ ಜಂಗಮವಾಗಿ, ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಲಿಂಗವಾಗಿ, ಕಾಯಕ್ಕೆ ಗುರುವಾಗಿ, ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪದಾರ್ಥವ ಲಿಂಗಾರ್ಪಿತವ ಮಾಡುತ್ತ, ಬಾರದ ಪದಾರ್ಥವ ಮನದಲ್ಲಿ ನೆನೆಯದೆ, ಮಾನವರ ಬೇಡದೆ, ಬಡಭಕ್ತರ ಕಾಡದೆ, ಒಡನೆ ಇಹ ಘನವನರಿದು, ದೃಢಭಕ್ತರೊಳು ಲಿಂಗವಾಗಿ ಏನು ನುಡಿದರೂ ನಿಕ್ಷೇಪಿಸಿ, ನಿರ್ಗಮಿಸಿಯಾಗಿ ಸುಳಿಯಬಲ್ಲರೆ, ಆತ ಲಿಂಗ ಜಂಗಮ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎಂದು ಭವಂ ನಾಸ್ತಿಯಾಯಿತ್ತು ಕಾಣಾ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣಾ.

೨. ಶ್ರೋತ್ರ, ನೇತ್ರ, ಜಿಹ್ವೆ, ತ್ವಕ್ಕು, ಘ್ರಾಣವೆಂಬ ಬುದ್ಧೀಂದ್ರಿಯಂಗಳನರಿದು, ವಾಕ್ಕು, ಪಾಣಿ, ಪಾದ, ಪಾಯು, ಗುಹ್ಯವೆಂಬ ಕರ್ಮೇಂದ್ರಿಯವ ತೊರೆದು, ಗಂಧ, ರಸ, ರೂಪು, ಶಬ್ದ, ಸ್ಪರ್ಶನ, ಶಬ್ದವೆಂಬ ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯವ ಜರಿದು, ಮನ ಬುದ್ಧಿ ಚಿತ್ತ ಅಹಂಕಾರವೆಂಬ ಚತುಷ್ಟಯ ಕರಣಂಗಳ ಮೆಟ್ಟಿ, ಕಾಮ, ಕ್ರೋಧ, ಲೋಭ, ಮೋಹ, ಮದ, ಮತ್ಸರವೆಂಬ ಅರಿ ಷಡ್ವರ್ಗಮಂ ಸುಟ್ಟು, ತನುವ್ಯಸನ, ಮನವ್ಯಸನ ಧನವ್ಯಸನ, ವಾಹನವ್ಯಸನ, ಉತ್ಸಾಹವ್ಯಸನ, ಸೇವಕ ವ್ಯಸನ, ಮತ್ಸರವ್ಯಸನವೆಂಬ ಸಪ್ತವ್ಯಸನಂಗಳ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ನೆನೆಯದೆ ಪೃಥ್ವಿ, ಅಪ್ಪು, ಅಗ್ನಿ, ವಾಯು, ಆಕಾಶ, ಚಂದ್ರ, ಸೂರ್ಯರು ಆತ್ಮರೆಂಬ ಇಂತೀ ಅಷ್ಟಮದವ ಹಿಟ್ಟುಗುಟ್ಟಿ, ಪ್ರಾಣ, ಅಪಾನ, ವ್ಯಾನ, ಉದಾನ, ಸಮಾನ, ನಾದ, . ಕೂರ್ಮ, ಕ್ರುಕರ, ದೇವದತ್ತ, ಧನಂಜಯವೆಂಬ ದಶವಾಯುವ ಕೆಡೆ ಮೆಟ್ಟಿ, ಸಂಸಾರವ ಒಡಹಾಯ್ದು, ಜಗವ ಹೊದ್ದದೆ, ತಾನೊಂದು ಕಡೆಯಾಗಿ ನಿಂದು, ಮಾಯೆಗೆ ಒಡೆಯನಾಗಿ, ಆ ಮಹಾ ಘನವ ಸೂರೆಗೊಂಡ ಶರಣಂಗೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎಂದು ಬದುಕಿದೆನಯ್ಯ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣಾ, ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ.

೩. ಆಸೆಯುಳಿದು, ನಿರಾಸೆಯಲ್ಲಿ ನಿಂದು, ವೇಷವು ಜರಿದು, ಸರ್ವವು ಮರೆದು, ಈ ಗುಣತ್ರಯಮಂ ತೊರೆದು ನಿರಾಸೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂದರೆ, ಅದೇ ಶರಣಂಗೆ ಸರಿ ಎಂಬೆ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣಾ.

೪. ಶರಣು ಶರಣೆಂದು ನುಡಿದಾಡುವರು. ಶರಣಸ್ಥಲ ಎಂತಿಪ್ಪುದೆಂದರಿಯರು. ಅನ್ನವನಿಕ್ಕಿದವರೆಲ್ಲ ಶರಣರೆ? ಹೊನ್ನ ಕೊಟ್ಟವರೆಲ್ಲ ಶರಣರೆ? ಹೆಣ್ಣು ಹೊನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರೆಲ್ಲ ಶರಣರೆ? ಅಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಪುಣ್ಯದ ಫಲ ಉಂಟು. ಅದಂತಿರಲಿ. ಶರಣನಾದಡೆ ತನ್ನ ಮರಣ ಬಾಧೆಯ ಗೆಲ್ಲಬೇಕು. ಮರಣ ಬಾಧೆಯ ಗೆದ್ದ ಶರಣರ ಕಂಡ ಅನುವೇ ಅಂಗ, ಮನವೇ ಸುಸಂಗ, ಅವರು ಹಿಡಿದ ಧನವೇ ಪದಾರ್ಥ. ಇದೀಗ ನಮ್ಮ ಮುನ್ನಿನ ಶರಣರ ನಡೆ. ಇದನರಿಯದೆ ಮನೆ ಮನೆಗೆ ಶರಣರು ತನ ತನಗೆ ಶರಣರೆಂದು ನುಡಿದಾಡುವ ಈ ಬಿನುಗರ ನುಡಿಯ ಮೆಚ್ಚುವನೆ ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣ್ಣ ಪ್ರಿಯ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ?

೫. ಕುದುರೆಯ ಕುಪ್ಪಟ ಘನವಾಯಿತ್ತು. ಆನೆಯ ಹರಿದಾಟ ನಿಲಬಾರದು. ಒಂಟೆಯ ಕತ್ತು ನೆಟ್ಟಗಾಯಿತ್ತು. ಒಂಟರ ಹರಿದಾಟ ಉಂಟು. ಕಟ್ಟಿಗೆಯವರು ಉಗ್ಗಡಿಸುತ್ತ, ಭಟರುಗಳು ಪೊಗಳುತ್ತ, ಸಕಲ ವಾದ್ಯ ರಭಸದೊಳಗೆ ಸಂದಳಿಯೆಂಬ ಅಂದಳದ ಮೇಲೆ ಚಂದವಾಗಿ ಮನೋರಾಜ್ಯಂಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರಲು, ಈ ಸುಖವನೊಲ್ಲದೆ, ಮುಂದೆ ದುಃಖ ಉಂಟೆಂದು, ಶರಣನರಿದು, ತಲೆ ಎತ್ತಿ ನೋಡಿ, ಘನಗುರುವಿನ ಹಸ್ತದಿಂದ ಅನುಜ್ಞೆಯಂ ಪಡೆದು, ಧ್ಯಾನ ಧಾರಣ ಸಮಾಧಿಯಿಂದ ತಿಳಿದು ನೋಡಲಾಗಿ, ಇತ್ತ ಶೂನ್ಯವೆಂಬ ಪಟ್ಟಣದೊಳಗೆ ಅನಾಮಿಕನೆಂಬ ಲಿಂಗ, ಅರಸು, ಆ ಅರಸಿನ ಗೊತ್ತುವಿಡಿದು ಇತ್ತಲೆ ಮನವೆಂಬ ಅರಸನು ಹಿಡಿಯಲಾಗಿ ಹಿಡಿದು, ಆನೆ, ಕುದುರೆ, ಸೇನೆಯನೆಲ್ಲ ಸೂರೆಗೊಂಡು, ಭಂಡಾರ ಬೊಕ್ಕಸ ಅರಮನೆಯನ್ನೆಲ್ಲ ಸುಟ್ಟು ಬಟ್ಟಬಯಲ ಮಾಡಿದ ನಮ್ಮ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ

೬. ಈ ಜಗದೊಳಗಣ ಆಟವ ನೋಡಿದರೆ, ಎನಗೆ ಹಗರಣವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಹಿಂದಣ ಮುಕ್ತಿಯ ನರಿಯರು. ಮುಂದಣ ಮುಕ್ತಿಯ ನರಿಯರು. ಬಂದ ಬಂದ ಭವದಲ್ಲಿ

ಮುಳುಗುತ್ತಲಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಿದರಂದವನರಿದು, ದ್ವಂದ್ವವ ಹರಿದು, ಜಗದ ನಿಂದೆ ಸ್ತುತಿಯು ಸಮಗಂಡು, ಹಿಂದ ಹರಿದು ಮುಂದನರಿದು, ಸದಮಳಾನಂದದಲ್ಲಿ ನಿಂದು, ಸಚ್ಚಿದಾನಂದದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗಿ, ಸತ್ಯ ಶರಣರ ಪಾದದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮುಕ್ತನಾದೆನೈಯ್ಯ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೭. ಯೋಗದಿಂದರಿದಿಹೆನೆಂಬಿರಿ. ಓದಿನಿಂದರಿದಿಹೆನೆಂಬಿರಿ. ವೇದದಿಂದರಿದಿಹೆನೆಂಬಿರಿ. ಶಾಸ್ತ್ರದಿಂದರಿದಿಹೆನೆಂಬಿರಿ. ಕೇಳರಣ್ಣಾ, ಯೋಗದಂತದು ಅಲ್ಲ, ಓದಿನಂತದು ಅಲ್ಲ ವೇದದಂತದು ಅಲ್ಲ ಶಾಸ್ತ್ರದಂತದು ಅಲ್ಲ. ಶರಣಸ್ಥಲಬೇರೆ. ಅದೆಂತೆಂದೊಡೆ, ಗಂಡಳಿದು ಹೆಣ್ಣಾಗಬೇಕು. ಹೆಣ್ಣಳಿದು ಗಂಡಾಗಬೇಕು ಉಂಡೆನುಟ್ಟೇನೆಂಬ ಹಂಗಳಿದು, ಈ ಲೋಕದ ಸಂದೇಹವಳಿದ ಶರಣಂಗೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎನುತಿರ್ದೆನೈಯ್ಯ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ

೮. ಭಕ್ತಿಯ ಮಾಡಿಹೆನೆಂಬುವರೆಲ್ಲ ಭಾಗ್ಯವಂತರಾದರು. ಮುಕ್ತಿಯ ಸಾಧಿಸಿಹೆನೆಂಬುವರೆಲ್ಲ ಮೂವಿಧಿಗೊಳಗಾದರು. ತತ್ವವನರಿದಿಹೆನೆಂಬುವರೆಲ್ಲ ತರ್ಕಿಗಳಾದರು. ವಿರಕ್ತಿಯ ಮಾಡಿಹೆನೆಂಬುವರೆಲ್ಲ ವೈರಾಗಿಗಳಾದರು. ಇಂತೀ ಚತುರ್ವಿಧದೊಳಗಾವಂಗವು ಅಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

ಶರಣನ ಅರಿವು.

೯. ತನ್ನ ತಾನರಿದವರು ಎಂತಿಪ್ಪರೆಂದರೆ, ಕನ್ನಡಿಗೆ ಕನ್ನಡಿಯ ತೋರಿದಂತಿಪ್ಪರು. ಕಣ್ಣಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಮನದಲ್ಲಿ ಹಳಚದಂತಿಪ್ಪರು. ಕುಂದಣದ ಚಿನ್ನವ ಪುಟಕೆ ಹಾಕಿದಂತಿಪ್ಪರು. ಅದೆಂತಿರಲಿ, ಮುಂದೆ ಮೀರಿದ ಘನವು ಅಗಮ್ಯವಾಯಿತ್ತು.. ಇದನರಿಯಬಾರದು. ಇನ್ನು ತನ್ನ ತಾನರಿಯದವರು ಎಂತಿಪ್ಪರೆಂದರೆ, ಕೇಳಿ. ಚಿನ್ನ ಬಣ್ಣವಿಟ್ಟಂತಿಪ್ಪರು ಕಾಣಾ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೦. ಅಯ್ಯ ಅರಗಿನ ಮರದ ಮೇಲೆ ಗಿರಿ ಹುಟ್ಟಿತಯ್ಯ. ಆ ಗಿರಿಯ ತಪ್ಪಲಲ್ಲಿ ಸಪ್ತ ಶರಧಿಗಳಿಪ್ಪವು. ಆ ಶರಧಿಯ ನಡುವೆ ತರು

ಮರ ಗಿರಿ ಗಂಹರ ಖಗ ಮೃಗಂಗಳಿಪ್ಪವು. ಈ ಭಾರವ ತಾಳಲಾರದೆ, ಅರಗಿನ ಮರದಡಿಯಲಿರ್ದ ಪರಮ ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಉರಿ ಎದ್ದು ಅರಗಿನ ಮರ ಮುರಿದೊರಗಿತ್ತು. ಗಿರಿ ನೆಲಕೆ ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಸಪ್ತ ಶರಧಿಗಳು ಬತ್ತಿದವು. ಅಲ್ಲಿರ್ದ ತರು ಮರ ಗಿರಿ ಖಗ ಮೃಗಾದಿಗಳೆಲ್ಲ ದಹನವಾದವು. ಇದ ಕಂಡು ನಾ ನಿಮ್ಮೊಳು ಬೆರಗಾಗಿ ನೋಡುತಿರ್ದೆನ್ನೈಯ್ಯಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೧. ಅಂಗದ ಮೇಲೆ ಲಿಂಗವಿದ್ದವರೆಲ್ಲರು ಸರಿಗಾಣಬೇಕೆಂಬರು. ಲಿಂಗಲಾಂಛನಧಾರಿಗಳೆಲ್ಲ ಶರಣಂಗೆ ಸರಿಯೆ? ಶರಣರ ಸಂಗ ಎಂತಿಪ್ಪುದೆಂದರೆ, ಪರಮ ಜ್ಞಾನವೆಂಬ ಉರಿಯನೆ ಉಟ್ಟು, ಉರಿಯನೆ ತೊಟ್ಟು, ಉರಿಯನೆ ಉಂಡು, ಉರಿಯನೆ ಹಾಸಿ, ಉರಿಯನೆ ಹೊದ್ದು, ನಿರವಯಲಾದ ಶರಣಂಗೆ ನರರುಗಳ ಸರಿ ಎನ್ನಬಹುದೆ? ಹರಿಗೆ ಕರಿ ಸರಿಯೆ? ಉರಗಗೆ ವೊಳ್ಳೆ ಸರಿಯೆ? ಮರುಗಕ್ಕೆ ಗರುಗ ಸರಿಯೆ? ಇಂತೀ ನಿರ್ವಯಲಾದ ಶರಣಂಗೆ ಮರ್ತ್ಯದ ನರ ಗುರಿಗಳು ಸರಿ ಎಂದರೆ, ನಾಯಕ ನರಕವಲ್ಲಿಕ್ಕುವ ನಮ್ಮ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೨. ಧರೆಯೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟಿದವರೆಲ್ಲ ಬಲ್ಲೆನೆಂದು ಬಲ್ಲತನಕ್ಕೆ ಗೆಲ್ಲಸೋಲಕ್ಕೆ ಹೋರಿ ಸಲ್ಲದೆ ಹೋದರು ನಮ್ಮ ಶರಣರಿಗೆ. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಇವರೆಲ್ಲ ಪುರಾಣದ ಪುಂಡರು. ಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಟೆಯರು. ಆಗಮದ ತರ್ಕಿಗಳು. ವೇದದ ಹಾದಂಗರು ಬೀದಿಯ ಪಸರದ ಸಂತೆಯ ಸುದ್ದಿಯ ಗೊತ್ತಿಗರು. ಇಂತಿವರಾರು ಲಿಂಗದ ನೆಲೆಯನರಿಯರು. ಹಿಂದೆ ಹೋದ ಯುಗಂಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಬ್ರಹ್ಮರು ವಾದಿಸಿ ನಮ್ಮ ದೇವನ ಕಾಣದೆ ಹೋದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಶೃತಿ ಸಾರುತ್ತಿದೆ. ದೇವ ದಾನವ ಮಾನವರು ಕಾಲ ಕಾಮಾದಿಗಳ ಆರಾಧಿಸಿ ನಮ್ಮ ದೇವರ ಕಾಣದೆ ಹೋದರು. ನಿಮ್ಮ ಪಾಡೇನು? ಅರಿ ಮರುಳುಗಳಿರಾ! ನಮ್ಮ ದೇವನ ಕಂಡೆನೆಂದರೆ ನೋಟಕಿಲ್ಲ. ನೆನಹಿಗಿಲ್ಲ. ತನುವಿಗಿಲ್ಲ. ಸಾಧಕರಿಗಿಲ್ಲ. ಭಾವನೆಗಿಲ್ಲ. ಇಂತಪ್ಪ ದೇವನ ಒಡಲ ಹಿಡಿವರ ಕಂಡೆನೆಂದರೆ ಆಗದು. ಇದರ ಬಿಡುಮುಡಿಯನರಿದು ಅಂಗೈಸುವ ಶರಣರ ಸಂಗದೊಳಗೆ ಎನ್ನ ಕಂಗಳು ಲಿಂಗವಾಗಿ, ಕರವೇ ಜಂಗಮವಾಗಿ, ಇಹ ಪರದೊಳಗೆ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದೆನ್ನೈಯ್ಯಾ. ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೩. ಹುಟ್ಟಿದ ಮನುಜರೆಲ್ಲ ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹೊರೆವುದೇನು ಸೋಜಿಗವೊ? ಹುಲುಹೆಣನ ಸುಟ್ಟು, ಹೊಲೆಯನು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹೊರೆವುತ್ತಲವನೆ ಸಂತೆಯಲಿ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಕಲ್ಲ ಹಾಕಿಕೊಂಬವನು ಹೊಟ್ಟೆಯ ಹೊರೆವುತ್ತಲವನೆ ಉಲಿ ಉಲಿದು ಕಂಡವರಿಗೆ ಹಲುಗಿರಿವವನು ಹೊಟ್ಟೆಯಹೊರವುತ್ತ ಅವನು ಈ ಲಿಂಗದ ನೆಲೆಯನರಿಯದವರು ಇವರೊಳು ಸಲುವರಲ್ಲದೆ ಎಮ್ಮ ಶರಣರಿಗೆ ನಿಲುಕರು ನೋಡಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೪. ಆಚಾರದರಿವು ಆಗಮವ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿಹುದು. ವಿಚಾರದರಿವು ಶಾಸ್ತ್ರವ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿಹುದು. ಲಿಂಗಾಚಾರದರಿವು ಅಂಗಭೋಗವ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿಹುದು. ಆದಿ ವಿಚಾರದರಿವು ಜ್ಞಾನವ ಕೂಡಿಕೊಂಡಿಹುದು. ಈ ಚತುರ್ವಿಧದೊಳಗೆ, ಆವಂಗವು ಅಲ್ಲ. ಎಮ್ಮ ಶರಣರ ಪರಿ ಬೇರೆ. ಅದೆಂತೆಂದರೆ, ಗುರು ಕರದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರು. ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದರು. ಜಂಗಮದ ಸಂಗವ ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರಸಾದದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದರು ಇದೀಗ ನಮ್ಮ ಶರಣರ ನಡೆ ನುಡಿ ಅರಿವು ಆಚಾರ ಲಿಂಗೈಕ್ಯ. ಈ ಚತುರ್ವಿಧವು ಹೊರತಾಗಿ, ಆವರೊಬ್ಬರು ಸಾಧಿಸಿ ಎಂದರೆ, ಸಾಧಕರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಭೇದಕರಿಗೆ ಭೆದ್ಯವಲ್ಲ. ಅರಿವಿಂಗೆ ಅಪ್ರಮಾಣು, ವಾಙ್ಮನಕ್ಕಗೋಚರ. ಆಗಮ ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳು ಅರಸಿ ಕಾಣವು. ಇದು ಕಾರಣವಾಗಿ, ಎಮ್ಮ ಶರಣರು ಗುರು, ಲಿಂಗ, ಜಂಗಮ, ಪ್ರಸಾದ ಈ ಚತುರ್ವಿಧವಿಡಿದು, ಅಚಲ ಪದವನೆಯ್ದಿದರು. ಇದಕೆ ನೀವೇ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ, ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ

೧೫. ತನ್ನ ಮನೆಯನರಿಯದೆ ತವರ ಮನೆಗೆ ಹಾರುವ ಹೆಣ್ಣಿನಂತೆ, ಭಿನ್ನವಿಟ್ಟು ನೋಡಿಹೆನೆಂದು, ನಿಮ್ಮನರಿಯದೆ ಕೆಟ್ಟಿತು ಜಗವೆಲ್ಲ. ಅದಂತಿರಲಿ. ಇನ್ನು ತನ್ನ ತಾನರಿದವಂಗೆ ತನುವೇ ಲಿಂಗ, ಮನವೇ ಪುಷ್ಪ. ಈ ಅನುವನರಿದು, ಘನವ ನೆಮ್ಮಿದ ಶರಣರ ಎನಗೊಮ್ಮೆ ತೋರಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣ

೧೬. ಭಕ್ತಿಯ ಮಾಡಿಹೆನೆಂಬವರೆಲ್ಲ ಭಾಗ್ಯವಂತರಾದರು. ಮುಕ್ತಿಯ ಸಾಧಿಸಿಹೆನೆಂಬವರೆಲ್ಲ ಮೂವಿಧಿಗೊಳಗಾದರು. ತತ್ವವನರಿದಿಹೆನೆಂಬವರೆಲ್ಲ ತರ್ಕಿಗಳಾದರು. ವಿರಕ್ತಿಯ ಮಾಡಿಹೆನೆಂಬವರೆಲ್ಲ ವೈರಾ

ಗಿಗಳಾದರು. ಈ ಚತುರ್ವಿಧದೊಳಗೆ ಆವಂಗವೂ ಇಲ್ಲ. ಎಮ್ಮ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಶರಣರ ಪರಿ ಬೇರೆ.

೧೭. ನೀವು ಹೊತ್ತಿಪ್ಪ ವೇಷದಲ್ಲಿ ತತ್ವವ ತಿಳಿದು ನೋಡಿರಣ್ಣಾ ಜ್ಞಾನ ಬಿತ್ತಿಗಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಂದು, ಅಂಗದ ನಿಚ್ಚಣಿಕೆಯನಿಕ್ಕಿ, ಒತ್ತಿ ನಿಂದರೆ ಉತ್ತರ ಜ್ಞಾನವೆಂಬುದು ನಿಮ್ಮ ಒತ್ತಿನಲ್ಲಿಪ್ಪುದು. ಇದ ನೋಡಿದರೆ ನಿಶ್ಚಯ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೧೮. ವೇದವನೋದಿದವರೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಶರಣರು ಹೋದ ಹಾದಿಯ ನರಿಯದೆ, ನಾಹಂ ಎಂದು ಅಹಂಕರಿಸಿ, ಅನಿತ್ಯದೇಹಿಗಳಾಗಿ, ಅನಾಮಿಕರಾಗಿ ಹೋದರು. ಶಾಸ್ತ್ರವನೋದಿದವರೆಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಶರಣರು ಹೋದ ಹಾದಿಯನರಿಯದೆ, ಶ್ರವಣ, ಸನ್ಯಾಸಿ, ಯೋಗಿ, ಜೋಗಿಯಾಗಿ ಹೀಗೆ ಕೆಲಬರು ಕೆಟ್ಟರು. ಆಗಮವ ನೋದಿದವರೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಶರಣರು ಹೋದ ಹಾದಿಯನರಿಯದೆ ಕ್ರಿಯಾ ಪಾದ ಚರ್ಯಪಾದ, ಜ್ಞಾನಪಾದವೆಂದು ನಾನಾ ಪರಿಯ ಕರ್ಮಭಕ್ತಿಯ ಮಾಡಿ, ಲಿಂಗ ಜಂಗಮದ ಮರ್ಮವ ನರಿಯದೆ, ಅಧರ್ಮಿಗಳಾಗಿ ಹೋದರು. ಪುರಾಣವನೋದಿದವರೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಪುರಾತರು ಹೋದ ಹಾದಿಯನರಿಯದೆ, ಪುರದ ಬೀದಿಯೊಳಗೆ ಮಾತು ಕಥೆಯ ಪಸಾರವನಿಕ್ಕಿ ಮಾಡಿ ಫಲಪದ ಮುಕ್ತಿಗೆ ಸಲ್ಲದೆ ಹೋದರು. ಇದು ಕಾರಣ ಈ ಚತುರ್ವಿಧದೊಳಗಾವಂಗವು ಅಲ್ಲ. ಎಮ್ಮ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣನ ಶರಣರ ಪರಿ ಬೇರೆ.

೧೯. ಹೆತ್ತವರೇ ಹೆಸರಿಡಬೇಕಲ್ಲದೆ, ತೊತ್ತಿರು ಬಂಟರು ಎತ್ತ ಬಲ್ಲರೊ? ಕರ್ತೃ ನಿಮ್ಮ ನೆಲೆಯ ನಿಮ್ಮ ಒತ್ತಿನಲಿಪ್ಪ ಶರಣರು ಬಲ್ಲರಲ್ಲದೆ, ಈ ಸತ್ತು ಹುಟ್ಟುವ ಮನುಜರೆತ್ತ ಬಲ್ಲರೊ? ನಿತ್ಯವಪ್ಪ ಮಹಾಘನ ಗುರುಮಾತ ನೀನೆ ಬಲ್ಲೆ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೨೦. ನಿಷ್ಠೆಯ ಮೆರದರೇನೈಯ್ಯ? ಲೋಕದ ಮನುಜರ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಸಿಲ್ಕಿ ಭ್ರಷ್ಟೆದ್ದು ಹೋದರು. ತನು ಕಷ್ಟಮಾಡಿದರೇನೈಯ್ಯ ಮನನಿಷ್ಠವಾಗದನ್ನಕ್ಕ? ತನು ಮನವೆರಡು ನಷ್ಟವಾಗಿ, ಘನವ ನೆಮ್ಮಿ ನಿಮ್ಮ ನೆನಹು ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯಾದ ಶರಣರ ಎನಗೊಮ್ಮೆ ತೋರಯ್ಯ ನಿಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೨೧. ಆಚಾರದ ಅರಿವು ಹೊರಗಾದ ಮೇಲೆ, ಅಂಗದ ಮೇಲೆ ಲಿಂಗವಿದ್ದು ಫಲವೇನು? ಕುರುಡನ ಕೈಯ್ಯ ಕನ್ನಡಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ, ಬರಡಾವಿಗೆಶಿಸು ಹುಟ್ಟಿದ ಹಾಗೆ, ಕರಡಿಗೆ ಕಣ್ಣು ಬೇನೆ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಕುರುಡಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಾದ ಹಾಗೆ, ದೀನನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೊನ್ನಿದ್ದ ಹಾಗೆ, ಇವರೇನ ಮಾಡಿದರೇನು? ತಮ್ಮ ಹಾನಿವೃದ್ಧಿಯನರಿಯದನ್ನಕ್ಕ ಕಾಲ ಕಾಮಾದಿಗಳ ಬಾಯೊಳಗೆ ಸಿಕ್ಕಿ. ಆಗಿದಗಿದು ತಿನಿಸಿಕೊಳುತಿಪ್ಪರಲ್ಲದೆ, ಎನ್ನ ದೇವ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ

೨೨. ಶರಣರಿಗೆ ಭವವುಂಟೆಂದು ಮರ್ತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಭವ ಭಾರಿಗಳು ನುಡಿದಾಡುವರು. ತಮ್ಮ ಹುಟ್ಟ ತಾವರಿಯರು. ತಾವು ಮುಂದೆ ಹೊಂದುವದನರಿಯರು ಇವರು ಬಂದ ಬಂದ ಭವಕ್ಕೆ ಕಡೆ ಮೊದಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಪ್ಪ ಸಂದೇಹಿಗಳು ನಮ್ಮ ಶರಣರ ಹುಟ್ಟ ಬಲ್ಲೆ ನೆನಬಹುದೆ? ತನ್ನನರಿದವನಲ್ಲದೆ ಇದಿರನರಿಯರು. ಈ ಉದರ ಪೋಷಕರೆಲ್ಲರೂ ಇದ ಬಲ್ಲೆನೆಂಬುದು ಹುಸಿ. ಇದಬಲ್ಲವರು ಬಲ್ಲರಲ್ಲದೆ, ಸ್ಥೂಲ್ಲಿಗಭೇದ್ಯನ ನಾನೆತ್ತ ಬಲ್ಲೆ? ಎನ್ನ ಗುರು ಚನ್ನಮಲ್ಲೇಶ್ವರನೇ ಬಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣನೇ ಬಲ್ಲ.

ಶರಣನ ಸ್ಥಿತಿ.

ಮಹಾ ಘನ ನೆಲೆಗೊಂಡಿಪ್ಪ ಶರಣನ ನೆಲೆ ಎಂತಿಪ್ಪುದೆಂದರೆ, ನೆಲದಮರೆಯ ನಿಧಾನದಂತೆ, ತಿಲದ ಮರೆಯ ತೈಲದಂತೆ, ಮುಗಿಲ ಮರೆಯ ಮಿಂಚಿನಂತೆ, ನೀರೊಳಗಣ ಕಿಚ್ಚಿನಂತೆ, ಕಾಷ್ಟದೊಳಗಣ ಅಗ್ನಿಯಂತೆ, ತೃಣದೊಳಗಡಗಿದ ಚೈತನ್ಯದಂತೆ, ಈ ವಿಶ್ವದೊಳು ಇದ್ದು ಇಲ್ಲದಂತಿಪ್ಪ ಮಹಾ ಘನವ ನಿಮ್ಮ ಶರಣರು ಬಲ್ಲರಲ್ಲದೆ, ಮರ್ತ್ಯದ ಮರಣ ಬಾಧೆಗೊಳಗಾದ ಮನುಜರೆತ್ತಬಲ್ಲರು ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ?

೨೪. ಹೊತ್ತು ಹೋಗದ ಮುನ್ನ ನಿ[illegible]ತೆ ಇರಿರೋ. ಸತ್ತಂತೆ ಇದ್ದಲ್ಲದೆ ತತ್ವವ ಕಾಣಬಾರದು. ತತ್ವವ ಕಂಡಲ್ಲದೆ ಮನ

ಶಿವಬಸವ ನಗರ
ಬೆಳಗಾವಿ-೧೦

ಬತ್ತಲೆಯಾಗದು. ಮನ ಬತ್ತಲೆಯಾದಲ್ಲದೆ ಘನವ ಕಾಣಬಾರದು. ಘನವ ಕಂಡಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮ ನೆನಹು ನಿಷ್ಪತ್ತಿಯಾಗದು ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೨೫. ಪೃಥ್ವಿ, ಅಪ್ಪು, ಅಗ್ನಿ, ವಾಯು, ಆಕಾಶ, ಚಂದ್ರ, ಸೂರ್ಯ, ಸೋಮ, ಮಂಗಳ, ಬುಧ, ಬೃಹಸ್ಪತಿ, ಶುಕ್ರ, ಶನಿ, ಇವು ಮೊದಲಾದ ಪಂಚತತ್ವ ನವಗ್ರಹಂಗಳಿಲ್ಲದಂದಿನ, ನಕ್ಷತ್ರಂಗಳಿಲ್ಲದಂದಿನ, ಸಪ್ತ ಸಮುದ್ರಂಗಳಿಲ್ಲದಂದಿನ, ಸಪ್ತಕುಲ ಪರ್ವತಂಗಳು ಇಲ್ಲದಂದಿನ, ಸಪ್ತ ಮುನಿವರ್ಗಂಗಳು ಇಲ್ಲದಂದಿನ, ಹರಿಬ್ರಹ್ಮ, ಕಾಲಕರ್ಮ ದಕ್ಷಾದಿಗಳಿಲ್ಲದಂದಿನ, ರುದ್ರಕೋಟಿ, ಸದಾಶಿವನಿಲ್ಲದಂದಿನ, ಏನೂ ಏನೂ ಇಲ್ಲದಂದಿನ, ಶೂನ್ಯ ನಿಶ್ಶೂನ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಲುಕದ ಮಹಾಘನವ, ನಾನು ಬಲ್ಲೆ ತಾನು ಬಲ್ಲೆನೆಂದು ನುಡಿವ ಹೀನ ಮನುಜರ ಕೂಗಾಟ ಬೇಟಕ್ಕ ನಾಯಿ ಬೊಗುಳಿದಂತಾಯಿತ್ತು. ಆ ತುಟ್ಟ ತುದಿಯಲ್ಲಿಪ್ಪ ಘನವ ಮುಟ್ಟ ಹಿಡಿದು ಬಂದ ಶರಣರು ಬಲ್ಲರಲ್ಲದೆ, ಬಹು ವಾಕ್ಯಜಾಲವ ಕಲಿತು ಕೊಂಡು ಗಟ್ಟಿತನದಲ್ಲಿ ಬೊಗಳಿಯಾಡುವ ಮಿಟ್ಟಿಯ ಭಂಡರೆತ್ತ ಬಲ್ಲರು ನಮ್ಮ ಶರಣರ ಸುದ್ದಿಯ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ?

೨೬. ಅಂಗವ ಮರೆದು ಲಿಂಗವ ಕೂಡಿ, ಸಂಗವ ಮರೆದು, ಜಂಗಮವ ಕೂಡಿ, ಗುಣವ ಮರೆದು ಗುರುವ ಕೂಡಿ, ಪರವ ಮರೆದು ಪ್ರಸಾದವ ಕೂಡಿ, ಹರುಷವ ಮರೆದು ಹರನ ಕೂಡಿ, ಬೆರಸಿ ಬೇರಿಲ್ಲದಿಹ ನಿಜ ಶರಣಂಗೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎಂಬೆ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣಾ.

೨೭. ಜಗದೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟಿದವರೆಲ್ಲ ಹಗರಣಿಗರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದರಲ್ಲದೆ ಜಗವ ಗೆಲ್ಲಲರಿಯದೆ, ನಗೆಗೆಡೆಯಾಗಿ ಹೋದರು. ಎಮ್ಮ ಶರಣರು ಅಂತಲ್ಲ ಕೇಳಿರಣ್ಣಾ! ಜಗದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ, ಜಗದಲ್ಲಿಯೇ ಬೆಳೆದು, ಜಗದಂತೆ ಇದ್ದು, ಈ ಜಗವ ಗೆದ್ದು ಹೋಗುವರು ನಿಗಮಶಾಸ್ತ್ರ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ. ಚನ್ನಮಲ್ಲೇಶ್ವರ ನಿನಗಾಯಿತ್ತೈಯ್ಯಾ. ಅಂತಪ್ಪ ಚನ್ನಮಲ್ಲೇಶ್ವರನ ಪಾದವಿಡಿದು ಅವರು ಹೋದ ಹಾದಿಗೊಂಡು ಹೋಗುವನಲ್ಲದೆ, ಈ ಮೇದಿನಿಯೊಳಗೆ ಕಾಮಕಾಲಾದಿಗಳ ಬಲೆಯೊಳಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಬಿದ್ದು ಹೋದೆನಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪಾದಕ್ಕೆ ಅಂದೇ ದೂರವಯ್ಯ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೨೮. ಮಿಥ್ಯವನರಿದವರಿಲ್ಲ ತಥ್ಯಕ್ಕೆ ಅಂದೇ ಹೊರಗು. ತಥ್ಯವ ನರಿದ ಶರಣರು ಸತ್ತಂತೆ ಇರಬೇಕು. ತಥ್ಯ ಮಿಥ್ಯ ಎರಡಳಿದ ಶರ ಣಂಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಬಾರಿ ನಮೋ ನಮೋ ಎಂಬೆ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣಾ.

೨೯. ಕರವನರಿದಂಗೆ ಕಮಲದ ಹಂಗೇಕೋ? ಇರವನರಿದಂಗೆ ಪರ ದ ಹಂಗೇಕೊ? ಪರವನರಿದಂಗೆ ಇರವದ ಹಂಗೇಕೊ? ಇಹ ಪರವೆಂಬ ಉಭಯವಳಿದ ಶರಣಂಗೆ ಮರ್ತ್ಯದ ನರರ ಹಂಗೇಕೊ ಹೇಳಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ?

೩೦. ಮನವನರಿದಂಗೆ ವ್ರತದ ಹಂಗೇಕೊ? ನಿತ್ಯವನರಿದಂಗೆ ತೀರ್ಥ ದಹಂಗೇಕೊ? ಪರಮಾರ್ಥವನರಿದಂಗೆ ಪ್ರಸಾದದ ಹಂಗೇಕೊ? ಜ್ಯೋತಿ ಯನರಿದಂಗೆ ಕತ್ತಲೆಯ ಹಂಗೇಕೊ? ಲೋಕವನರಿದಂಗೆ ವ್ಯಾಕುಲದ ಹಂಗೇಕೊ? ಈ ತೆರನನರಿದಂಗೆ ಮುಂದಾವ ಭೀತಿಯುಂಟು ಹೇಳಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ?

೩೧. ಅವಲೋಹವ ಪರುಷ ಮುಟ್ಟಲು, ಸುವರ್ಣವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಬ್ಬಿಣಕ್ಕೆ ಇದ್ದಲಿಯ ಹಾಕಿ ಅಗ್ನಿಯನಿಕ್ಕೆ, ಕಾವುಗೊಳಲಾಗಿ, ಕರಗಿ ನೀರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಲಿಗೆ ನೀರ ಹೊಯ್ದರೆ, ಅದು ಏರುವ ಭೇದವ ನಾರು ಅರಿಯರು. ಶರಣರು ತನುವಿಡಿದಿದ್ದರೂ ಇದ್ದವರಲ್ಲ. ಅದು ಹೇಗೆಂದರೆ ಹಿಂದಣ ದೃಷ್ಟದ ಪರಿಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗವ ಹಿಡಿದಂಗಕ್ಕೆ ಬೇರೊಂದು ಸಂಗ ಸುಖ ಉಂಟೆ? ಅದು ಕಾರಣ, ಸರ್ವಾಂಗ ಲಿಂಗಿಯಾದ ಶರ ಣನು ಮುಟ್ಟಿದ, ತಟ್ಟಿದ, ಕೇಳಿದ, ನೋಡಿದ, ನುಡಿದ, ಸೋಂಕಿದ ನೆನ್ನಬೇಡ. ಅದು ಕಾರಣ ಕಬ್ಬಿಣ ನೀರುಂಡಂತೆ ಅರ್ಪಿತವ ಬಲ್ಲ ಐಕ್ಯಂಗೆ ವೆಚ್ಚ್ಯೆಯಿಲ್ಲ ಬಾಯಿ. ಇದರ ಭೇದವ ನಮ್ಮ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣನೇ ಬಲ್ಲ.

೩೨. ಹಗಲು ಗೂಗೆಗೆ ಇರುಳಾಗಿಪ್ಪದು. ಇರುಳು ಕಪಟೆಗೆ ಹಗಲಾಗಿಪ್ಪದು. ಇದು ಜಗದಾಟ. ಈ ಹಗಲು ಇರುಳೆಂಬ ಉಭ ಯವಳಿದು ನಿಗಮಂಗಳಿಗೆ ನಿಲುಕದ ಸಗುಣ ನಿರ್ಗುಣ ಅಗಮ್ಯ ಅಗೋ ಚರವಪ್ಪ ಮಹಾ ಘನ ಗುರುವಿನ ನೆಲೆಯ ನಿಮ್ಮ ಶರಣರು ಬಲ್ಲರಲ್ಲದೆ

ಮರ್ತ್ಯದ ಮರಣ ಬಾಧೆಗೊಳಗಾಗುವ ಮನುಜರೆತ್ತ ಬಲ್ಲರು ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ ?

೩೩. ಹುತ್ತದ ಮೇಲಣ ಸರ್ಪ ಸತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಮುಟ್ಟಿ ಬಾಳ್ದ ಮನುಜರುಂಟೆ? ಒತ್ತಿಗೆ ಬಂದ ವ್ಯಾಘ್ರನನಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮನುಜರುಂಟೆ? ತತ್ವವ ಬಲ್ಲ ಶರಣರು ಸತ್ತ ಹಾಗೆ ಇದ್ದರೆ, ಇವರು ಕತ್ತೆಯ ಮನುಜರೆಂದು ಮರ್ತ್ಯದವರು ಒತ್ತಿ ನುಡಿದರೆ ಅವರೆತ್ತ ಬಲ್ಲರೊ? ಅವರ ನುಡಿದವರು ಅತ್ತಲೂ ಅಲ್ಲ, ಇತ್ತಲೂ ಅಲ್ಲ ನೋಡಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೩೪. ಎಡಬಲವೆಂದೇನೊ ನಿಮ್ಮ ಅಡಿಗಳನರಿದವಂಗೆ? ಕಡೆ ನಡುವೆಂದೇನೋ ವ್ಯಡನ ಹಾಡುವಂಗೆ? ಕುಲ ಛಲವೆಂದೇನೊ ಮನದ ಹೊಲೆಯ ಕಳೆದವಂಗೆ? ತಲೆಕಾಲೆಂದೇನೊ ಮಾಯೆಯ ಬಲೆಯ ನುಸುಳಿದವಂಗೆ? ಕಲಿಯುಗದ ಕತ್ತಲೆಯ ದಾಂಟಿದವಂಗೆ, ನಿಮ್ಮ ನೆಲೆಯ ನರಿದ ಶರಣಂಗೆ ಇನ್ನು ಸ್ಥಲನೆಲೆ ಅವುದುಂಟು ಹೇಳಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ?

೩೫. ತಲೆ ಇಲ್ಲದ ಮುಂಡ, ಮೊಲೆ ಇಲ್ಲದಾವು, ಜಲವಿಲ್ಲದ ಕೆರೆ, ನೆಲೆ ಇಲ್ಲದ ನಂಟ, ಕಲಿ ಇಲ್ಲದ ಬಂಟ, ಇವು ಐಯ್ದರ ಕಲೆಯ ನರಿಯದೆ ನುಡಿವ ಮನುಜನೆಂತುಂಟು ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣಾ?

ಶರಣನ ಸಾಮರಸ್ಯ ಭಾವವು.

೩೬. ಅಯ್ಯ ಲಿಂಗವ ಪೂಜಿಸಿಹೆನೆಂದು ಅಂಗದ ಕುರುಹ ಮರೆದೆ. ಜಂಗಮವ ಪೂಜಿಸಿಹೆನೆಂದು ಪ್ರಾಣದ ಕುರುಹ ಮರೆದೆ. ಪ್ರಸಾದವ ಕೊಂಡಿಹೆನೆಂದು ಪರವ ಮರೆದೆ. ಈ ತ್ರಿವಿಧದ ಭೇದವನು ಶೃತಿ ಸ್ಮೃತಿಗಳರಿಯವು. ಹರಿಹರ ಬ್ರಹ್ಮ ದೇವದಾನವ ಮಾನವರು ಅರಿಯರು, ನಮ್ಮ ಶರಣರೆ ಬಲ್ಲರು. ಇವ ಬಲ್ಲ ಶರಣ ಚನ್ನಮಲ್ಲೇಶ್ವರ ಹೋದ ಹಾದಿಯಲ್ಲದೆ, ಎನಗೆ ಬೇರೊಂದು ಹಾದಿ ಇಲ್ಲ

ವಯ್ಯಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ. ಇದಕ್ಕೆ ಮರ್ತ್ಯಲೋಕದ ಮಹಾ ಗಣಂಗಳೇ ಸಾಕ್ಷಿ.

೩೭. ಶರಣನ ಅಂಗವು ಎಂತಿಪ್ಪುದೆಂದರೆ, ವಾರಿಕಲ್ಲು ನೀರೊಳಗೆ ಬಿದ್ದಂತೆ. ಸಾರ ಒಲಿದು, ಶರಧಿಯು ಕೂಡಿದಂತೆ. ಅರಗಿನ ಬೊಂಬೆಗೆ ಉರಿಯು ಸರವ ಮಾಡಿದಂತೆ. ಪರಿಮಳವ ಕೂಡಿದ ವಾಯುವಿನಂತೆ. ಆಡಂಬರವ ಮಾಡಿ ತೋರಿದ ಆಕಾಶದಂತೆ. ಇದೀಗ ಶರಣರಂಗ. ಇದರಂದವ ತಿಳಿದರೆ ಐಕ್ಯ. ಇದರೊಳು ನಿಶ್ಚಿಂತನಾದರೆ ನಿರವಯವು ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೩೮. ಆಕಾಶವನು ಕುತ್ತಿಯು ಹಾಗೆ ಅಟಗೋಲ ಹಂಗುಂಟೆ? ಏಳ ಮನವ ನಿಲಿಸುವರೆ, ಬೇರೊಂದು ಸಾಕಾರ ಉಂಟೆ? ಬೇಕು ಬೇಡೆಂಬವೆರಡಳಿದವಂಗೆ, ಇಹ ಲೋಕದ ಹಂಗುಂಟೆ? ಈ ಜೋಕೆ ನಿಮ್ಮೊಳು ಏಕವಾಗಿಹ ಶರಣಂಗಲ್ಲದೆ, ಲೋಕದ ಮಾನವರಿಗುಂಟೆ? ನಿಮ್ಮ ನೆಲೆಯ ನರಿವುದು ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣಾ.

೩೯. ಎಮ್ಮ ಶರಣರು ಗುರುಸ್ಥಲನಾಸ್ತಿಯಾಯಿತ್ತೆಂಬರು. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದರೆ ತಮ್ಮ ಗುಣ ಅವಗುಣವಿಲ್ಲವಾಗಿ. ಲಿಂಗಸ್ಥಲ ನಾಸ್ತಿಯಾಯಿತ್ತೆಂಬರು. ಅಂಗಗುಣವಳಿಯಿತ್ತಾಗಿ. ಜಂಗಮಸ್ಥಲ ನಾಸ್ತಿಯಾಯಿತ್ತೆಂಬರು. ಅದೇನು ಕಾರಣ? ಭಾವ ಬಯಲಾಯಿತ್ತಾಗಿ. ಪ್ರಸಾದಿಸ್ಥಲ ನಾಸ್ತಿಯಾಯಿತ್ತೆಂಬರು. ಪರವು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿಂದ ಕಾರಣ. ಇಂತೀ ಸರ್ವಾವಧಾನಿಗಳೆಲ್ಲರು ನಮ್ಮ ಶರಣರು. ಇಂತು ಸರ್ವಾಚಾರ ಸಂಪನ್ನರೈಯ್ಯಾ ನಮ್ಮ ಶರಣರು. ಇಂತು ಸರ್ವಾಂಗ ಲಿಂಗಿಗಳೈಯ್ಯಾ ನಮ್ಮ ಶರಣರು. ಇಂತಪ್ಪ ಶರಣ ಸನ್ನಿಹಿತ ಚನ್ನಮಲ್ಲೇಶ್ವರನ ಪಾದವ ನಂಬಿದ ಕಾರಣ ನಾ ಹೋದ ಹಾದಿಯನಾರು ಅರಿಯರೈಯ್ಯಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೪೦. ಯೋಗಾಂಗ ಭೋಗಾಂಗ ತ್ಯಾಗಾಂಗ, ಈ ತ್ರಿವಿಧವನು ಮರೆದು, ಭಕ್ತಿಯೋಗದ ಮೇಲೆ ನಿಂದು, ರಾಜಯೋಗದ ಮೇಲೆ ನಿಂದು, ನಡೆದು ನುಡಿದು ತೋರುವರು ನಮ್ಮ ಶರಣರು. ಗುರುಲಿಂಗ ಜಂಗಮವು ಈ ತ್ರಿವಿಧವನು ಸುಖ ದುಃಖ ಚಿಂತೆ ಸಂತೋಷವೆಂಬುವ ಕಳೆದು, ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸ್ಥಿತಿ ಲಯವೆಂಬುವಂ ಸುಟ್ಟ ದೃಕ್ಕು ದೃಶ್ಯನಿಜ

ವೆಂಬ ತ್ರಿಕರಣವ ಏಕವ ಮಾಡಿ, ಪಿಂಡಾಂಡ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಒಂದೆಂಬು ದನರಿದು, ಸಂದ ಹರಿದು ನಿಂದ ನಿಜಾನಂದದಲ್ಲಿ ಹಿಂದು ಮುಂದೆಂಬು ದನರಿಯದೆ, ನಿಮ್ಮೊಳೊಂದಾದ ಲಿಂಗೈಕ್ಯಂಗೆ ವಂದಿಸಿ ವಂದಿಸಿ ಎನ್ನ ಬಂಧನ ಹರಿದು ನಾನು ಬಟ್ಟ ಬಯಲಾದೆನಯ್ಯಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೪೧. ನುಡಿದರೇನೈಯ್ಯಾ ನಡೆ ಇಲ್ಲದನ್ನಕ್ಕ? ನಡೆದರೇನೈಯ್ಯಾ ನುಡಿ ಇಲ್ಲದನ್ನಕ್ಕ? ಈ ನಡೆನುಡಿಯರಿದು ಏಕವಾಗಿ ತಾವು ಮೃಡ ಸ್ವರೂಪರಾದ ಶರಣರಡಿಗೆರಗಿ ನಾನು ಬದುಕಿದೆನೈಯ್ಯಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೪೨. ಓದಿದರೆನಯ್ಯಾ? ಗಾದೆಯಮಾತಾಯಿತ್ತು. ಹಾಡಿದರೇನಯ್ಯಾ? ಹರಟೆಯ ಕಥೆಯಾಯಿತ್ತು. ನೋಡಿದರೇನೈಯ್ಯಾ? ಭೂತದಂತಾಯಿತ್ತು. ಇದರ ಭೇದಾದಿ ಭೇದವನರಿದು, ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಯ ಮಾಡುವ ಶರಣರ ಪಾದಕ್ಕೆರಗಿ ನಾನು ಬದುಕಿದೆನು ಕಾಣಾ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೪೩. ಹಾವ ಹಿಡಿವುದ ಹಾವಾಡಿಗ ಬಲ್ಲನಲ್ಲದೆ, ಕಡೆಯಲಿದ್ದ ಜಾವಳಿಗನೆತ್ತ ಬಲ್ಲನು? ನೋವು ಬಂದರೆ ವ್ಯಾಧಿಯಲಿ ನರಳುವಾತ ಬಲ್ಲನಲ್ಲದೆ, ಕಡೆಯಲಿಪ್ಪ ದುರುಳನೆತ್ತ ಬಲ್ಲನು? ದೇವ ನಿಮ್ಮ ಶರಣನು ಬರೆದಿಪ್ಪ ಬೇದವ ನೋವುತ್ತ ಬೇವುತ್ತ ಧಾವತಿಗೊಳುತಿಪ್ಪ ಗಾವಿಲ ರೆತ್ತ ಬಲ್ಲರು ಲಿಂಗೈಕ್ಯರನುವ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ?

ತಾಮಸ ಜಂಗಮರು.

೪೪. ಜಗದೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟಿ ಜಗದ ಹಂಗಿಗರಾಗಿ, ನಾವು ಜಂಗಮ ನಾವು ಭಕ್ತರೆಂಬ ನುಡಿಗೆ ನಾಚರು ನೋಡಾ! ಅಪ್ಪುವಿನ ಘಟವ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಅನ್ನಪಾನಂಗಳಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ನಡೆವುತ್ತ, ಹೊನ್ನು, ಹೆಣ್ಣು, ಮಣ್ಣು ನೀವವರ ಬಾಗಿಲ ಕಾಯ್ವ ಅಣ್ಣಗಳ ವೇಷಕ್ಕೆ ಶರ ಣಾರ್ಥಿ. ಅವರ ಆಶಾಪಾಶವ ಕಂಡು, ಹೇಸಿತ್ತೆನ್ನ ಮನವು. ಅದಂತಿ

ರಲಿ, ಆದು ಬ್ರಹ್ಮನ ಹುಟ್ಟು, ವಿಷ್ಣುವಿನ ಸ್ಥಿತಿ, ರುದ್ರನ ಲಯಕೊಳ್ಳಗಾಗಿ ಹೋಯಿತ್ತು. ಅಂತಲ್ಲ ಕೇಳಿರಣ್ಣಾ. ಜಂಗಮವಾದರೆ, ಜಗದೊಳಗೆ ಹುಟ್ಟಿ, ಜಗದ ಹಂಗ ಹರಿದು, ಹೊನ್ನು, ಹೆಣ್ಣು, ಮಣ್ಣು ಕಣ್ಣಲಿ ನೋಡಿ ಕಾಮಿಸದೆ, ಮನದಲ್ಲಿ ನೆನೆಯದೆ, ಮಾಯವನುಣ್ಣದೆ, ಆಶೆಗೊಳಗಾಗದೆ, ವೇಷವ ಹೊರದೆ, ದೇಶದ ಮನುಜರ ಸುತ್ತಿದ ಪಾಶಕ್ಕೆ ಹೊರಗಾಗಿ ಸುಳಿವ ಜಂಗಮವ ಈಶನೆಂಬೆ ಕಾಂಬೆ. ಆ ಜಂಗಮಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ, ಪ್ರಾಣ, ಅಭಿಮಾನವನೊಪ್ಪಿಸಿ ತಪ್ಪದೆ ಒಡೆಯನೆಂದರಿದು, ಮಾಡುವ ಭಕ್ತನ ಎಂತಿಪ್ಪನೆಂದು ಕಾಂಬೆ. ಇದನೆಂತಾದರೂ ಒಪ್ಪುಗೊಳ್ಳ ಎನ್ನ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗನ ಬಸವಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಶರಣಗಣಂಗಳು.

೪೬ ವೇಷವ ಹೊತ್ತು, ಆಶೆ ರೋಷವ ಬಿಡದೆ, ದೇಶವ ತಿರುಗಿ, ಹೊರವೇಷದ ವಿಭೂತಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿ ಕಾವಿ ಕಾಷಾಯಾಂಬರವ ಧರಿಸಿ, ಫಲವೇನು? ಕಾಮ ಕೆಡದು, ಕ್ರೋಧ ಬಿಡದು, ಲೋಭ ಹಿಂಗದು, ಮೋಹ ನಿಲ್ಲದು, ಮದ ಹೆರೆಸಾರದು, ಮತ್ಸರ ಬೆಂದು ಹೋಗದು. ಇವೆಲ್ಲ ಸಹಿತ ಜಂಗಮಭಕ್ತರೆಂದು ಸುಳಿವವರ ಕಂಡು ನಾಚಿತ್ತು ಎನ್ನ ಮನ. ಭಕ್ತಜಂಗಮದ ಘನವನೇನೆಂದು ಉಪಮಿಸುವೆ? ರೂಪಿನ ಹಾಗೆ, ನೆಳಲಿನ ಹಾಗೆ, ದೇಹದ ಹಾಗೆ, ಪ್ರಾಣದ ಹಾಗೆ, ಭಾವದ ಹಾಗೆ, ನಿರ್ಭಾವದ ಹಾಗೆ, ಉರಿಯ ಹಾಗೆ, ಕರ್ಪೂರದ ಹಾಗೆ, ಆವಿಯ ಹಾಗೆ, ನೀರ ಹಾಗೆ, ಎರಡೊಂದಾದರೆ ತೆರಹಿಲ್ಲ ಆ ನಿಲುವಿಂಗೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎನುತಿರ್ದೆ ಕಾಣಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೪೭. ಜಂಗಮ ಜಂಗಮವೆಂದು ನುಡಿದು, ಜಗದ ಹಂಗಿಗರಾಗಿ ಇರಲಾಗದು. ಜಗದ ಕರ್ತನ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಜಂಗುಳಿಗಳ ಬಾಗಿಲ ಕಾಯಲಾಗದು. ಜಂಗಮದ ಸುಳುಹು ಎಂತಿರಬೇಕೆಂದರೆ, ತನ್ನ ನಂಬಿದ ಸಜ್ಜನರ ಸದ್ಭಕ್ತರಲ್ಲಿಗೆ ಲಿಂಗವಾಗಿ ಗಮಿಸಿ, ತಾ ಕಂಡ ಲಿಂಗಾಂಗವನು ತಲ್ಲಯೀ ನಿಕ್ಷೇಪಿಸಿ, ತಾ ನಿರ್ಗಮನಿಯಾಗಿ ಸುಳಿಯಬಲ್ಲರೆ, ಜಂಗಮಲಿಂಗವದು. ಇಂತಲ್ಲದೆ ಕಂಡವರ ಕಾಡಿ ಬೇಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಕೊಂಡಾಡಿ ಕೊಡದಿದ್ದಡೆ ಜರಿದ್ದು ಹಾಗು ಸ್ಥಿರ ಕ್ರೋಧಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿ, ನೋವುತ್ತ ಬೇವುತ್ತ ಧಾವುತಿಗೊಂಬ ಗಾವಿಲರ ತ್ತಂ ಜಂಗಮವೆಂಬೆ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೪೭. ನಾವು ಜಂಗಮವೆಂಬರು. ತಾವು ಭಕ್ತರೆಂಬರು. ಭಕ್ತ ಜಂಗಮದ ನಿಲುಕಡೆ ಎಂತಿರಬೇಕೆಂದರೆ, ಮೂರು ಹಿಡಿದು ಮೂರ ನರಿದಡೆ ಭಕ್ತನೆಂಬೆ. ಮೂರ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಮೂರ ಕಂಡರೆ, ಜಂಗಮವೆಂಬೆ. ಈ ಉಭಯವು ಒಂದಾದ ಭೇದವೆಂತೆಂದರೆ, ಭಕ್ತನ ನಡೆ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಕವಲು ದೋರುತಿರ್ದಡೆ, ಹೀಗಲ್ಲವೆಂದು ಆ ಸ್ಥಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ನಿಲುಕಡೆಯ ತೋರಿ ಕೊಟ್ಟು, ಆತನಲ್ಲಿದ್ದ ಕರ್ಮವು ತನ್ನ ಮುಟ್ಟದಂತೆ, ಅವನ ತಟ್ಟದಂತೆ, ಈ ಉಭಯಕ್ಕೊಡೆಯನಾಗಿ ನಿಂದರೆ, ಜಂಗಮ ಲಿಂಗವೆಂಬೆ. ಆದೆ ಅಯ್ಯಾ ಎಂದರೆ ಕೈಕೊಂಡು, ಮನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚವಿಲ್ಲದೆ ಆ ಜಂಗಮಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದರೆ ಭಕ್ತನೆಂಬೆ. ಇಂತಾದರೆ ಆ ಭಕ್ತ ಜಂಗಮಕ್ಕೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎಂಬೆ. ಇಂತಲ್ಲದೆ ಇದ್ದವರ ಎನ್ನತ್ತ ತೋರದಿರಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೪೮. ಪುರಾತರು ಪುರಾತರು ಎಂದು, ಪುರಾಣದೊಳಗಣ ಕಥೆಯನೆ ಕಲಿತುಕೊಂಡು, ಪುರದ ಬೀದಿಯೊಳಗೆ ಹರದರಂತೆ ಮಾತಿನ ಹಸಾರವನಿಕ್ಕಿ ಮಾರುವ ಅಣ್ಣಗಳಿರಾ, ನೀವು ಕೇಳಿರೋ. ಅಂದು ಹೋದವರ ಸುದ್ದಿಯ ನುಡಿದರೆ ಇಂದು ಬಂದರೋ ನಿಮಗೆ ಇಂದು ಬಂದವರ ನರಿಯದನ್ನಕ್ಕ ಅಂದು ಹೋದವರು ಇಂದು ಬಂದವರು ಒಂದೇ ಎಂದರಿದ ಭಕ್ತರ ಆಚರಣೆಯ ತೋರಿ ಬದುಕಿಸಯ್ಯಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೪೯. ಅಂತರಂಗದಲ್ಲಿ ಆಸೆ, ಬಹಿರಂಗದಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಧ, ಭಾವಕ್ಕೆ ವೇಷ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ರೋಷ, ಕಾಮಕ್ಕೆ ಮದ, ಇಂತಿವನಿಂಬಿಟ್ಟು ಕೊಂಡು ನಾವು ಜಂಗಮವೆಂದು ಸುಳಿದರೆ, ಹ್ಯೇಯವಿಲ್ಲದ ಭಕ್ತರು ವೇಷವ ಕಂಡು ಪೂಜೆಯ ಮಾಡಿದರೆ, ಅಶನಕ್ಕೆ ಅನ್ನವನಿಕ್ಕಿದರೆ, ಶೀತಕ್ಕೆ ರಗಟೆಯ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅವರಿಗದು ಸಹಜ. ನಿಮ್ಮ ನೀವು ನೋಡಲಿಲ್ಲವೆ? ನಾವು ದೇವರಾದೆವೆಂದು ವಿಚಾರಿಸಿ ನೋಡಿ ಉಭಯವ ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಂದು ಅಭವನೆಂಬ ಹೆಸರಿಗೆ ಸಂದವರಿಗೆ ಸುಲಭದಿಂದ ಜಗವೆಲ್ಲವು ನಮೋ ನಮೋ ಎಂಬುದು. ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ ಈ ಉಭಯದ ಭೇದವ ನೀವೆ ಬಲ್ಲಿರಿ.

೫೦. ನುಡಿದ ನುಡಿಗೆ ನಡೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮೃಡನ ಶರಣರು ಕೆಡೆನುಡಿದಲ್ಲದೆ ಮಾಣರು. ಎಮ್ಮ ಶರಣರು ಮತ್ತೆ ಹೊಡೆಗೆಡೆದು ಎನ್ನ

ನುಡಿದು, ಹೊಡೆದು, ರಕ್ಷಿಸಿದಿರಲ್ಲ. ಎನ್ನ ಒಡೆಯರು ನೀವಹುದೆಂದು ಬಿಡದೆ ಅವರ ಬೇಡಿಕೊಂಬೆ. ಇದೀಗ ನಮ್ಮ ಶರಣರ ನಡೆನುಡಿ. ಅದಂತಿರಲಿ. ಅದಕೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎಂಬೆ. ಈ ಪೊಡವಿಯೊಳು ಹುಟ್ಟಿದ ಮನುಜರೆಲ್ಲರು ಒಡೆಯರೆಂದು ಪೂಜೆಯ ಮಾಡಿ, ತುಡುಗುಣಿ ನಾಯಿಯಂತೆ ಒಕ್ಕುದ ಮಿಕ್ಕುದ ನೆಕ್ಕಿ, ತಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಗೆ ನುಡಿದರೆ ಒಳ್ಳಿದನೆಂಬರು. ಸತ್ಯವ ನುಡಿದರೆ, ಸಾಯುಲವನೆಲ್ಲಿಯ ಶರಣ? ಇವನೆಲ್ಲಿಯ ಜಂಗಮ? ಇವರ ಕೂಡಿದ ಮನೆ ಹಾಳೆಂದು, ಕಂಡ ಕಂಡವರ ಕೂಡ ಹೇಳಿಯಾಡುವ, ಈ ಕಾಳು ಮನುಜರನು, ಲಿಂಗ ಜಂಗಮವೆಂದು ನುಡಿದು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ, ತನ್ನ ತನ್ನ ಪದಾರ್ಥವ ಹಿಡಿದರೆ, ಒಡೆಯನೇ ಬದುಕಿದೆ, ತಾಹಿ ಎಂಬ ವ್ಯಾಢ ಶರಣರನು ಈ ಅಡದು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿರುವ, ಹಡಿಕಿ ಮನುಜರನು ಸರಿಗಂಡಡೆ, ನಾಯಕ ನರಕದಲ್ಲಿಕ್ಕುವ ನಮ್ಮ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೫೭. ಅಯ್ಯಾ ನಿಮ್ಮ ಶರಣರು ವೇಷವ ತೋರಿ ಗ್ರಾಸವ ಬೇಡುವರಲ್ಲ. ದೇಶವ ತಿರುಗಿ ಕಲಿತ ಮಾತ ನುಡಿವರಲ್ಲ. ಲೇಸಾಗಿ ನುಡಿವರು. ಆಶೆ ಇಲ್ಲದೆ ನಡೆವರು. ರೋಷವಿಲ್ಲದೆ ನುಡಿವರು. ಹರುಷವಿಲ್ಲದೆ ಕೇಳುವರು. ವಿರಸವಿಲ್ಲದೆ ಮುಟ್ಟುವರು. ಸರಸವಿದ್ದಲ್ಲಿಯೇ ವಾಸಿಸುವರು. ಇಂತಪ್ಪ ಬೆರಸ ಬೇರಿಲ್ಲದ ನಿಜೈಕ್ಯಂಗೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎಂಬೆ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ. ಇಂತಪ್ಪ ಶರಣರ ನೆಲೆಯ ನಾನೆತ್ತ ಬಲ್ಲೆನಯ್ಯಾ?

೫೮. ಅಯ್ಯಾ ಧರೆಯ ಮೇಲೆ ಹುಟ್ಟಿದವರೆಲ್ಲ ವಾಕ್ಯಜಾಲವ ಕಲಿತುಕೊಂಡು, ಅನುಭಾವವ ಬಲ್ಲೆನೆಂದು ನುಡಿವರು. ಅನುಭಾವವೆಂತಿಪ್ಪುದೆಂದರಿಯರು. ತೂರ್ಯಾ ತೂರ್ಯ ನುಡಿಯ ಪರಾತ್ಪರದ ನುಡಿ ಎಂದು ಹಿರಿಶರಣರ ವಾಕ್ಯವ ಕಲಿತುಕೊಂಡು ನುಡಿದಾಡುವರು. ತೂರ್ಯಾತೂರ್ಯವೆಂಬುದು ನಾಮರೂಪಿಗುಂಟೆ? ಪರಾತ್ಪರವೆಂಬ ವಾಕ್ಯ ಮನಸಿಂಗುಂಟೆ? ಹೆಸರಿಗೆ ಬಾರದ ಘನವೆಂದು ನೀವೆ ಹೇಳುತಿರ್ದು ಮತ್ತೆ ಹೆಸರಿಗೆ ತಂದು ನುಡಿದಾಡುವರು. ಇದು ಹುಸಿಯೋ ದಿಟವೋ? ಇದು ಹಸುಮಕ್ಕಳಾಟ. ಸಸಿನೆ ನೆನೆದು ಬದುಕಿದೆ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೫೩. ಸುಖಾನುಭಾವ ಲಿಂಗಾನುಭಾವವೆಂದು ನುಡಿದಾಡುತಿಪ್ಪಿರಿ. ಲಿಂಗದ ನೆಲೆಯನಾರು ಬಲ್ಲರು? ಆರು ಲಿಂಗ ಮೂರುಲಿಂಗ ಮೂವತ್ತಾರು ಲಿಂಗ, ಬೇರೆಇನ್ನೂರ ಹದಿನಾರು ಲಿಂಗವೆಂದು ಎಮ್ಮ ಶರಣರು ಸಾಂಹೋದ ವಾಕ್ಯವನೆ ಮಾಡುತಿಪ್ಪರಲ್ಲದೆ, ಬೇರೆ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಮಹಾಘನಲಿಂಗವನಾರು ಅರಿಯರು ನಿಮ್ಮ ಶರಣರಲ್ಲದೆ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೫೪. ಓದಲೇಕೊ ಲಿಂಗದ ಭೇದಾದಿ ಭೇದವನರಿದವಂಗೆ? ಹಾಡಲೇಕೊ ಹರನ ಕಂಡಾತಂಗೆ? ಬೇಡಿ ಕಾಡಲೇಕೊ ನೋಡುವಕಂಗಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾದವಂಗೆ? ನೀಡಿ ಮಾಡಲೇಕೊ ಉಡುವಾತನು ಉಂಬಾತನು ಏಕವಾದ ಮೇಲೆ? ಮುಂದು ನೋಡುವರಾರುಂಟು ಹೇಳಾ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ?

೫೫. ಹೆಸರಿಗೆ ಬಾರದ ಘನವ ಹೆಸರಿಗೆ ತಂದು, ನುಡಿದಾಡುವ ಕಿಸುವಾಯರ ಮಾತ ಕೇಳಲಾಗದು. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಈ ಪಶುಗಳೇನು ಬಲ್ಲರು? ಬಸವನೆಂತಿಪ್ಪನೆಂಬುದ ವಸುಧೆಯ ಮನುಜರೆತ್ತಬಲ್ಲರು? ಇದು ಹುಸಿ ಹುಸಿ. ನಿಮ್ಮಾಣೆ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಮಥರಾಣೆ. ಆ ಬಸವನ ನೆಲೆಯ ಬಸವಾದಿ ಪ್ರಮಥರೆ ಬಲ್ಲರಲ್ಲದೆ ಈ ಹುಸಿಮಾಯೆಗೊಳಗಾದ ಸೂತಕರೆತ್ತಬಲ್ಲರು ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಸುದ್ದಿಯ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ?

೫೬. ರಾಗವ ಹಾಡಿದವರೆಲ್ಲರು ರೋಗ ರುಜಿನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಸತ್ತುಹೋದರು. ರಚನೆ ಮಾಡಿದವರೆಲ್ಲ ಸುಚಿತ್ತ ಕೆಟ್ಟು ನಿಂದೆಕುಂದೆಗೊಳಗಾಗಿ ಸತ್ತುಹೋದರು. ರಾಗ ರಚನೆಯ ಬಿಟ್ಟು, ಮೂಗ ಮುಗ್ಧರಾಗಿಪ್ಪವರ ನಾನಾರನು ಕಾಣೆ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೫೭. ಹಲವಂದ ಚಂದದಲ್ಲಿ ಹಾಡಿದರೇನೈಯ್ಯ ಲಿಂಗದ ನೆಲೆಯನರಿಯದನ್ನಕ್ಕ? ಕಲಿಯಾಗಿ ವೈರಾಗ್ಯ ತಲೆಗೇರಿ ಹರಿದಾಡಿದರೇನೈಯ್ಯ? ಮಾಯೆಯ ಬಲೆಯ ನುಸುಳಿಸಿದಲ್ಲದೆ ನಿಮ್ಮ ನೆಲೆಯ ಕಾಣಬಾರದು ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೫೮. ಶ್ರೀ ಜಂಗಮಲಿಂಗ ಎಂತಿಹನೆಂದಡೆ, ಇಂತೀ ಅಜಾಂಡ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವು ತನ್ನ ಕುಕ್ಷಿಯೊಳು ನಿಕ್ಷೇಪವಾಗಿ, ತಾ ನಿರ್ಗಮನಿಯಾಗಿ ಲಿಂಗರೂಪಾಗಿ ಸುಳಿಯಬಲ್ಲರೆ, ಜಂಗಮ ಲಿಂಗವೆಂಬೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಮೋ

ನಮೋ. ಆ ನಿಲವಿಂಗೆ ಭವವಿಲ್ಲ ಬಂಧನವಿಲ್ಲ. ಇಂತಲ್ಲದೆ ವೇಷವ ಹೊತ್ತು ಹೊರವೇಷದ ವಿಭೂತಿ ರುದ್ರಾಕ್ಷಿಯ ತೊಟ್ಟು, ಕಾಸುವಿಗೆ ಕೈಯ್ಯಾಂತು ವೇಶಿದಾಶಿಯರ ಬಾಗಿಲ ಕಾಯ್ದು, ಲೋಕದೊಳಗೆ ಗಾಸಿಯಾಗಿ ಜಂಗಮವೇಷಕ್ಕೆಲ್ಲ ಭಂಗವ ಹೊರಿಸಿ, ಕಣ್ಣುಗಾಣದೆ ಜಾರಿಬಿದ್ದು, ದೂರಿಂಗೆ ಒಂದು, ಈ ಮೂರರಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ, ಪಾರಾಗಿ ಹೋಗುವರ ವೇಷಕ್ಕೆ ಶರಣಾರ್ಥಿ. ಅವರು ಸುತ್ತಿರ್ದ ಪಾಶವ ಕಂಡು ಹೇಸಿತ್ತೆನ್ನ ಮನ. ನಿಮ್ಮಾಣೆ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣಾ.

೫೯. ಹುಸಿಯ ಹಟ್ಟಿಯಲಿಪ್ಪ ಸೊನಗ ಹಾಕಿದ ಹಿಟ್ಟಿಗೆ ಬೊಗಳುವಂತೆ, ಆರಾದರು ಕೊಟ್ಟುದೊಂದು ಮಾಟುಹಾಸಿಗೆ, ಅವರಿಚ್ಛೆಗೆ ಬೊಗಳುವ ಖೊಟ್ಟಿಗಳ ಮಾತ ಕೇಳಲಾಗದು. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಮುಟ್ಟೆ ಅವರ ಸಂಗವ ಮಾಡುವ ಮನುಜಗೆ, ಕರ್ಮ ಕಟ್ಟಿಹುದಲ್ಲದೆ ಮಾಣದು ನೋಡಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೬೦. ಮರ್ತ್ಯಲೋಕದ ಮಹಾ ಗಣಂಗಳು ನೀವು ಕೇಳಿರೈಯ್ಯಾ. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ಗುರುವೆನ್ನದು, ಲಿಂಗವೆನ್ನದು, ಜಂಗಮವೆನ್ನದು, ಪ್ರಸಾದವೆನ್ನದು, ಈ ಚತುರ್ವಿಧವು ಎನ್ನದಾದ ಕಾರಣದಿಂದ ಇದರ ಹಾನಿವೃದ್ಧಿ ಎನ್ನದಾದ ಕಾರಣದಿಂದ, ಕಂಡುದ ನುಡಿವೆನಲ್ಲದೆ, ಜಗದಂತೆ ಮಿಥ್ಯಾಳಾಪವಾಗಿ ನುಡಿವನಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಸತ್ತುಗಿತ್ತು ಹುಟ್ಟುವನಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಹೊತ್ತುದ ಹುಸಿಮಾಡಿ, ಮತ್ತೊಂದು ದಿಟ ಮಾಡುವನಲ್ಲ. ಅದನೇನು ಕಂಡವರು ಕಂಡಂತೆ ನುಡಿವರು, ಉಂಡವರು ಉಂಡಂತೆ ತೇಗುವರು, ಎಂಬುದ ನೀವು ಅರಿದುಕೊಳ್ಳಿ. ಪಂಚಾಚಾರಕ್ಕೊಳಗಾದ ಶಿವಭಕ್ತರು ಎಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಿಂಚುಮುಂಚು ನೋಡಬೇಡ. ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಸಂಚನೆಯ ಹರಿದುಕೊಂಡು, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರ್ದ ಭವಿಗಳನೆ ಭಕ್ತರ ಮಾಡಿ ವಿವರಿಸಿ ನೋಡಲಾಗಿ, ನಾ ನೀನೆಂಬುವದಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆ ಉಭಯದ ಗೊತ್ತ ಮೆಟ್ಟಲಾಗಿ, ಭಕ್ತಜಂಗಮ ಒಂದೆ ಅಂಗ. ಅದಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಿಂತ ನಿಜೈಕ್ಯವು. ಆ ನಿಲುವಿಂಗೆ ನಮೋನಮೋ ಎನುತಿರ್ದ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಸಂಗನಬಸವಣ್ಣಾ.

೬೧. ಹಂಚುಕಂಥೆ, ಅತೀತ, ವಿರಕ್ತರು, ಸ್ಥಲದವರು, ಎಂದು ನುಡಿದಾಡುವರು. ಜಂಗಮ ಒಂದೆ, ಲಿಂಗ ಒಂದೆ, ಗುರು ಒಂದೆ. ಎನ್ನ

ಪರಮಾರಾಧ್ಯರು ಬಸವಣ್ಣಾ ತನ್ನ ಲೀಲೆಯಿಂದ ಒಂದ ಮೂರು ಮಾಡಿ ತೋರಿದ, ಮೂರನೊಂದು ಮಾಡಿತೋರಿದ. ಆ ಒಂದು ನಾಮರೂಪಿಗಿಲ್ಲ. ಇದರಂದವ ಬಲ್ಲ ಶರಣರು ತಿಳಿದು ನೋಡಿ. ಇದನರಿಯದೆ ಸ್ಥಲನೆಲೆಯುಂಟೆಂದು, ಹೊಲಬುಗಾಣದೆ ಹೋರಾಡಿ, ಭವಭಾರಿಗಳಾಗಬೇಡಾ! ಭವ ವಿರಹಿತ ನಮ್ಮ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಂಗೆ. ಬಯಕೆ ಸವೆದು ಭಾವ ಬಯಲಾಗಿ ನಮೋನಮೋ ಎಂದು ಬದುಕಿದೆ. ನೀವು ಬದುಕಿರೋ.

೬೨. ಗುರು ಗುರು ಎಂದು ನುಡಿದಾಡುತಿಪ್ಪರು. ಆ ಗುರು ನೆಲೆ ಎಂತಿಪ್ಪುದೆಂದರಿಯರು. ಆ ಗುರು ನೆಲೆ ಎಂತೆಂದರೆ, ಪರಮ ಸುಖ ಪರಿಣಾಮ ತಲೆಗೇರಿ ನೆಲೆಗೊಂಬುದೆ ಗುರು ನೆಲೆ. ಪರ ಸಮಾಧಿಯೊಳಗೆ ಚರಿಸುವ ಗುರು ಲಿಂಗ ಜಂಗಮ ಪಾದೋದಕ ಪ್ರಸಾದವನರಿದಿಪ್ಪುದೆ ಗುರು ನೆಲೆ. ಇದನರಿಯದೆ ಮನಕೆ ಬಂದಂತೆ ಕಾಯವೇ ಗುರು ಪ್ರಾಣವೇ ಲಿಂಗ ಭಾವವೇ ಜಂಗಮವೆಂದು ನುಡಿದಾಡುವ ಗಾವಿಲರ ಮಾತ ಕೇಳಲಾಗದು ಎಂದಾತ ನಮ್ಮ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

ಐಕ್ಯಸ್ಥಲ.

೧. ಈ ಮಹಾಘನ ನೆಲೆಗೊಂಡಿಪ್ಪ ಶರಣನ ನೆಲೆ ಎಂತಿಪ್ಪುದೆಂದಡೆ, ಪೃಥ್ವಿ ಪೃಥ್ವಿಯನೆ ಕೂಡಿ, ಅಪ್ಪು ಅಪ್ಪುವನೆ ಕೂಡಿ, ಅಗ್ನಿ ಅಗ್ನಿಯನೆ ಕೂಡಿ, ವಾಯು ವಾಯುವನೆ ಕೂಡಿ, ಆಕಾಶ ಆಕಾಶವನೆ ಕೂಡಿ, ಪಂಚತತ್ವವೆಲ್ಲ ಹಂಚು ಹುಗಿಯಾಗಿ, ಹಿಂಚು ಮುಂಚು ಮಾಡುವ ಮನದ ಸಂಚಲವಡಗಿ, ಕರ್ಮದ ಗೊಂಚಲ ನಿಂದ ನಿಶ್ಚಿಂತ ನಿಜೈಕ್ಯಂಗೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎನುತಿರ್ದೆ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೨. ಬಟ್ಟಬಯಲ ತುಟ್ಟತುದಿಯ ನಟ್ಟನಡುವಣ, ಕಟ್ಟಕಡೆಯ ಮೆಟ್ಟಿ ನೋಡಿ ಉಟ್ಟುದನಳಿದು ಬಟ್ಟಬತ್ತಲೆಯಾದೆ. ಇನ್ನು ಬಿಟ್ಟುದ ಹಿಡಿಯಬಾರದು. ಹಿಡಿದುದ ಬಿಡಬಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಡೆಯನಾವನೆಂದು ನೋಡಲಾಗಿ ನೋಡಿಹೆನೆಂದರೆ ನೋಟಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಕೂಡಿಹೆನೆಂದರೆ ಕೂಟಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಹಿಡಿದಿಹೆನೆಂದರೆ ಹಿಡಿಹಗಿಲ್ಲ. ಪೂಜಿಸಿಹೆನೆಂದರೆ ಪೂಜೆಗಿಲ್ಲ. ಇದನೆಲ್ಲಗೆ ಓಜೆಯಿಂದ ನೋಡಲಾಗಿ, ನೋಡುವ ನೋಟವು ತಾನೆ, ಕೂಡುವ ಕೂಟವು ತಾನೆ, ಹಿಡಿವುದು ಆ ಹಿಡಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಬುದು ತಾನೆ, ಪೂಜಿಸುವುದು ಪೂಜೆಗೊಂಬುದು ತಾನೆ. ನಾನಿದರ ಭೇದವನರಿದು ಆದಿ ಅನಾದಿಯನು ಏಕವ ಮಾಡಿ ನಾನಲ್ಲೇ ಐಕ್ಯನಾದೆನಯ್ಯಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೩. ಅಯ್ಯ ಎನಗೆ ಬಸವ ಪ್ರಿಯನೆಂದರು ನೀನೆ, ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣನೆಂದರೂ ನೀನೆ, ಗುರುವೆಂದರೂ ನೀನೆ ಲಿಂಗವೆಂದರೂ ನೀನೆ, ಜಂಗಮವೆಂದರೂ ನೀನೆ, ಪ್ರಸಾದವೆಂದರೂ ನೀನೆ. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದರೆ, ನೀ ಮಾಡಲಾಗಿ ಅವೆಲ್ಲವು ನಾಮರೂಪಿಗೆ ಬಂದವು. ಅದು ಕಾರಣ ನಾನೆಂದರೆ ಅಂಗ, ನೀನೆಂದರೆ ಪ್ರಾಣ. ಈ ಉಭಯವನು ನೀವೆ ಅರುಹಿದಿರಾಗಿ, ಇನ್ನು ಭಿನ್ನವಿಟ್ಟು ನೋಡಿದೆನಾದರೆ, ಚನ್ನಮಲ್ಲೇಶ್ವರ ನೀವೆ ಬಲ್ಲಿರಿ. ಎಮ್ಮ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣನಲ್ಲಿ ಏಕವಾದ ಕಾರಣ ಎನಗೆ ಭವವಿಲ್ಲ ಬಂಧನವಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ನೀನೇ ಸಾಕ್ಷಿ.

ಕ್ರಮಾಂಕ

೪. ವೇದ ಪುರಾಣಾಗಮಶಾಸ್ತ್ರ ನಾದದ ಸೊಮ್ಮೆಂಬರಿ. ಆ ನಾದದಿಂದ ಆಕಾಶ ಪುಟ್ಟಿತ್ತು. ಆಕಾಶದಿಂದ ವಾಯು ಪುಟ್ಟಿತ್ತು. ವಾಯುವಿನಿಂದ ಅಗ್ನಿ ಪುಟ್ಟಿತ್ತು. ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ಅಪ್ಪು ಪುಟ್ಟಿತ್ತು. ಅಪ್ಪುವಿನಿಂದ ಪೃಥ್ವಿ ಪುಟ್ಟಿತ್ತು. ಪೃಥ್ವಿಯಿಂದ ಇರುವೆ ಕಡೆಯಾಗಿ ಎಂಬತ್ತು ನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷ ಜೀವಂಗಳು ಪುಟ್ಟಿದವು. ಅದೇನು ಕಾರಣವೆಂದಡೆ, ರಸಗಂಧದಿಂದ ರೂಪಾದವು. ಅಗ್ನಿ ಕಳೆಯಾಯಿತ್ತು. ವಾಯು ಚೈತನ್ಯವಾಯಿತ್ತು. ಆಕಾಶ ನಾದವಾಯಿತ್ತು. ಇಂತಿವರೊಳಗೆ ನಮ್ಮ ದೇವ ಇವರೊಂದರಂತೆಯು ಅಲ್ಲ. ಪಂಚತತ್ವವನಿಳುಹಿ, ಆತ್ಮ ತತ್ವ ಅನಾತ್ಮನೊಳುಕೂಡಿ, ಅನಾಮಯ ಲಿಂಗ ಕಾಣಬಹುದು. ಅನಾಮಯ ಲಿಂಗವ ಕಂಡ ಬಳಿಕ ಅದೇ ಲಿಂಗೈಕ್ಯವು. ಇದು ತಪ್ಪದು ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೫. ಘನವೆಂದರೆ ತನುವಿನೊಳಗಾಯಿತ್ತು. ತನುವೆಂದರೆ ಮನದೊಳಗಾಯಿತ್ತು. ಮನವೆಂದರೆ ಮಾಯೆಯೊಳಗಾಯಿತ್ತು. ಮಾಯೆಯೆಂದರೆ ಭಾವದೊಳಗಾಯಿತ್ತು. ಭಾವವೆಂದಡೆ ನಿಭ್ರಾವವಾಯಿತ್ತು. ನಿಭ್ರಾವವೆಂದರೆ ಭಕ್ತನಾಯಿತ್ತು. ಭಕ್ತನೆಂದರೆ ವಿರಕ್ತನಾದ. ವಿರಕ್ತನೆಂದರೆ ಭಕ್ತನಾದ. ಗುರುವೆಂದರೆ ಶಿಷ್ಯನಾದ. ಶಿಷ್ಯನೆಂದರೆ ಗುರುವಾದ. ಇಂತಿದೀಗ ಐಕ್ಯಸ್ಥಲವು ಇದನರಿಯದೆ ತಮ್ಮ ಪುದಿದ ಸಂಸಾರಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ತುದಿ ಮೊದಲು ಗಾಣದೆ, ಸದಮದವಹ ಸಂಸಾರ ವಿಷಯದೊಳಗೆ ಮುಳುಗಿದವರೆತ್ತ ಬಲ್ಲರೊ, ನಿಮ್ಮ ಶರಣರ ಸುದ್ದಿಯ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ?

೬. ಮುಟ್ಟಿಯೂ ಮುಟ್ಟಬಾರದ ಠಾವಿನಲ್ಲಿ, ಹುಟ್ಟಿಯೂ ಹುಟ್ಟದದೊಂದು ಶಿಶುವಾಯಿತ್ತು. ಅವ ದಿಟ್ಟನಲ್ಲ. ಧೀರ ವೀರ ಕೊಟ್ಟದವನಲ್ಲ. ಕೊಟ್ಟುದ ಬೇಡ. ಅವನ ಮುಟ್ಟಿ ಒಡನೆರೆದವರು ನಿತ್ಯ ನಿತ್ಯ ಲಿಂಗೈಕ್ಯರು ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೭. ಊರಿಯೊಳಗೆ ಉರಿ ಹುಟ್ಟಿ ಶರಧಿಯಾಪೋಷಣವಾಯಿತ್ತು. ಧರೆ ನಿಬ್ಬೆರಗಾಯಿತ್ತು. ಶರಧಿ ಬತ್ತಿತ್ತು. ಉರಿ ನಿಂದಿತ್ತು. ವಾಯು ನಾಶವಾಯಿತ್ತು. ಆಕಾಶ ಬಯಲಾಯಿತ್ತು. ಇದು ಕಾರಣ, ಆತ್ಮ ಕರ್ಪುರದ ಗಿರಿಯಂತೆ ನಿಂದಿತ್ತು. ಆತ್ಮ ಪರಂಜ್ಯೋತಿಯಂತೆ ಪ್ರಜ್ವಲಿಸಿತ್ತು.

ಇದರ ಭೇದವನರಿದು ಮೂರು ಮುಟ್ಟಿದೆ, ಆರು ತಟ್ಟಿದೆ, ಬೇರೆ ಒಂದರ ಮೇಲೆ ನಿಂದು, ಸಂದಿಗೊಂದಿಯನೆಲ್ಲವ ಶೋಧಿಸಿ, ಬೆಂದ ನುಲಿಯ ಹಾಗೆ ಅಂದವಾಗಿಪ್ಪುದನೊಂದು ನೋಡುವರೆ ಸೇವೆಗೆ ಬಾರದು. ಇದ ರಂದವ ಲಿಂಗೈಕ್ಯರೇ ಬಲ್ಲರಲ್ಲದೆ ಸಂದೇಹ ಭ್ರಮೆಯೊಳು ಸಿಕ್ಕಿ ನೊಂದು ಬೆಂದು ಸಾವ ಹಂದಿಗಳೆತ್ತ ಬಲ್ಲರು, ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ?

೮. ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಬಯಲ ಪಸರಿಸಿ ಹಿಡಿವರೆ ಬಯಲಾವು ದುಂಟು ಹೇಳಿರಣ್ಣಾ? ಕಂಗಳ ಮುಂದಣ ಕತ್ತಲೆ ಹರಿವುದಕ್ಕೆ ಜ್ಯೋತಿ ಆವುದುಂಟು ಹೇಳಿರಣ್ಣಾ? ಇಂಗಿತವನರಿದ ಬಳಿಕ ತ್ರಿವಿಧಕ್ಕೆ ತ್ರಿವಿಧ ವನಿತ್ತು ತ್ರಿವಿಧವನರಿದು, ತ್ರಿವಿಧವ ಮರೆದು ಕಲಿಯುಗದ ಕತ್ತಲೆಯ ದಾಂಟಿ, ತನ್ನ ಭವವ ದಾಂಟಿದವಂಗೆ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡದ ಬಯಲು ಕೈವ ಶವಾಯಿತ್ತು. ಕಂಗಳ ಮುಂದಣ ಕತ್ತಲೆ ಹರಿದು ಹೋಯಿತ್ತು. ನಿಮ್ಮ ಸಂಗ ಸುಖದೊಳಗಿಪ್ಪ ಲಿಂಗೈಕ್ಯಂಗೆ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೯. ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರ್ದು, ಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ನೋಡಿ, ಮೌನ ಮುಗ್ಧವ ಮಾಡಿ, ಸ್ವಾನುಭಾವದಿಂದರಿದು, ಮತ್ತೇನೇನು ಹೊದ್ದಲೀ ಯ್ಯದೆ ತಾನು ತಾನಾಗಿ ಜ್ಞಾನಕ್ಕತೀತನಾಗಿ ಧ್ಯಾನ ಧಾರಣ ಸಮಾ ಧಿಯ ಮೆಟ್ಟಿ ನಿಂದ ನಿಜಲಿಂಗೈಕ್ಯಂಗೆ ನಮೋ ನಮೋ ಎಂಬೆ. ಇಂದೆನ್ನ ಭವ ನಷ್ಟವಾಗಿ ಹೋದವು. ಕಾಣಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

ನಿರವಯ.

೧. ಈ ಬಚ್ಚ ಬರಿಯ ಬಯಲ ಕಂಡಿಹೆನೆಂದರೆ, ಕಾಣಬಾರದು. ಕೇಳಿಹೆನೆಂದರೆ ಕೇಳಬಾರದು. ಹೇಳಿಹೆನೆಂದರೆ ಹೇಳಬಾರದು. ಇವ ಮೂರರ ಕಾಳಿಕೆಯ ಕಳೆದು ಈ ಹನ್ನೆರಡ ಜಾಣಿಯಲ್ಲಿ ದಾಂಟಿ ಒಂದರ ಮೇಲೆ ನಿಂದು, ಅಂದವಳಿಯದೆ, ಬಿಂದು ತುಳುಕದೆ, ಅಂದಂದಿನ ಹೊಸ ಪೂಜೆಯ ನೋಡಿ, ಕಣ್ದೆರೆದು ಕರಗಿ ಒಂದಾದ ಶರಣರಪ್ಪಂದ ಚರಣವ ತೋರಿ ಬದುಕಿಸಯ್ಯ ಎನ್ನ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣಾ-

೨. ಬಯಲಿಂದಲೆ ಹುಟ್ಟಿ, ಬಯಲಿಂದಲೆ ಬೆಳೆದು, ಬಯಲಾಮೃತವನೆ ಉಂಡು, ಬಯಲನೆ ಉಟ್ಟು ಬಯಲನೆ ತೊಟ್ಟು ಬಯಲು ಬಯಲೊಳಗೆ ಬೆರೆದ ಭೇದವ, ಈ ಭುವನದೊಳಗೆ ಇಪ್ಪ ಭವಭಾರಿಗಳು ಎತ್ತ ಬಲ್ಲರು, ಭವವಿರಹಿತ ಶರಣರ ನಿಲವ, ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ?

೩. ಮರೆದರೆ ಮಾಯೆ. ಅರಿದರೆ ಮಾಯೆ ಇಲ್ಲ. ಅರಿವು ಮರವೆ ಎರಡ ನೂಂಕಿ ನಿಂದರೆ, ಮುಂದೆ ಕಣ್ಣು ತೆರಪಾಗಿ ತೋರುವ ಬಯಲೇ ಲಿಂಗದ ಬೆಳಗು. ಆ ಲಿಂಗದ ಬೆಳಗೆ ನೆಮ್ಮುಗೆಯಾದರೆ ಲಿಂಗೈಕ್ಯವು. ಆ ಲಿಂಗೈಕ್ಯವು ನಿಜವಾದರೆ ನಿಶ್ಚಿಂತವು. ನಿಶ್ಚಿಂತದಲ್ಲಿ ಲೀಯ್ಯವಾದರೆ, ನಿರವಯವು. ಇದೀಗ ನಮ್ಮ ಮುನ್ನಿನ ಅಪ್ಪರ ನಡೆನುಡಿ. ಇದನರಿಯದೆ ವೇದ ಪುರಾಣ ಶಾಸ್ತ್ರ ಆಗಮ ಇವನೊಂದನು ಓದಿದರೆ ಹಾಡಿದರೆ ಕೇಳಿದರೆ ಕಾಯ ವಾಯುವೆಂದರು ನಮ್ಮ ಬಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣಾ.

೪. ವ್ಯಸನವುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕ ಪ್ರಸಾದಿಯಲ್ಲ. ವಿಷಯವುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕ ಪಾದೋದಕ ಸಂಬಂಧಿಯಲ್ಲ. ಭಾವವುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕ ಭವವಿರಹಿತನಲ್ಲ. ಬಯಕೆಯುಳ್ಳನ್ನಕ್ಕ ಐಕ್ಯನಲ್ಲ. ಇಂತೀ ಐಕ್ಯಸ್ಥಲವೆಲ್ಲರಿಗೆಲ್ಲಿಯದೊ? ಐಕ್ಯನಾದರೆ ಅನ್ನಪಾನಾದಿಗಳು ಇಚ್ಚೆ ನಿಂದು, ಅನಲ, ಪವನನ ಗುಣ ಕೆಟ್ಟು ಆಕಾಶದ ಗುಣವರತು ಆತ್ಮನೊಳು ಬೆರೆದವರ ಐಕ್ಯರೆಂಬೆ. ಆತ್ಮ ಅನಾತ್ಮನೊಳು ಅಡಗಿದರೆ ನಿರವಯಲನೆಂಬೆ. ಇಂತಪ್ಪ ಶರಣರ ಬಯಲು

ಬಯಲಾಗಿಪ್ಪನಲ್ಲದೆ ವಿವರಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಏನೆಂದರಿಯಬಾರದು ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೫. ಅಯ್ಯಾ ನಾನು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿ ನೋಡಿಹೆನೆಂದು, ಬಟ್ಟ ಬಯಲ ಕಂಡೆ. ಆ ಬಟ್ಟಬಯಲೊಳಗೊಂದು ಮುಟ್ಟಬಾರದ ಮೃಗವ ಕಂಡೆ. ಆ ಮೃಗದ ಹೆಜ್ಜೆಯು ಕಾಣಬಾರದು. ಈ ಭೇದವ ನೋಡಿ ಶೋಧಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುವನಕ, ಆ ಮೃಗವೆನ್ನ ಬಲೆಯೊಳಗಾಯಿತ್ತು. ಆ ಬಲೆಯೊಳಗಣ ಮೃಗದ ತಲೆಯ ಹಿಡಿದು ನೆಲೆಗೆಟ್ಟು ಹೋದೆನಯ್ಯಾ. ಇದರ ಅನುವ ಶರಣರೆ ಬಲ್ಲರು. ತಲೆ ಹೊಲನ ಹತ್ತಿ ಬಯಲಾದರು. ಇದಕ್ಕೆ ನೀವೆ ಸಾಕ್ಷಿ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೬. ಕಂಗಳ ಮಣಿಯ ಬೆಳಗಿನೊಳು, ಈರೇಳು ಭುವನದ ಶೃಂಗಾರವಡಗಿತ್ತು. ಆರು ಅರಿಯರಲ್ಲಾ. ಅತಿ ಶೃಂಗಾರದೊಳಗಣ ಗಂಧವನೊಂದು ಘ್ರಾಣವ ನುಂಗಿತ್ತು. ಘ್ರಾಣದೊಳಗಣ ಗಂಧವ ಪ್ರಾಣ ನುಂಗಿತ್ತು. ಪ್ರಾಣದೊಳಗಣ ಗಂಧವ ಭಾವ ನುಂಗಿತ್ತು. ಭಾವದೊಳಗಣ ಗಂಧವ ಬಯಲು ನುಂಗಿತ್ತು. ಬಯಲೊಳಗಣ ಗಂಧವು ಮಹಾಬಯಲ ಕೂಡಿದ ಲಿಂಗೈಕ್ಯಂಗೆ ಭವ ಬಂಧನವಿಲ್ಲೆಂದಿತ್ತು ಗುರು ವಚನ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೭. ಆಯತ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ನೀವೆನಗೆ ಆಚಾರವ ತೋರಿದಿರಾಗಿ, ಸ್ವಾಯತ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ನೀವೆನಗೆ ಅರುಹ ತೋರಿದಿರಾಗಿ, ಸನ್ನಿಹಿತಲಿಂಗವಲ್ಲಿ ನೀವೆನಗೆ ಪರಿಣಾಮವ ತೋರಿದಿರಾಗಿ, ಈ ತ್ರಿವಿಧದ ವರನೆಲೆಯ ತೋರಿ, ಈ ತ್ರಿವಿಧದ ಸಂಬಂಧವನು ಹರಿದು, ಎನ್ನ ಭವವ ದಾಂಟಿಸಿದ ಕಾರಣ, ಭವವಿರಹಿತನೆಂದು, ಚನ್ನಮಲ್ಲೇಶ್ವರನ ನಂಬಿ, ಕೆಟ್ಟು ಬಟ್ಟಬಯಲಾದೆನಯ್ಯಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೮. ಭಕ್ತ, ಮಹೇಶ್ವರ, ಪ್ರಸಾದಿ, ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಿ, ಸತ್ಯ ಶರಣೈಕ್ಯರೆಂಬ ಇತ್ತತ್ತ ಗೊತ್ತ ಬಿಟ್ಟು ನಿರ್ವಯಲ ಲಿಂಗವೊಳು ನಿಮ್ಮ ಭಕ್ತನಾದರೆ ಒಸವಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

೯. ಅಯ್ಯಾ ನೀನಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎನಗೆ ಮುನ್ನ ನಾಮ ರೂಪುಂಟೆ? ನೀ ಮಾಡಲಾನಾದೆನಯ್ಯಾ. ಇದು ಕಾರಣವಾಗಿ ನಾ ಬಂದ ಬಂದ

ಭವಾಂತರದಲ್ಲಿ ನೀವು ಬರುತಿದ್ದಿರಾಗಿ, ಇನ್ನೆನ್ನ ಗುರು ತಂದೆಗೆ ಬಳಲಿಕೆ ಆಗುತಿದೆ ಎಂದು ನಾ ನೋಡಲಾಗಿ, ನೀವೆನ್ನ ಭವವ ಕೊಂಡಿರಾಗಿ, ಇದು ಕಾರಣ ಅಂದಂದಿಗೆ ನೂರು ತುಂಬಿತ್ತೆಂಬ ಭೇದವನು ನೀವೆ ತೋರಿದಿರಿ. ಇದನರಿದರಿದು ನಾನು ಹಿಂದಣ ಭವವ ಹರಿದು, ಮುಂದಣ ಭಾವ ಬಯಕೆಯ ಮುಗ್ಧವ ಮಾಡಿ, ಹೊಂದದ ಬಟ್ಟೆಯನೆ ಹೊಂದಿ, ಸದಮಳಾನಂದ ಚನ್ನಮಲ್ಲೇಶ್ವರನ ನಂಬಿ ಕೆಟ್ಟು ಬಟ್ಟೆ ಬಯಲಾದೆನೈಯ್ಯಾ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣಾ.

320/536
ಸಂಶೋಧನ ಕೇಂದ್ರ
ಕ್ರಮಾಂಕ 536.
ಶಿವಬಸವ ನಗರ
ಬೆಳಗಾವಿ